

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

8 inci Birleşim
19 . 10 . 1999 Salı

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	81
II. - GELEN KÂĞITLAR	82
III. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	88
A) GÜNDEMĐĐŐ KONUŞMALAR	88
1. - Edirne Milletvekili Ali Ahmet Ertürk'ün, Beyaz Baston Dünya Kör- ler Günlü münasebetiyle gündemdiŐi konuşması ve Devlet Bakanı Şuayip Őřenmez'in cevabı	88:90, 91:92
2. - Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, çiftçilerin yaşadığı sıkıntılara ilişkin gündemdiŐi konuşması	90:91
3. - Kocaeli Milletvekili Osman Pepe'nin, depremin bölgesinde yaşayan va- tandaşların sıkıntılarına ilişkin gündemdiŐi konuşması ve Devlet Bakanı Hasan Gemici'nin cevabı	92:97
B) TEZKERELER VE ÖNERGELER	97,100
1. - İsrail Parlamentosu Savunma ve Dışişleri Komisyonu Başkanının va- ki davetine icabet edecek altı kişilik Parlamento heyetinde yer alacak milletve- killerine ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/364)	97
2. - Yozgat Milletvekili İlyas Arslan'ın, Çevre Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/36)	100:101
3. - Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, KİT Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/37)	101

4. - Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, (6/158) esas numaralı sözlü sorunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/38) 101
5. - Başbakan Bülent Ecevit'in, 26 Eylül-2 Ekim 1999 tarihleri arasında Amerika Birleşik Devletlerine yaptığı resmî ziyarete iştirak etmeleri uygun görül-en milletvekillerine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/365) 101:102
6. - Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Olağanüstü Hâl Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkın-da Kanunun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında (2/196) kanun teklifinin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/39) 102:104
7. - İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında-ki Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair (2/58) kanun teklifinin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/40) 104:105
- C) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MEC-
LİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ** 97
1. - Aydın Milletvekili Ali Rıza Göntül ve 27 arkadaşının, Türkmenistan do-ğalgazının Türkiye içi dağıtımıyla ilgili Mavi Akıntı Projesi hakkında ileri sürü-len iddiaların araştırılması amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önerge-si (10/84) 97:99
2. - Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 28 arkadaşının, esnaf ve sa-natkârların sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/85) 99:100
- IV. - SEÇİMLER** 106
- A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM** 106
1. - Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim 106
- V. - SORULAR VE CEVAPLAR** 106,150
- A) SÖZLÜ SORULAR VE CEVAPLARI** 106
1. - Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa 2 nci Organi-ze Sanayi Bölgesi projesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi ve yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle konuşması (6/113) 106:107
2. - Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa İlinde yapımı tamamlanan hipodromun ne zaman hizmete açılacağına ilişkin Tarım ve Köyüş-leri Bakanından sözlü soru önergesi ve yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle konuş-ması (6/114) 107:108
3. - Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa Devlet Hasta-nesi için ayrılan ödeneye ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi ve yazı-lı soruya çevrilmesi nedeniyle konuşması (6/115) 108:109
4. - Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa-Akçakale ka-rayolu için ayrılan ödeneye ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi ve yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle konuşması (6/117) 109

5. - Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa İlinde yaşanan kuraklık nedeniyle çiftçilerin faiz borçlarının ertelenmesine ilişkin Tarım ve Köy işleri Bakanından sözlü soru önergesi ve yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle konuşması (6/118) 109:111
6. - Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa İlinde Merkez Bankası şubesi açılıp açılmayacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi ve yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle konuşması (6/120) 111
7. - Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Akçakale Gümrük Kapısına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi ve yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle konuşması (6/121) 111:112
8. - Siirt Milletvekili Takiddin Yarayan'ın, Siirt Merkez Küçük Sanayi Sitesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/122) 112
9. - Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya ve çevresinin yeşil kuşak projesine alınmasına ve bölgesel tarım teşviklerine ilişkin Tarım ve Köy işleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/124) 112
10. - Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya doğalgaz ve KOP projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi ve Turizm Bakanı Erkan Mumcu'nun cevabı (6/125) 112:114
11. - Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya İlinin A tipi sivil havalanı ihtiyacına ve Konya-Ankara arası hızlı tren projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/126) 114
12. - Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya İlinde mahallî bir menkul kıymetler borsası kurulmasına ilişkin Devlet Bakanından (Recep Önal) sözlü soru önergesi (6/128) 114:115
13. - Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya'da serbest bölge kurulması çalışmalarına ve KOBİ'lerin desteklenmesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/129) 115
14. - Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan Millî Piyango Anadolu Lisesi Lojman inşaatına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/130) 115
15. - Konya Milletvekili Özkan Öküz'ün, mahalle ve köy muhtarlarının maaşlarının iyileştirilmesine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/131) 115
16. - Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Ankara-Aksaray arasındaki karayoluna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi ve yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle konuşması (6/132) 115:117
17. - Ankara Milletvekili Mehmet Arslan'ın, Ankara'nın Merkez ve bazı ilçelerinin cami imamı kadrosuna ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (H. Hüsamettin Özkan) sözlü soru önergesi ve Orman Bakanı Nami Çağan'ın cevabı (6/133) 117:118
18. - Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz'ün, Çankırı İline bağlı bazı köylerin içme suyu sorununa ilişkin Devlet Bakanından (Mustafa Yılmaz) sözlü soru önergesi (6/134) 118
19. - Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, olağanüstü hal uygulamasının ne zaman kaldırılacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi ve yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle konuşması (6/136) 118:119

20. – Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Hakkâri İli Durankaya Beldesi ve Geçitli Köyü ile Şemdinli İlçesi Derecik Beldesi Grup Köy yollarının standartlaştırılması ve asfaltlanmasına ilişkin Devlet Bakanından (Mustafa Yılmaz) sözlü soru önergesi ve yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle konuşması (6/137) 119:120
21. – Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Hakkâri-Elazığ karayolunda yapılan araç ve insan aramalarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi ve yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle konuşması (6/138) 120:121
22. – Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Güneydoğu Anadolu Projesi çerçevesinde yürütülen çalışmalara ilişkin Turizm Bakanından sözlü soru önergesi ve Turizm Bakanı Erkan Mumcu'nun cevabı (6/141) 121:122
- B) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI** 150
1. – İstanbul Milletvekili Azmi Ateş'in, Kızılay tarafından deprem bölgelerinde yapılan hizmetlere ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ın yazılı cevabı (7/481) 150:152
2. – İstanbul Milletvekili Azmi Ateş'in, Kızılay'da yolsuzluk olduğu yolundaki haberlere ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ın yazılı cevabı (7/482) 152:153
3. – İçel Milletvekili Turhan Güven'in, Kızılay'ın elindeki çadırlara ilişkin Başbakan'dan sorusu ve İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ın yazılı cevabı (7/484) 153:154
4. – Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak'ın, Kızılay'ın gelir kaynakları, personel sayısına ve Kocaeli depremine katkısına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ın yazılı cevabı (7/491) 154
5. – Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, 1999 bütçesinden Şanlıurfa Köy Hizmetlerine ayrılan ödenek miktarına ve bazı köylerinin yol ihtiyacına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Mustafa Yılmaz'ın yazılı cevabı (7/567) 154:155
6. – Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Balıkesir İline bağlı köy yollarından kaçının asfaltlandığına ve asfaltlanmayan yollara ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Mustafa Yılmaz'ın yazılı cevabı (7/571) 155:156
- VII. – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER** 122
1. – Yozgat Milletvekili İlyas Arslan ve 20 arkadaşının, Yozgat İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesinin oylanması (10/1) 122:123
- VIII. – GENSORÜ, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI** 123
- A) ÖNGÖRÜŞMELER** 123
1. – Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 23 arkadaşının, esnaf ve sanatkârların sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2) 123:149
2. – Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 28 arkadaşının, esnaf ve sanatkârların sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/85) 123:149

I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak iki oturum yaptı.

Kütahya Milletvekili Seydi Karakuş, Ankara'da yapılan 34 üncü Serbest Güreş Dünya Şampiyonası sonuçları ve Türk Milli Takımının durumuna,

Tekirdağ Milletvekili Nihan Ilgün, ayçiçeği üreticilerinin sorunlarına,

Kilis Milletvekili Mehmet Nacar da, üzüm üreticilerinin sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Batman Milletvekili Burhan İsen ve 27 arkadaşının, POAŞ'ın özelleştirilme ihalesiyle ilgili olarak ortaya atılan iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin (10/82),

Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 28 arkadaşının, tarım sektörünün ve çiftçilerin içinde bulunduğu sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin (10/83),

Belirlenmesi amacıyla, birer Meclis araştırması açılmasına ilişkin önermeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önermelerin gündemdeki yerlerini alacağı ve öngörüşmelerinin, sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, (6/162) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi okundu; sözlü sorunun geri verildiği bildirildi.

Bazı milletvekillerinin iznli sayılmalarına ilişkin Başkanlık tezkeresi kabul edildi.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının :

1 inci sırasında bulunan, Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanun Tasarısının (1/21, 1/48, 1/115, 1/155, 1/515) (S. Sayısı :155) görüşmeleri tamamlandı; yapılan açık oylama sonucu kabul edilip kanunlaştığı açıklandı;

2 nci sırasında bulunan, Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli ile Hayati Korkmaz'ın Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji komisyonları raporlarının (2/91) (S. Sayısı :123) tümü ve 1 inci maddesi üzerindeki görüşmeler tamamlandı; 1 inci madde için yapılan oylama sonucunda Genel Kurulda karar yetersayısı bulunmadığı anlaşıldığından ve çalışma stresi de dolmak üzere olduğundan,

19 Ekim 1999 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşime 18.46'da son verildi.

Murat Sökmenoğlu
Başkanvekili

Hüseyin Çelik
Van
Kâtip Üye

Mehmet Ay
Gaziantep
Kâtip Üye

II. - GELEN KÂĞITLAR 18.10.1999 PAZARTESİ

Tasarılar

1. - 2000 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı (1/550) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 17.10.1999)
2. - Katma Bütçeli İdareler 2000 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı (1/551) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 17.10.1999)

Teklif

1. - Kütahya Milletvekili Emin Karaa'nın; 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (2/317) (Adalat Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 11.10.1999)

Tezkereler

1. - Genel Bütçeli Dairelerin 1998 Bütçe Yılı Kesinhesap Kanun Tasarısına ait Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/362) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 12.10.1999)
2. - Katma Bütçeli Dairelerin 1998 Bütçe Yılı Kesinhesap Kanun Tasarısına ait Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/363) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 12.10.1999)

Sözlü Soru Önergeleri

1. - İstanbul Milletvekili Ahmet Güzel'in depremzedeler için İstanbul Valiliğince başlatılan yardım kampanyasında toplanan paraya ilişkin İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/193)(Başkanlığa geliş tarihi : 13.10.1999)
2. - Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Tarım ve Kredi Kooperatifleri Yönetim Kurulu üyeleri hakkındaki bazı iddialara ilişkin Tarım ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/194) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.10.1999)
3. - Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Bakanlık Teftiş Kurulu Başkanı hakkındaki bazı iddialara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/195) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.10.1999)
4. - Balıkesir Milletvekili Tamer Kanber'in, Edremit'e zeytinyağı borsası kurulup kurulmayacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/196) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.10.1999)
5. - Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, şeker pancarı alımı ve satışına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/197) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.10.1999)
6. - Ankara Milletvekili M. Zeki Çelik'in, YAY-SAT A.Ş. ve Birleşik Basın Dağıtım A.Ş.'nin dağıtım tekelini oluşturdukları iddiasına ilişkin İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/198) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.10.1999)
7. - İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, ilköğretim okullarında idareciler tarafından velilerden para talep edildiği iddiasına ve dergi ücretlerine ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/199) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.10.1999)
8. - İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, 57. Hükümet döneminde bütçeden İstanbul Büyükşehir, ilçe ve belde belediyelerine aktarılan para miktarına ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/200) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.10.1999)

9. - Şanlıurfa Milletvekili Zülfükar İzol'un, Güneydoğu Anadolu Bölgesinin kalkınmasını sağlamaya yönelik önlemlere ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/201) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.10.1999)

10. - Şanlıurfa Milletvekili Zülfükar İzol'un, Siverek SSK Dispanserinin doktor ve sağlık personeli ihtiyacına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/202) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.10.1999)

11. - Şanlıurfa Milletvekili Zülfükar İzol'un, Hilvan İlçesine bir merkezi trafo kurulup kurulmayacağına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/203) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.10.1999)

Yazılı Soru Önergeleri

1. - Kocaeli Milletvekili Osman Pepe'nin, Marmara depreminde zarar görenlere yapılan yardım miktarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/681) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.10.1999)

2. - Kocaeli Milletvekili Osman Pepe'nin, Marmara depreminde meydana gelen enkazın kaldırılması için açılan ihaleye ve Gölcük enkazının kaldırılması ihalesini alan bir firmaya ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/682) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.10.1999)

3. - Hatay Milletvekili Metin Kalkan'ın, TEM otoyolu yapılması nedeniyle Hatay İli ve ilçelerinde kamulaştırılan evlerin bedellerinin ne zaman ödeneceğine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/683) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.10.1999)

4. - Erzurum Milletvekili Fahrettin Kukaracı'nın, Erzurum Organize Sanayi Bölgesi'nin sağlık ocağı ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/684) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.10.1999)

5. - Erzurum Milletvekili Fahrettin Kukaracı'nın, Erzurum Organize Sanayi Bölgesine yükleme-boşaltma amaçlı rampa yapılıp yapılmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/685) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.10.1999)

6. - Erzurum Milletvekili Fahrettin Kukaracı'nın, Erzurum Organize Sanayi Bölgesi'nin Ziraat Bankası şubesi ihtiyacına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/686) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.10.1999)

7. - Erzurum Milletvekili Fahrettin Kukaracı'nın, teşvik belgesine sahip olup enerji indiriminden yararlanamayan sanayicilere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından yazılı soru önergesi (7/687) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.10.1999)

8. - Erzurum Milletvekili Fahrettin Kukaracı'nın, Erzurum Organize Sanayi Bölgesi'nin Halk Bankası şubesi ihtiyacına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/688) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.10.1999)

9. - Erzurum Milletvekili Fahrettin Kukaracı'nın, mason derneklerine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/689) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.10.1999)

10. - Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener'in, Sivas SSK Hastanesine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/690) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.10.1999)

11. - Ankara Milletvekili Saffet Arkan Bedük'ün, özelleştirme kapsamına alınan ETAĞ A.Ş. ve Sivas Demir ve Çelik İşletmeleri A.Ş.'de çalışan işçilere ilişkin Devlet Bakanından (Recep Önal) yazılı soru önergesi (7/691) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.10.1999)

12. – Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın, Adana-Yüreğir-Akıncılar Mahallesinde bir operasyon sonucu öldürülen kişilere ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/692) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.10.1999)

13. – Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın, Bursa İlindeki elektrik ve doğalgaz tüketimine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından yazılı soru önergesi (7/693) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.10.1999)

14. – Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın, TBMM Milletvekili lojmanlarında işlenen bir cinayete ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/694) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.10.1999)

15. – Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın, ruhsatlı silah sayısına ve bununla ilgili toplanan bağışlara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/695) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.10.1999)

16. – Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın, Amasya bölgesindeki geçici Tekel işçilerine ilişkin Devlet Bakanından (Rüştü Kâzım Yücelen) yazılı soru önergesi (7/696) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.10.1999)

17. – Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu'nun, Atatürk Barajına ilişkin Çevre Bakanından yazılı soru önergesi (7/697) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.10.1999)

18. – Hatay Milletvekili Metin Kalkan'ın, İskenderun Demir Çelik Fabrikasında üretimin durdurulup durdurulmadığına ilişkin Devlet Bakanından (Yüksel Yalova) yazılı soru önergesi (7/698) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.10.1999)

19. – Erzurum Milletvekili Fahrettin Kukaracı'nın, Erzurum doğalgaz çevrim santrali projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından yazılı soru önergesi (7/699) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.10.1999)

20. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Merve Safa Kavakçı'ya ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/700) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.10.1999)

21. – Ankara Milletvekili M. Zeki Çelik'in, Ankara İli Sincan İlçesi Yenikent Beldesinin afete maruz bölge ilan edilip edilmediğine ve bu beldeye İller Bankası tarafından ödenek ayrılmıyıp ayrılmadığına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/701) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.10.1999)

22. – Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, TBMM kreşine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından yazılı soru önergesi (7/702) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.10.1999)

23. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, bütçe görüşmelerinde Plan Bütçe Komisyon üyelerinin konuşmalarının TRT-1'den verilmemesinin nedenine ilişkin Devlet Bakanından (Yüksel Yalova) yazılı soru önergesi (7/703) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.10.1999)

24. – Şanlıurfa Milletvekili Zulfükar İzol'un, Hilvan Devlet Hastanesinin sorunlarına ve Hilvan İlçesinin şehir tipi sağlık ocağı ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/704) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.10.1999)

19.10.1999 SALI**Kanun Hükmünde Kararname**

1. - Umumî Hayata Mİlessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanuna Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname (1/552) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.10.1999)

Teklifler

1. - Anavatan Partisi Grup Başkanvekili Kastamonu Milletvekili Murat Başesgioğlu'nun; Kırelî, İsmil ve Yeniccoba Adıyla Üç Yeni İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/318) (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.10.1999)

2. - Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün; Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değişirtilerek Kabulü Hakkında Kanunun Adının ve Bazı Maddelerinin Değişirtilmesi ve Bu Kanuna Oniki Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (2/319) (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.10.1999)

3. - Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün; Belediye Kanununa Bazı Maddeler Eklenmesi, Bazı Maddelerin Değişirtilmesi, Bazı Maddelerinin Kaldırılması ve Çeşitli Kanunlarda Mahalli İdarelerle İlgili Değişiklikler Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/320) (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.10.1999)

4. - Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün; Birinci Basamak Sağlık Hizmetleri ve Aile Hekimliği Kanun Teklifi (2/321) (Plan ve Bütçe ve Adalet ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.10.1999)

5. - Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün; Sağlık Finansman Kurumu Kuruluş ve İşleyiş Kanun Teklifi (2/322) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.10.1999)

6. - Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün; Hastane ve Sağlık İşletmeleri Temel Kanun Teklifi (2/323) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.10.1999)

7. - Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün; İl Özel İdaresi Kanununun Bazı Maddelerinin Değişirtilmesi, Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi ve Çeşitli Kanunlarda Özel İdarelerle İlgili Değişiklikler Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/324) (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.10.1999)

8. - İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş ve 42 Arkadaşının; Türkiye Büyük Millet Meclisi İttüzüğünün Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında İttüzük Teklifi (2/325) (Anayasa Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.10.1999)

9. - Kocaeli Milletvekili Osman Pepe'nin; Uzunciftlik Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/326) (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.10.1999)

10. - Kocaeli Milletvekili Osman Pepe'nin; Derince Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/327) (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.10.1999)

11. - Malatya Milletvekili Yaşar Canbay'ın; Malatya İl Merkezinde Fırat ve Beydağı Adında İki İlçe Kurulması ve Mevcut Yeşilyurt ile Battalgazi İlçe Belediyeleri de Dahil Edilmek Suretiyle Malatya Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/328) (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.10.1999)

Raporlar

1. - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/489) (S. Sayısı: 174) (Dağıtım tarihi: 19.10.1999) (GÜNDEME)

2. - Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna ve Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/499) (S. Sayısı: 175) (Dağıtım tarihi: 19.10.1999) (GÜNDEME)

3. - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İstanbul'daki Taşınmaz Mallara İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri komisyonu raporu (1/498) (S. Sayısı : 176) (Dağıtım tarihi: 19.10.1999) (GÜNDEME)

4. - Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Elazığ İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/191) (S. Sayısı: 181) (Dağıtım tarihi: 19.10.1999) (GÜNDEME)

Sözlü Soru Önergeleri

1. - Giresun Milletvekili Hasan Akgün'ün, fındık stoklarına ve alımlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/204) (Başkanlığa geliş tarihi :15.10.1999)

2. - Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, ÖSS Sınavına giren bazı öğrencilerin itirazlarına ve YÖK Başkanına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/205) (Başkanlığa geliş tarihi :15.10.1999)

3. - Gaziantep Milletvekili Mehmet Bedri İncetahtacı'nın, Gaziantep-Şanlıurfa otoyolunun Gaziantep-Dülükbaba ormanından geçirilmesine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/206) (Başkanlığa geliş tarihi :15.10.1999)

4. - Gaziantep Milletvekili Mehmet Bedri İncetahtacı'nın, Gaziantep-Şanlıurfa otoyolunun Dülükbaba ormanından geçirilmesinin neden olacağı zararlara ilişkin Çevre Bakanından sözlü soru önergesi (6/207) (Başkanlığa geliş tarihi :15.10.1999)

Yazılı Soru Önergeleri

1. - İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, İstanbul Havalimanı bina ve otopark inşaatına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/705) (Başkanlığa geliş tarihi :15.10.1999)

2. - Tokat Milletvekili M.Ergün Dağcıoğlu'nun, TŞOF tarafından basılı evrak ve plaka satışından sağlanan gelirin bir bölümünün Trafik Hizmetleri Geliştirme Fonuna aktarıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/706) (Başkanlığa geliş tarihi :15.10.1999)

3. - Tokat Milletvekili M.Ergün Dağcıoğlu'nun, Tokat-Kazova bölgesinde yetiştirilen sirk domatesinin verimden düşmesinin nedenine ilişkin Tarım ve Köy İşleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/707) (Başkanlığa geliş tarihi :15.10.1999)

Meclis Araştırması Önergeleri

1. – Aydın Milletvekili Ali Rıza Gönül ve 27 arkadaşının, Türkmenistan doğalgazının Türkiye içi dağıtımıyla ilgili Mavi Akıntı Projesi hakkında ileri sürülen iddiaların araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/84) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.10.1999)

2. – Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 28 arkadaşının, esnaf ve sanatkârların sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/85) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.10.1999)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.00

19 Ekim 1999 Salı

BAŞKAN : Başkanvekili Mehmet Vecdi GÖNÜL**KÂTİP ÜYELER : Cahit Savaş YAZICI (İstanbul), Vedat ÇINAROĞLU (Samsun)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 8 inci Birleşimini en iyi dileklerle açıyor, saygılar sunuyorum.

Toplantı yetersayısı vardır; görüşmelere başlıyoruz.

Görüşmelere geçmeden önce, üç arkadaşma gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Beyaz Baston Dünya Körler Günü hakkında söz isteyen, Edirne Milletvekili Sayın Ahmet Ertürk'e aittir.

Buyurun Sayın Ertürk. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

III. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) GÜNDEM DİŞİ KONUŞMALAR**

1. – Edirne Milletvekili Ali Ahmet Ertürk'ün, Beyaz Baston Dünya Körler Günü münasebetiyle gündem dışı konuşması ve Devlet Bakanı Şuayip Üşenmez'in cevabı

ALİ AHMET ERTÜRK (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlık, Aile, Sosyal İşler Komisyonu üyesi bir hekim olarak, 15 Ekim Beyaz Baston Dünya Körler Günü dolayısıyla gündem dışı söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen özürtlü ve sağlıklı tüm yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

14 Ekimden sonraki ilk birleşim, bugün; yani, 19 Ekim olduğundan, ancak beş günlük bir gecikmeyle konu hakkında konuşma fırsatı bulabildim.

Hepimizin bildiği gibi, bilimsel anlamda ülkelerin uygarlık düzeyini kıyaslarken, rakamlarla ifade edilen birtakım veriler kullanılır. Günlük yaşamımızda, gözlemlerimize dayanan daha genel tanımlamalar yaparak da, hemen hemen aynı sonuca ulaşırız. Örneğin, tuvaletlerin temizliği, doğayı koruma konusundaki duyarlılık, sokaklardaki başıboş köpeklerin çokluğu, mezarlıkların özensizliği vesaire. Benzer örneklerden biri de -sanıyorum herkesin katılacağı- ülkelerin özürtlülerine verdiği değerdir. Evet, özürtlülerine verdiği değer, bir ülkenin uygarlık düzeyini belirleyen en önemli ölçütlerden biridir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konunun önemi, bizim gibi, gelişmekte olan veya görece geri kalmış ülkelerde daha da artmaktadır; çünkü, özürtlülerin önemli bir bölümü doğuştan değil, savaşlar, sefalet, cehalet, iş ve trafik kazaları, terör ve en son olarak, acısını halen yüreğimizde duyduğumuz, bir doğal afet olan deprem gibi nedenlerle sonradan oluşmaktadır. Sözümlü ettiğimiz nedenlerden herhangi biriyle, her an, hepimizin özürtlü olabileceğini, yaşamımızın bir gerçeği olarak, kabul etmek zorundayız. Bu durum, bize, görevden ayrı bir sorumluluk yüklemektedir.

Marmara depremiyle -sayı net olmamakla birlikte- yaklaşık 20 bin yeni sakat insanımız aramıza katılacaktır. Konunun dünyadaki önemini hatırlatmak için, Birleşmiş Milletler kararıyla, 15 Ekim Beyaz Baston Dünya Körler Günü olarak kutlanılmaktadır.

Ülkemizde, körlerin, eğitimi, meslekî rehabilitasyon ve istihdam gibi temel sorunları çözülmüş değildir. 100 görme özürlü yurttaşımızdan sadece 3'ü eğitilebilmekte, sadece 1'i iş sahibi olabilmektedir. Ulusal gelirin sadece onbinde 4'ü özürlüler için harcanmaktadır. Son yıllarda bazı önemli ilerlemeler kaydedilmişse de, tüm bunlar, sorunu çözmeye yetmemektedir. Özel olarak körler, genel olarak özürlüler arasında çok sayıda işsiz insan bulunmaktadır; bu insanlar, çoğunlukla yoksul ailelerin sırtında bir kambur gibi yaşamının kahredici utancını yüreklerinde duymaktadırlar.

Nüfusumuzun yüzde 10'unu oluşturan özürlüler, aileleriyle birlikte düşünüldüğünde, nüfusun yaklaşık yüzde 30'u, bu sorun nedeniyle ıstırap içindedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, özürlülere bakış açımızda çağdaş bir yaklaşımı benimseyerek, onlara, eşit eğitim, iş, sosyal ve yasal haklar sağlayan olanaklar sunmak, buna uygun düzenlemeler gerçekleştirmek, bizler için geciktirilemeyecek bir görevdir.

Hepimizin bildiği gibi, Anayasamızın 2 nci maddesinde, Türkiye Cumhuriyetinin, demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti olduğu yazılıdır. Sosyal devlet, yurttaşlarının sağlık, eğitim, istihdam, sosyal güvenlik gibi temel gereksinimlerini karşılamayı anayasal bir yükümlülük olarak kabul eden devlet olup, özürlülerin karşı karşıya bulunduğu sorunlara seyirci kalamaz.

Kanayan bu toplumsal yaraya çare bulmak için anayasal, yasal ve ahlaki dayanaklar mevcut olduğuna göre, çözüm, yeni ve kapsamlı yasal düzenlemeleri gerektirecek kadar da karmaşık olmayacaktır. Halen yürürlükte olan 2022 sayılı Yasada tek cümlelerin değiştirilmesi yeterli olacaktır.

Bilineceği gibi, sosyal güvenlik şemsiyesi altında bulunmayan yaşlı ve sakatlarla ilgili 2022 sayılı Yasanın 1 inci maddesinin birinci paragrafı, söz konusu kişilerin, çok az da olsa, geçimlerini temine katkıda bulunacak bir aylık almalarını öngörmektedir. Yasanın yürürlüğe girdiği 1977 yılında, bu gelirin, o günkü asgari ücrete yakın olduğu, basit bir araştırmayla görülecektir; çünkü, o günlerde maaşların artışı katsayı artışıyla sağlanmaktaydı. Sonradan yapılan değişikliklerle, maaşlardaki artış, katsayıdan ziyade, sosyal yardım ve yakacak yardımıyla sağlanmıştır. Bu yüzden, yeterince yükselilemeyen katsayılar nedeniyle, üç ayda bir ödenen bu insanların maaşı, ilk uygulamada asgari ücrete yakınken, bugünkü asgari ücretin onda 1'inden aşağıya düşmüş durumdadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değiştirilmesini önerdiğimiz yasa maddesinin eski hali "65 yaşını doldurmuş, kendisine kanunen bakmakla mükellef kimsesi bulunmayan, sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birisinden her ne nam altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlanmayan, nafaka bağlanmamış veya bağlanması mümkün olmayan, mahkeme kararıyla veya doğrudan doğruya kanunla bağlanmış herhangi bir devamlı gelire sahip bulunmayan..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ertürk, lütfen, tamamlayınız.

ALİ AHMET ERTÜRK (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

"... ve muhtaçlığımı il veya ilçe İdare Heyetlerinden alacakları belgelerle kanıtlayan Türk vatandaşlarına, hayatta buldukları sürece, 300 gösterge rakamının her yıl bütçe kanunu ile tespit edilecek katsayı ile çarpımından bulunacak tutarda aylık bağlanır" şeklinde olup, sadece son kısmı, 300 gösterge rakamından ibaret olan kısım, "Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığından en alt düzeyde emekli aylığı alan bir emekliye yapılan sosyal yardım, yakacak yardımı dahil, diğer ilave ödemelerle birlikte, tüm ödemelerin toplamından az olmayan miktarda aylık bağlanır. Bu aylık, hiçbir şekilde asgari ücretin netinden az olamaz" biçiminde olması için, yasa değişikliği teklifimi, birkaç gün içerisinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunmuş olacağım.

İnanıyorum ki, Yüce Heyetinizin oybirliğiyle kabul edeceği bu değişiklik, özürlü insanların karamsar dünyalarını aydınlatacak önemli bir ışık olacaktır.

Hepinizi en içten saygılarımla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ertürk.

Gündem dışı ikinci söz, çiftçilerin yaşadığı sıkıntılar konusunda söz isteyen, Aksaray Milletvekili Sayın Murat Akın'a ait.

Buyurun Sayın Akın.

Süreniz 5 dakika efendim.

2. – *Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, çiftçilerin yaşadığı sıkıntılara ilişkin gündem dışı konuşması*

MURAT AKIN (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gündem dışı söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle, hepimizi saygı, sevgi ve hürmetle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, seçim bölgem olan Aksaray İlinde, Toprak Mahsulleri Ofisine hububatın teslimi haziran ayı sonu itibarıyla başlamış olup, temmuz ayının 25'ine kadar devam etmiştir.

Seçim bölgem Aksaray İlının Ankara'ya çok yakın olması hasebiyle, sık sık seçim bölgesinde bulunmaktayım. Bu vesileyle de vatandaşlarımızın, bilhassa, Türk çiftçisinin, Aksaray çiftçisinin zor durumda olduğunu müşahede ediyorum ve tespit ediyorum. Bu tespit ve müşahedelerimi, bilhassa seçim bölgesindeki vatandaşlarım, bu Genel Kurulda gündeme getirmemi istiyorlar.

Biliyorsunuz ki, hububat bedellerinin geç ödenmesiyle ve ödenmeyen hububat bedelleriyle ilgili olarak, muhtelif milletvekili arkadaşlarımız, bu kürsüden, sık sık gündemi işgal etmektedirler. Belki, benim söyleyeceğim hususlar, sizin aңызdan, siz milletvekili arkadaşlarımız açısından fazlalık olabilir; ancak, çiftçilerimiz, bu fazlalığı görmedikleri gibi, kendi derleriyle Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilgilenmediğini, hep, bize, sitem babında anlatıyorlar.

Sayın Tarım ve Köyişleri Bakanımızın "birinci taksidi ilk teslimde, ikinci taksidi kırkbeş gün sonra ödeyeceğim" ifadesi çerçevesinde Toprak Mahsulleri Ofisine teslim edilen buğdayın, hububatın, ne yazık ki, ilk teslimde, peşinatı, ilk taksidi alınmadığı gibi, ilk teslimlerin -yirmi gün Toprak Mahsulleri Ofisinde emanette beklemek suretiyle- bilahare fiyatlandırılması yapıldı ve ilk taksit, yirmi gün sonra tediye edildi. İkinci taksidin kırkbeş gün sonra ödeneceği ifade edildi; ancak kırkbeş gün, yüz güne ulaşmasına rağmen- hâlâ, Aksaray İlinde, Toprak Mahsulleri Ofisine hububatın teslim edip de parasını alamayan çiftçimiz var. Bugün itibarıyla, 17 Temmuzda Toprak Mahsulleri Ofisine teslim edilen hububat bedelleri ödenmektedir.

Değerli milletvekilleri, Türk çiftçisinin, 1923 yılından 1950 yılına kadar sahip olduğu traktör sayısı 1 500; 1950'den 1960'a kadar sahip olduğu traktör sayısı 50 000; 1960'tan 1997'ye kadar -Refahiyol Hükümeti dönemine kadar- sahip olduğu traktör sayısı 1 500 000'dir. İşte, Türk çiftçisi, altmış yetmiş yıldır kazanmış olduğu tarım aletlerini, son iki yıl içerisinde satmaya başlamıştır; çok zor durumdadır. Sadece hububat bedelleri değil; ayrıca, Anadolu'da en fazla -ilim olan Aksaray'da ve bitişik vilayetler Niğde ve Nevşehir'de- ekimi yapılan patates de tarlada kalmıştır. Geçen sene 70 000 lira olan patatesin kilosu halen 27 000 liradır ve tarlalarda, söktülmüş, beklemektedir.

Yine, pancara alternatif olarak ekimi yapılan ayçiçeği de, geçen sene kilosu 250 000 lira olmasına rağmen, halen 200 000 liranın altında müşteri beklemektedir. Dolayısıyla, Türk çiftçisi çok zor durumdadır; Büyük Millet Meclisinin, Türk çiftçisinin derdine çare bulması çok mühimdir, çok acildir.

Değerli milletvekilleri, Ukrayna ve Arjantin'den ithal edilen ayçiçeği, işlenip ihraç edilmek üzere ithal edilen ayçiçeği, ne yazık ki, içpiyasada tüketilmektedir. Bu yıl, Aksaray İlinde, ayçiçe-

ği ekimi geniş bir alanı kapsadığı gibi, iyi bir mahsul dönemi de olmuştur; ancak, müşteri bulunamamasından dolayı, ayçiçeği, hasadın kaldırıldığı mahalde müşteri beklemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Akın, lütfen toparlayınız efendim.

MURAT AKIN (Devamla) - Şimdi, size soruyorum; borsada üç beş kişiyi zengin etmek için, IMF görüşmelerinin borsaya sızdırılması suretiyle üç beş kişiyi trilyonlar sahibi yapan bu hükümetin üyelerinden birisi çıksa da, Kuzey Irak'a patates ihracı için görüşmeler başladı, eğlencelik ayçiçeği ihracatı görüşmeleri başladı diye bir demec verse ve şu tüccarların, şu müstahsilin malını almaya başlasa, müstahsilin sıkıntısı, acısı, kederi bitmiş olsa, acaba, bundan, Türk hükümeti ne kaybeder, hükümetimiz ne kaybeder?!

Değerli milletvekilleri, şu an itibarıyla, bütçe açıkları 8 katrilyona ulaşmış. 27 katrilyonluk bütçe 12 katrilyon açık verecek. 2000 yılının bütçesinin ise 47 katrilyon olacağı tahmin ediliyor; 20 katrilyon açık verecek. Peki, 12 katrilyonluk bütçe açığıyla çiftçinin meselesi halledilmezse, 20 katrilyonluk bütçe açığıyla bu çiftçinin meselesi nasıl halledilecek?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Akın, son cümleliz lütfen...

MURAT AKIN (Devamla) - Bunun için, hükümetin, bir an evvel Türk çiftçisinin derdine çare bulması lazım. Aksaray İli Eskil İlçesi, Sultanhanı ve Yenikent İlçelerimizdeki çiftçilerimiz, en kısa zamanda, traktörleriyle Aksaray İlinde yürüyüş yapacaklar. Bu, Türkiye'nin her yöresinde, her bölgesinde olacak ve sosyal bir patlama meydana gelecek. Bunun için, hükümetin acilen çare bulmasını temenni ediyor, hepinizi saygı, sevgi ve hürmetle selamlıyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Akın.

Sayın milletvekilleri, biraz evvel, Beyaz Baston Dünya Körler Günü üzerinde konuşan Sayın Ahmet Ertürk'ün beyanlarına, Devlet Bakanımız Sayın Şuayip Üşenmez cevap verecekler.

Buyurun. (MHP ve DSP sıralarından alkışlar)

Sayın Bakanım, stremiz 20 dakika.

_- Devlet Bakanı Şuayip Üşenmez'in, Edirne Milletvekili Ali Ahmet Ertürk'ün, Beyaz Baston Dünya Körler Günü münasebetiyle gündem dışı konuşmasına cevabı (Devam)

DEVLET BAKANİ ŞUAYİP ÜŞENMEZ (Yozgat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan evvel Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Beyaz Baston Dünya Körler Günü nedeniyle benden evvel görüşlerini beyan eden DSP milletvekili Sayın Ahmet Ertürk'e, değerli konuşmasından dolayı, böyle önemli bir konuyu gündeme getirmesinden dolayı, kendilerine, huzurunuzda teşekkür ediyorum.

Müsaadeniz olursa, körlerin beyaz bastonuyla ilgili, zamanımızı israf etmemek kayıt ve şartıyla kısa malumat arz etmeye çalışacağım.

Tarihin ilk günlerinden bugüne kadar, körlerin, çeşitli nitelikte baston kullandığını biliyoruz. Özellikle, bastonların beyaz renkli hale getirilerek standart sembollere dönüştürülmesi, bu bastonların önemini bir kere daha ortaya koymuş oluyor.

Çeşitli ülkeler, özellikle Avrupa ülkeleri, Fransa ve İngiltere bu bastonlar üzerinde, özellikle körler günü üzerinde pek çok çalışma yapmış; ancak, 1963 yılında, zamanın Amerika Birleşik Devletleri Başkanı John Kennedy tarafından, 15 Ekim günü Ulusal Beyaz Bastonlar Günü olarak ilan edilmiştir. Bunu takip eden 1980'li yıllarda, Dünya Körler Birliği, Avrupa Körler Birliği ve Ulus-

İrarası Körler Federasyonu bu geleniği devam ettirmişler, 15 Ekim, Beyaz Baston Dünya Körler Günü olarak hep kutlanagelmiştir. Ülkemizde de, özellikle 1970'li yıllardan sonra, Beyaz Baston Dünya Körler Günü, her 15 Ekimde kutlanır olmuştur.

Gerçekten, 57 nci cumhuriyet hükümeti tarafından mağduriyetleri her zaman dile getirilen ve özürtlüler arasında yer alan körlerin, bu güzel günlerine biz de katılıyor ve bu mutlu günlerini kutluyoruz. Bu, her şeyden evvel, bir hak arama ve kendi özgürlüklerini yaşama güvencesini arama niteliğini taşıdığı için, 57 nci hükümet, tabii, kendilerinin yanında ve kendilerinin meseleleriyle ilgili enine boyuna tartışmakta ve günü geldiğinde, onların meseleleri hakkında, verilecek olan öz-lük hakları hakkında çok cömert bir şekilde davranacaktır. Buradan, körlerimize, 57 nci cumhuri-yet hükümetinin bir bakanı olarak, hele, sorumlu bir bakanı olarak bu müjdeyi veriyorum.

Görme özürtlülerin eğitim, istihdam, sosyal ve kültürel hayattaki ilişkileri çok acil çözümler beklemektedir. İşte, bununla birlikte, daha evvel çıkarılmış olan 571, 572 ve 573 sayılı Kanun Hük-münde Kararnamelere rağmen, hâlâ kendilerinin ihtiyaçlarını karşılayamaz ve mağduriyetlerini gi-deremez durumdayız. Bunun için, 57 nci Cumhuriyet Hükümeti ve onun bir bakanı olarak, Sayın Cumhurbaşkanımızın himayelerinde, Sayın Başbakanımızın ve Başbakan Yardımcılarımızın des-tekleriyle, bu özürtlülerle ilgili, bugün rakam olarak pek çok değişik ifadelerde bulunulan özürtlü-lerle ilgili bir şûra yapmak istiyoruz. Bu şûra "Birinci Özürtlüler Şûrası" adı altında Türkiye'de ilk defa yapılacaktır. Burada, özürtlülerin konuları bir bir gündeme gelecek; çeşitli bilim adamları ve konuların uzmanları, ilgili tüm konular gündeme getirilecek; gerek kör özürtlülerimiz olsun gerek bedensel özürtlülerimiz olsun gerekse zihinsel özürtlülerimiz olsun, onların konuları bir bir gündeme gelecek; çözüm yolu için, bütün kamu kurum ve kuruluşları ile ilgililerden görüş alınmak suretiyle, geniş katılımlarla ve bu görüşler doğrultusunda yeni bir özürtlüler kanunu tasarısı hazırlanacaktır. Bu kanun tasarısının metni, ilgili kurum ve kuruluşlara gönderilerek görüşler alınacak; sonra Yüce Heyetinizin huzuruna gelecektir. Bu tasarının, Yüce Heyetinizin görüşleriyle daha da uygunlaşmak suretiyle yasalaşacağını umuyoruz. Bu çalışmalarımız devam ediyor.

Değerli milletvekilleri, hükümetimiz, imkânları dahilinde, elinden gelen bütün gayreti özürtlü-lerimiz için göstermektedir. Özürtlülerle ilgili kurum ve kuruluşların koordinasyonunu sağlayarak, üretilen projelerin hayata geçirilebilmesi için, Bakanlığımızın ve hükümetimizin tüm imkânları se-ferber edilmektedir.

Bu duygu ve düşüncelerle, tüm özürtlü vatandaşlarımıza ve özellikle görme özürtlü, görme en-gelli vatandaşlarımıza, bu gün münasebetiyle, sağlıklı, mutlu bir hayat diliyor, hepimizi en yüce duygularıyla selamlıyorum. (MHP, DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Devlet Bakanımız Sayın Şuayip Üşenmez'e teşekkür ediyoruz efendim.

Gündem dışı son söz, deprem konusunda söz isteyen, Kocaeli Milletvekili Sayın Osman Pe-pe'ye aittir.

Buyurun Sayın Pepe. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika efendim.

3. - Kocaeli Milletvekili Osman Pepe'nin, deprem bölgesinde yaşayan vatandaşların sıkıntı-larına ilişkin gündem dışı konuşması ve Devlet Bakanı Hasan Gemici'nin cevabı

OSMAN PEPE (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyo-rum.

17 Ağustos'taki depremden sonra, seçim bölgemiz olan Kocaeli'ne, mesaimizin önemli bir kıs-mını harcamak, tabii, bizim boynumuzun borcudur. Bu hafta sonu da, yine, seçim bölgemiz olan

Kocaeli'nde, deprem çadırlarının, çadır kentlerin olduğu yörelerde yapmış olduğum ziyaretlerdeki enterasan gördüğüm tespitlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, Gölcük'ün Hisareyn Beldesinin Esentepesinde bir çadır kent var. Sabah saat 9'da, depremezdedelerin sabah kahvaltılarını yaptıkları bir saatte aralarında idim, ne yiyorlar, ne içiyorlar nasıl yaşıyorlar... Depremin üzerinden iki ayı aşkın bir süre geçmiş olmasına rağmen, çadırlardaki depremezdedelerin hâlâ aşlamadık onca sorunları olduğunu gördük. Öyle ki, iki ayı geçmiş olmasına rağmen, 354 çadırın olduğu bu çadır kentte -affedersiniz- şu anda, banyo yapma imkânı yoktur, tuvaletleri yoktur; çünkü, burayı ziyaretimde hanumlardan bir grup geldi; birisi, kolundan tuttuğu 3 yaşındaki bir kız çocuğunu da getirerek "sayın milletvekili, bak, ben iki aydır bu çocuğumu yıkayamadım, kendim de banyo yapamadım; bitlendik" dedi. Ben, halbuki, bu konuyu yakından takip ederek, şu anda Ağrı Valisi olan o günlük Gölcük Kaymakamına, bu çadır kentin derdine, sıkıntısına çözüm getirin diye telefon etmiş olmama rağmen; yani, hükümet, iki aylık süre içerisinde depremezdedelerin banyosunu ve -affedersiniz- onların en zarurî insanî ihtiyaçları olan WC'lerini dahi yapamamıştır orada; ama, şunu söyleyeyim ki, bir Söke Belediyesinin orada yol çalışması yaptığını görüyorum. Yani, belediyelerin, gönüllü kuruluşların bölgeden uzaklaştırılmış olması, o bölgedeki sıkıntuları had safhaya çıkarmıştır.

Tabii, bunları yapamadılar, yapamadılar... Yaptıkları hiçbir şey yok mu; var elbette ki. Nedir; 15 Ekimde çıkan bir kanun hükmünde kararnamenin ek listesi var. Bu ek listede, deprem bölgesindeki belediyelere verilen katsayılar var; resmî gazetenin kuptürü elimde. Bakın, burada, Sayın Bayındırlık Bakanıyla yapmış olduğumuz görüşmelerde, Körfezin güneyinde, Karamürsel'den Kullar'a kadar, bu hat üzerindeki bütün belediyelere en yüksek katsayının verilmesinin şart olduğunu söylemiş olmamıza rağmen, gördük ki, 4 700 konuttan 2 700 tanesi yıkılmış olan Kullar Beldesine katsayı olarak 1,19 verilmiş ve onun komşusu Suadiye'de 5 tane bile ev yıkılmamış; ama, oraya katsayı olarak 5 verilmiş. Gölcük'te şehir diye bir şey kalmamış, Gölcük'ün merkezinde cadde kalmamış; ama, Sayın Bakan "verilecek katsayının en yüksekğinin Gölcük'e verilmesi gerekir" diye ifade ettiğimiz zaman, Sayın Bakan da "Osman Bey, doğrudur, konuyu hassasiyetle takip edeceğim" demiş olmasına rağmen, gördük ki, Gölcük'e 3 vermişler. Gölcük'ün sağında İhsaniye 5, solunda Değirmendere 4,8. Yine, "efendim, bunlar, nüfus ölçüğüne göre bu şekilde yapılmıştır" diyorlar. Peki, şimdi size arz ediyorum, bu Körfez Belediyesi ile Derince Belediyesinin nüfusları aşağı yukarı birbirine yakın; Derince'ye 2,5 veriyorsunuz... Derince'nin kaybı, yıkımı, zayıtı, Körfez'den çok daha fazla. Niye; çünkü, o sizin partinizden; yanındaki sizin partinizden değil. Onun için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen, toparlayınız.

OSMAN PEPE (Devamla) – Tabii, elbette ki, bunu, bu şekilde burada hiç dile getirmek istemezdim; ama, Acısu Beldesi bizim beldelerimizin içerisinde -benim partimden bir belediye değil burası; iktidar ortaklarından birisinin- oraya 1,5 veriyorsun. Peki, Darıca'ya 1,03 veriyorsun. Yahu Allahaşkına, bu nasıl mühendislik, bu nasıl terazi, bu nasıl kantar, bu nasıl insaf, bu nasıl vicdan?! Adama sormazlar mı, 1,03 ne demek diye? Yüzde 3 demektir. Peki, Darıca'ya, 80 milyar lira olan istihkakına 2,5 milyar lira lütfen veriyorsun. 2,5 milyar lirayla Darıcalı ne yapacak, ne yapabilir?! Halbuki, Darıca, bizim bölgemizde en fazla zarara uğrayan, en fazla sıkıntısı olan beldelerden birisidir. Elbette ki, dert, sıkıntı bunlarla sınırlı değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Osman Bey, son cümleiniz lütfen.

OSMAN PEPE (Devamla) – Ben, İstanbul'daki Avclar'ın unutulduğunu, Küçükçekmece'nin unutulmasıyla listede yer almadığını, Adapazarı'nın ihmal edildiğini ve deprem bölgesindeki bu tür adaletsizliklerin giderilmesinin, tarafımızdan, bölge insanı tarafından acilen beklendiğini ifade ederken, son cümle olarak şunu da ifade edeyim ki, tabii, bizim bölgemizden bir fay hattı geçti; ama, 17 Ağustos'tan sonra, ne yazık ki, dün akşam ve bugün, Türkiye'de bir siyasî depremi, bir hukuk depremini yaşıyoruz; Türkiye'yi gerek içeride ve gerekse dışarıda zor durumda bırakacak böyle bir harekete vasıta olanları, buna sebep olanları Yüce Meclisin huzurunda, yüce milletimizin huzurunda, burada kınıyorum.

Sayın Başkan ve Meclise de saygılarımı sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Pepe.

Bu konuşmaya, Devlet Bakanımız Sayın Hasan Gemici cevap verecekler.

Buyurun efendim. (DSP, MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakika.

DEVLET BAKANI HASAN GEMİCİ (Zonguldak) – Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; Kocaeli Milletvekilimiz Sayın Osman Pepe'ye, dile getirdiği deprem belgesindeki sorunlar ve önerileri için teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, bilindiği gibi 17 Ağustos 1999 günü meydana gelen deprem sonrasında, İstanbul'dan başlayarak Bolu'ya kadar 400 kilometre uzunlukta, yaklaşık 150 kilometre genişlikte, toplam 20 milyon insanımızın yaşadığı, Türkiye'nin en önemli nüfus yerleşim alanı ve en önemli sanayi alanı, önemli ölçüde etkilenmiştir, tahrip olmuştur, büyük zararlar görmüştür. Tabii ki, depremin olduğu ilk günden bu tarafa, Hükümetimiz, milletimizle ve dış dünyadan gelen desteklerle, işbirliği, elbirliği içerisinde, oradaki insanlarımızın mağduriyetlerinin giderilmesi, sorunlarının çözülmesi için çaba göstermektedir. Tabii ki, ilk günden bu yana yapılan çalışmalarda her şeyin mükemmel yapıldığını söylemek doğru olmayabilir. Elde bulunan bütün olanaklar o bölge için değerlendirilmektedir. Eksiklikler olabilir, mağduriyetler olabilir; ama, bunun karşısında "o bölgede hiçbir şey yapılmıyor" diye ifade etmek ve yapılanları da yok saymak mümkün değildir.

Depremin ilk gününden itibaren, özellikle insanlarımızın barınma sorununun çözülmesi için, bugüne kadar 115 çadırkent oluşturulmuştur. Bu 115 çadırkentte, 120 000 çadırdan, bugün için 400 000'den fazla insanımız yaşamaktadır. Teknik olarak, 20 kişiye 1 tuvalet yapılması gerektiğini düşündüğümüzde, bu çadırkentlerimizin tuvalet ihtiyacının tamamının karşılanması için 15 000'den fazla tuvalet kabini yapılması gerekmektedir. Yine, başka bir hesapla, bu çadırkentlerde 8 000'e yakın da banyo kabini yapılması gerekmektedir. Başından itibaren, insanlarımızın tuvalet, banyo, mutfak, çamaşırhane ve diğer kolaylık tesislerinin yapımına, bu yöndeki eksiklerinin giderilmesine çalışılmaktadır. Aynı zamanda, yakın bir zamanda oluşturulan Bölge Koordinatör Valiliğimizce, özellikle çadırkentlerdeki bu tür sorunların giderilmesi için yoğun çaba sarf edilmekte; bir taraftan, biraz önce söylediğim gibi, tuvalet, banyo, mutfak ve diğer kolaylık tesislerinin standartları yükseltilmeye, sayıları çoğaltılmaya çalışılırken, diğer taraftan da, yurt dışından temin edilen kısa dayanıklı çadırlarla elverişsiz çadırların değiştirilmesine devam edilmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Milletvekilimiz Osman Pepe'nin, geçtiğimiz cuma günü yayınlanan, deprem bölgesindeki belediyelerin ve il özel idarelerinin İller Bankasından aldığı katkı paylarının artırılmasıyla ilgili eleştirilerini hep birlikte dinledik. Bayındırlık Bakanımız da bölgeye pazar günü yaptığı ziyarette, bu tür, belediye başkanlarımızın ve bölgedeki insanların taleplerini, eleştirilerini de dikkate alarak, bu konuda, belediye temsilcilerinden de oluşturulan bir ko-

misyon kurularak, bu katsayıların yeniden değerlendirilmesi konusunda karar almıştır ve bu konudaki çalışmalar başlamış durumdadır.

Esasen, bu konuda kısaca açıklama getirmek istiyorum: İller Bankası katkı paylarının artırılması, yıkılan bina sayısı ile ilgili değildir; yani, bir şehirde, örneğin iki belediyeden birisinin hasarlı, yıkılan bina sayısı diğerinden daha fazlaysa, o belediyenin diğerine göre daha fazla katkı alacağı sonucuna varmak mümkün değildir. Bu, doğrudan doğruya belediyelerin altyapı hasarlarıyla ilgili ve o belediyelerin bizzat kendilerinin yaptıkları keşiflere, metrajlara ve çıkardıkları zarar tablolarına göre yapılan değerlendirmeler sonucu, teknik çalışmalar sonucu hesaplanan bir...

AHMET SÜNNETÇİOĞLU (Bursa) – İnaniyor musunuz bunlara?!

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Üstünde çok zarar oluyor da altında daha mı az oluyor?!

DEVLET BAKANİ HASAN GEMİCİ (Devamla) – Biraz önce söylediğim gibi, bunlar, doğrudan doğruya bizzat belediye başkanlarımızın, İller Bankası, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleriyle birlikte yaptıkları hasar tespit raporları sonucunda çıkan rakamlara göre teknik bir hesap sonucunda varılan katsayılardır. Bir başka kriter de, o belediyenin aldığı payla ilgilidir. Örneğin, aynı derecede hasar görmüş iki belediyeden birinin nüfusu diğerinden fazlaysa ve İller Bankası katsayısı daha fazlaysa, o, artan katsayısı dolayısıyla daha çabuk zararını telafi edebileceği için, o belediyenin katsayısı düşük olabilmektedir. Bu, doğrudan doğruya teknik bir hesap neticesi çıkan katsayıdır. Örneğin, bir belediyenin 100 zararı olmuş olsun, yanındaki belediyenin de 100 zararı olmuş olsun; birinin payı aylık 25 liraysa, diğerinin 50 liraysa, biri iki ayda bu zararını kapatırken, diğeri dört ayda kapatacağı için katsayısı daha farklı olacaktır; bu, doğrudan doğruya teknik bir şeydir. Zaten, bu konuda, Bayındırlık Bakanlığımız yapılan eleştirileri ve beklentileri de göz önünde tutarak, belediyelerden de alacağı temsilcilerle bu katsayıları yeniden belirleyecektir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bölgeyle ilgili hükümetimizin yaptığı çalışmalar yoğun bir şekilde devam etmektedir. Bakanlar Kurulumuz ve tüm kamu kurumlarımız olarak, bölgedeki insanlarımızın yaralarını sarmak üzere yoğun çaba sarf etmekteyiz. Bugüne kadar, geçtiğimiz dönemde meydana gelen doğal afetler sonrası alınan yasal tedbirlerin hemen hemen tamamı alınmıştır; hatta, bazı konularda o yasal tedbirlerin daha da önüne geçilmiştir. En son, geçtiğimiz cuma günü yapılan Bakanlar Kurulu toplantısı sonucunda, Sayın Başbakanımız Bülent Ecevit'in geçtiğimiz cumartesi günü açıklamış olduğu önlemler, bölgedeki insanlarımızı önemli ölçüde rahatlatacaktır diye düşünmekteyiz.

Bilindiği gibi, geçtiğimiz cumartesi günü yapılan açıklamalar doğrultusunda, daha önce açıklanan ve depremde konutları yıkılan, ağır ya da orta derecede hasar gören yurttaşlarımıza ödenmekte olan 100 milyon lira aylık barınma yardımı, ekim ayından başlayarak 12 ay müddetle, 1,2 milyar lira olarak ödenmeye devam edilecektir. Onun yanında, yine, kiracı ya da mal sahibi olduğuna bakılmaksızın, az hasarlı konutlarda, deprem sırasında, ikamet eden yurttaşlarımıza da, evlerini ve kırılan döşülen eşyalarını onarmaları, tekrar yeni düzenlerini kurmaları için, onarma ve barınma yardımı olarak 600 milyon lira ödenecektir; işlemler pazartesi gününden itibaren başlamıştır.

Ayrıca, bilindiği gibi, bölgede 10 000 işyeri yıkık, ağır hasarlı, 10 000 işyeri orta derecede hasarlı, 10 000 işyeri ise az hasarlı olmak üzere, toplam 30 000 işyerimiz hasarlı durumdadır. 30 000'e yakın esnafımız, 17 Ağustos öncesi geçindiği işyerini, ticaretini tamamen kaybetmiş durumdadır. Bu insanlarımıza, sosyal destek amacıyla, yine aynı Bakanlar Kurulunda alınan kararlar doğrultusunda, işyeri, yani fiilen kullandıkları -özellikle söylüyorum- geçimlerini temin ettikleri işyerleri yıkık, ağır hasarlı olan esnafımıza, tüccarlarımıza 500 milyon lira, orta derece hasarlı olan-

lara 300 milyon lira, az hasarlı olanlara da 200 milyon lira olmak üzere sosyal yardımlar yapılacaktır. Bu, o insanların önemli ölçüde rahatlatacaktır. Aynı zamanda, esnaf ve tüccarlarımıza, işlerini ve düzenlerini tekrar kurabilmeleri için, kredi destekleri konusuna da kaynak arayışımız ve Halk Bankamızın bu konudaki çalışmaları devam etmektedir; daha şimdiden bölgedeki Halk Bankalarına ve esnaf kefalet kooperatiflerine önemli derecede plasmanlar aktarılmış durumdadır.

Aynı zamanda, deprem nedeniyle bölgede yaşamlarını kaybeden yurttaşlarımızın yakınlarına, ölüm yardımı olarak 750'şer milyon lira yardım yapılması kararlaştırılmıştır. Bunun yanında, deprem nedeniyle birinci derece özürü kalan yurttaşlarımıza 400'er milyon lira, ikinci derece özürü kalan yurttaşlarımıza da 250'şer milyon lira yardım yapılması kararlaştırılmıştır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; aynı Bakanlar Kurulunda alınan kararın bir önemli maddesi de, deprem bölgesindeki köylerde orta hasarlı konutların onarımı için 1,5 milyar lira, şehirlerdeki orta hasarlı konutlara 2 milyar lira kaynak sağlanacak olması, yine bölgedeki insanlarımızı rahatlatacak önlemlerdir. Ama, alınan kararların bana göre en önemlisi, belki, daha önceki felaketlerden, daha önceki doğal afetlerden farklı bir uygulama olarak, bölgede hak sahibi yurttaşlarımızdan, yani 7269 sayılı Kanuna göre konut almaya hak sahibi yurttaşlarımızdan kendi evini kendi yapmak isteyenlere köylerde 3,5 milyar lira, şehirlerde 6 milyar lira kaynak sağlanması karar altına alınmıştır. Yine, bu doğrultuda, hak sahibi yurttaşlarımıza, Türkiye'nin neresinde olursa olsun, konut almak istedikleri takdirde, 6 milyar liralık kaynak sağlanması kararı alınmıştır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biraz önce sizlere özetlemeye çalıştığım onarım yardımı, kendi evini kendi yapanlara yardım ve konut alım yardımı dışında yapılan sosyal yardımların tutarı 200 trilyon liraya yakındır. Bu, gerçekten önemli bir rakamdır. Bu yardımlar, o bölgedeki insanlarımızı rahatlatacağı gibi, aynı zamanda, bölgenin ekonomik ve ticarî yaşamına büyük katkıda bulunacaktır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bölgedeki çalışmalarımız yoğun bir şekilde devam etmektedir. Geçtiğimiz pazar günü Sayın Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel, Sayın Başbakanımız Bülent Ecevit ve ilgili bakan arkadaşlarımızla birlikte, bölgede 2318 prefabrik konutun hak sahiplerine teslimi yapılmıştır. Prefabrik konutların altyapı ve üstyapı çalışmaları yoğun bir şekilde devam etmektedir. Hedefimiz, 30 Kasım 1999 tarihine kadar bu prefabrik konutları yurttaşlarımızla teslim etmek ve onların barınma sorunlarını önemli ölçüde çözmektir.

Onun dışında, yine, mevcut çadır kentlerin -işte, Sayın Pepe'nin de biraz önce ifade ettiği- olumsuz koşullardan kurtarılması için iyileştirme çalışmalarımız, oradaki yaşam standartlarını yükseltme çalışmalarımız devam etmekte; bir taraftan da, çeşitli ülkelerden temin ettiğimiz soğuk iklim çadırlarıyla mevcut çadırların değiştirilmesi işlemi devam etmektedir.

Ayrıca, yine, Bayındırlık Bakanlığımızın, bölgedeki yerel yönetimlerle işbirliği içerisinde, kalıcı konutların yapımı için yer seçimi, seçilen yerlerin jeolojik etütleri ve buraların kentsel anlamda planlamasıyla ilgili çalışmaları devam etmektedir.

Ben, Sayın Osman Pepe'ye, Türkiye'nin şu anda gündemindeki çok önemli bir sorun olan deprem konusunu, Hisareyn ve Gölcüklü yurttaşlarımızın sorunlarını dile getirdikleri için bir kez daha teşekkür ediyorum. Sayın Pepe'nin işaret ettiği konularla bizzat ilgilenip sorunları da çözmeye çalışacağız.

Ben, bu vesileyle, ülkemize, devletimize ve milletimize tekrar geçmiş olsun diyorum. Depremde yaşamını kaybeden yurttaşlarımıza tekrar Allah'tan rahmet diliyorum; umuyorum ve diliyorum, ülke olarak, millet olarak, hatta tüm insanlık olarak, bir daha böyle büyük afetlerle karşılaşmayız.

Hepinize saygılar, sevgiler sunuyorum. (DSP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN -- Devlet Bakanı Sayın Hasan Gemici'ye teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, Başkanlığın Genel Kurula diğer sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır; okutuyorum:

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. - İsrail Parlamentosu Savunma ve Dışişleri Komisyonu Başkanının vaki davetine icabet edecek altı kişilik Parlamento heyetinde yer alacak milletvekillerine ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/364)

15 Ekim 1999

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

İsrail Parlamentosu Savunma ve Dışişleri Komisyonu Başkanının vaki davetine istinaden, Türkiye Büyük Millet Meclisini temsile altı kişilik bir Parlamento heyetinin 15-18 Kasım 1999 tarihleri arasında söz konusu davete icabet etmesi hususu, Genel Kurulun 13.08.1999 tarihli 49 uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkındaki 3620 sayılı Kanununun 2 nci maddesi uyarınca heyeti oluşturmak üzere siyasi parti gruplarının bildirmiş olduğu isimler, adı geçen Kanununun 2 nci maddesi uyarınca Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Yıldırım Akbulut
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Mehmet Ali Bilici	(Adana)
Ali Tekin	(Adana)
Sadık Kırbaş	(Çanakkale)
Bekir Aksoy	(Çorum)
Hüseyin Kansu	(İstanbul)
Mustafa Enöz	(Manisa)

BAŞKAN -- Bilgilerinize sunulmuştur.

Meclis araştırması önermeleri vardır; okutuyorum :

C) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1. - Aydın Milletvekili Ali Rıza Gönül ve 27 arkadaşının, Türkmenistan doğalgazının Türkiye içi dağıtımıyla ilgili Mavi Akıntı Projesi hakkında ileri sürülen iddiaların araştırılması amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/84).

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Özellikle son yıllarda ülkemizde yapılan ihalelerde çeşitli usulsüzlükler ve yolsuzlukların yapıldığı bastırımızda ve kamuoyumuzda sık sık yer almıştır.

Bu iddialardan biri de, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına bağlı BOTAŞ Genel Müdürlüğüne yapılan Türkmenistan doğalgazının Türkiye içindeki dağıtım işi hukuk ve kanunlar çiğnenerek ihaleye çıkılmadan gizlice bir holdinge verilmesi olayıdır.

Bu konuda herhangi bir şirketle bir anlaşma imzalandı mı? İmzalandı ise, hangi usul ve esaslara göre imzalanmıştır? Kamuoyunda ifade edilen yolsuzluklarla ilgili olarak, yetkililerce, müfettişlere, incelemeleri için başvuruda bulunulmuş mudur?

Becthel şirketinin bu işlerle ne derecede bağlantısı bulunmaktadır? Söz konusu şirketin Enerji Bakanlığıyla ilişkisi var mıdır?

Karadeniz altından geçmesi planlanan, ancak bugüne kadar bir arpa boyu kadar yol alınamayan Mavi Akıntı Projesi hakkında bir başka holdinge milyonlarca dolar para verildiği ifade edilmektedir.

Bu iddialar doğru ise, yasalar ihlal edilmek suretiyle, ihalelere çıkmadan, birkaç holdinge milyarlarca dolarlık rant sağlamak amaçlanmıştır.

Yukarıda belirtilen hususların araştırılması ve bu konuda gerekli tedbirlerin alınabilmesi için, Anayasanın 98, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla,

1- Ali Rıza Gönül	(Aydın)
2- Ahmet İyimaya	(Amasya)
3- Hakkı Töre	(Hakkâri)
4- Ayvaz Gökdemir	(Erzurum)
5- Saffet Arıkan Bedük	(Ankara)
6- Faris Özdemir	(Batman)
7- Salih Çelen	(Antalya)
8- Mümtaz Yavuz	(Muş)
9- Burhan İsen	(Batman)
10- Musa Konyar	(Ağrı)
11- Nurettin Atık	(Diyarbakır)
12- Zeki Ertugay	(Erzurum)
13- Necati Yönder	(Bingöl)
14- Yahya Çevik	(Bitlis)
15- Fetullah Gültepe	(Van)
16- Mehmet Selim Ensarioğlu	(Diyarbakır)
17- Veysi Şahin	(Mardin)
18- Ali Naci Tuncer	(Trabzon)
19- Mahmut Nedim Bilgiç	(Adıyaman)
20- Mehmet Gözlükaya	(Denizli)
21- Kemal Çelik	(Antalya)
22- İbrahim Konukoğlu	(Gaziantep)
23- Mehmet Dönen	(Hatay)
24- Doğan Baran	(Niğde)
25- Yener Yıldırım	(Ordu)
26- Nevzat Ercan	(Sakarya)
27- Mehmet Fevzi Şihanhoğlu	(Şanlıurfa)
28- Turhan Gülven	(İçel)

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge, gündemde yerini alacak, Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki öngörüşme, sırası geldiğinde yapılacaktır.

İkinci önergeyi okutuyorum :

2. – *Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 28 arkadaşının, esnaf ve sanatkârların sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/85)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Kendi adına bir iş kurup sermayesi ve emeği kendisinin olan, istihdama katkı yapan, devletine vergisini ödeyen, çalıştırdığı işçilerin sigorta primlerini ödeyen esnaf; iktidarın uyguladığı yanlış politikalar sonucunda çok zor şartlarda yaşam mücadelesi vermektedir. Bugün, sıftah etmeyen ve bu nedenle vergisini ödemediği için iflas edip işyerini kapatan binlerce esnaf vardır. Esnafın tek güvencesi olan Halk Bankasının kredi faizleri, masraflarıyla birlikte, yüzde 80'lere çıkarılmıştır. Kredi kullanamayan esnaf, aldığı satamıyor, sattığı malın yerine yeni mal koyamıyor, borcunu ödeyemiyor.

Mutfaktaki yangın her geçen gün daha da artmakta, piyasa ve hayat pahalılığı gün geçtikçe içinden çıkılmaz bir hal almaktadır. Ekonomideki kriz nedeniyle çiftçi perişan, işçi perişan, memur perişan, emekli dul ve yetim perişan, sanayici perişan, esnaf ise can çekişmektedir. Başkent Ankara'da bile piyasa ve esnafın işleri tamamen durmuş, esnaf, vergisini ve borcunu, çeklerini ödeyememiş, iflaslar ve hacizler artmıştır. Ankara'da Ticaret Odasının tespitine göre 16 500 tüccar, ödeyemediği çekten dolayı kanunî takip altındadır.

Ekonomi tahrip edilmiş, piyasalar durmuştur. İşyerleri ve şirket kapanmaları hızla artmış, sepet protestoları yüzde 150'yi aşmıştır. Kredi faizleri yükselmiş, âdeta rant ekonomisi özendirilmiş, buna karşılık sanayiciler, yatırımlardaki riskleri göze alamadıkları için ellerindeki nakitleri kamu kâğıtlarına yatırmaya başlamışlardır. Bu sistemle yatırımların ve üretimin artması mümkün değildir. Nitekim, son iki yılda sanayi üretimi düşmüştür.

Esnaf ve sanatkârların, günün ekonomik koşullarına ayak uydurabilmesi için esnaf kredi limitleri artırılmalı ve yeterli finansman sağlanmalıdır. 1998 yılı sonu itibarıyla 4 milyon esnafa tahsis edilen kredi miktarı 220 trilyon liradır. 1 milyon esnafın kredi kullandığı dikkate alındığında 1 kişiye 220 milyon lira kredi düşmektedir ve bu miktar çok yetersizdir.

17 Ağustosta vuku bulan Marmara Bölgesi ve bu bölgeyle irtibatlı illerin esnaf ve sanatkârlarının ve KOBİ'lerinin sorunları ile bölge dışında diğer illerimizdeki aynı meslek grubunun sorunları fevkalade artmıştır. Ülkemizin geleceği, ekonomik ve sosyal kalkınmamızın gerçekleşmesi bakımından bunların mutlaka çözülmesi gerekmektedir.

Esnaf ve sanatkârlarımızın içinde bulunduğu sorunları araştırmak ve gerekli önlemleri alabilmek için Anayasanın 98, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

1 – Saffet Arıkan Bedük	(Ankara)
2 – Hakkı Töre	(Hakkâri)
3 – Ahmet İyimaya	(Amasya)
4 – Yahya Çevik	(Bitlis)

5 - Turhan Güven	(İçel)
6 - Necati Yönder	(Bingöl)
7 - Mümtaz Yavuz	(Muş)
8 - Faris Özdemir	(Batman)
9 - Salih Çelen	(Antalya)
10 - Burhan İsen	(Batman)
11 - Ayvaz Gökdemir	(Erzurum)
12 - Nurettin Atik	(Diyarbakır)
13 - Musa Konyar	(Ağrı)
14 - Ali Rıza Gönül	(Aydın)
15 - Mehmet Selim Ensarioğlu	(Diyarbakır)
16 - Veysi Şahin	(Mardin)
17 - Ali Naci Tuncer	(Trabzon)
18 - Mahmut Nedim Bilgiç	(Adıyaman)
19 - Mehmet Gözlükaya	(Denizli)
20 - Bekir Aksoy	(Çorum)
21 - Zeki Ertugay	(Erzurum)
22 - Kemal Çelik	(Antalya)
23 - Mehmet Döner	(Hatay)
24 - Fetullah Gültepe	(Van)
25 - İbrahim Konukoğlu	(Gaziantep)
26 - Doğan Baran	(Niğde)
27 - Yener Yıldırım	(Ordu)
28 - Mehmet Fevzi Şihanlıoğlu	(Şanlıurfa)
29 - Nevzat Ercan	(Sakarya)

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge, gündemdeki yerini alacak, Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki öngörüşme, sırası geldiğinde yapılacaktır.

Sayın milletvekilleri, komisyonlardan istifa önermeleri vardır; okutuyorum :

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER (Devam)

2. - *Yozgat* Milletvekili İlyas Arslan'ın, Çevre Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/36)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
Üyesi bulunduğum Çevre Komisyonu üyeliğinden istifa ediyorum.
Gereğini saygılarımla arz ederim. 14.10.1999

İlyas Arslan
Yozgat

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

İkinci önergeyi okutuyorum :

3. - *Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, KİT Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/37)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Üyesi bulunduğum Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonundan (KIT) istifa ediyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

14.10.1999

Veysel Candan
Konya

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Sayın milletvekilleri, sözlü soru önergesinin geri alınmasına dair bir önerge vardır; okutuyorum :

4. - *Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, (6/158) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/38)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Divan Başkanlığına

30 uncu sırada yer alan sözlü soru önergeme yazılı cevap verilmesi üzere gündemden çıkarılmasını arz ederim.

19.10.1999

Murat Akın
Aksaray

BAŞKAN – Sözlü soru önergesi geri verilmiştir.

Sayın milletvekilleri, Başbakanlığın Anayasanın 82 nci maddesine göre verilmiş bir tezkeresi vardır; okutup oylarınıza sunacağım :

5. - *Başbakan Bülent Ecevit'in, 26 Eylül-2 Ekim 1999 tarihleri arasında Amerika Birleşik Devletlerine yaptığı resmî ziyarete iştirak etmeleri uygun görülen milletvekillerine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/365)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Vaki davete icabetle, çalışma ziyaretinde bulunmak üzere bir heyetle birlikte 26 Eylül-2 Ekim 1999 tarihleri arasında Amerika Birleşik Devletlerine yaptığım resmî ziyarete, ekli listede adları yazılı milletvekillerinin de iştirak etmesi uygun görülmüş ve bu konudaki Bakanlar Kurulu kararının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Anayasamızın 82 nci maddesine göre gereğini arz ederim. 4.10.1999

Bülent Ecevit
Başbakan

Liste:

Tayyibe Gülek	(Adana)
Ali Coşkun	(İstanbul)
Emre Kocaoğlu	(İstanbul)
Murat Sökmenoğlu	(İstanbul)
Ahmet Özal	(Malatya)

BAŞKAN – Başbakanlık tezkeresini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tezkere kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, İçtüzüğün 37 nci maddesine göre verilmiş doğrudan gündeme alınma önergeleri vardır; ayrı ayrı okutup işleme koyacağım ve oylarınıza sunacağım.

Birinci önergeyi okutuyorum :

6. – Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstihdam Yarattılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında (2/196) kanun teklifinin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/39)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/196) esas numaralı kanun teklifimin İçtüzüğü'nün 37 nci maddesi gereğince doğrudan Genel Kurulda görüşülmesi için gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

6.10.1999

Ahmet Cemil Tunç

Elazığ

BAŞKAN – Sayın Ahmet Cemil Tunç, teklif sahibi olarak görüşeceklere.

Buyurun efendim.

Süreniz 5 dakika.

AHMET CEMİL TUNÇ (Elazığ) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 16.9.1997 tarihinde Bakanlar Kurulunca kararlaştırılan Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstihdam Yarattılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı, Mecliste geçen dönemde görüşülmüştü. Bu kanun tasarısının 2 nci maddesinde "Bu kanunda geçen olağanüstü hal bölgesi, Adıyaman, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Elazığ, Hakkâri, Mardin, Muş, Siirt, Şırnak, Tunceli ve Van İllerini kapsar" deniliyordu; ancak, Bakanlar Kurulunun bu tasarısının 2 nci maddesi görüşülürken, komisyon tarafından tasarı geri çekildi. İkinci defa 16.1.1998 tarihli Plan ve Bütçe Komisyonu raporu Meclise gelince "kapsama alınacak illerde fert başına gayri safi yurtiçi millî hâsıla miktarı 1 500 doların altında olacak ve sosyoekonomik gelişmişlik düzeyi de eksi 0,5 ve daha düşük olan iller, bu kanun kapsamına girecek" denildi ve böyle kanunlaştı.

Şimdi, bunlara hiçbir itirazım yok, itirazımın olması da mümkün değil; ancak, şuraya itiraz ediyoruz: Kanunun adı, Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstihdam Yarattılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi. Bu, kanunun adı. Elazığ, 19.3.1986 tarihinde olağanüstü hal ilan edildiği gün olağanüstü hal kapsamına girecek, 7 yıl süreyle olağanüstü hal kapsamında kalacak, olağanüstü hal kalktıktan sonra da 3 yıl mücavir il olacak, daha önce de 5 yıl sıkıyönetimi yaşayacak; fakat, şimdi, olağanüstü halde meydana gelen olumsuzlukları ortadan kaldırmak için bir kanun tasarısı Meclise gelecek, olağanüstü hal kapsamında bulunan bütün iller bu kanundan istifade edecek, Elazığ İli istifade edemeyecek. Bu haksızlık. Bu kanun burada görüşülürken de söyledik; ancak, kulak asan olmadı. Denilebilir ki, bu kapsama girmek isteyen başka iller de var. Doğru, başka iller de var; ama, bu statüde olan bir başka il yok, olağanüstü hal kapsamında olup, olağanüstü halin sıkıntılarını yaşayıp, olağanüstü hal kanunu kapsamına girmeyen bir başka il yok. Bakın, bu kanun çıktıktan sonra, Elazığ'da, hiçbir yatırımcı bir çivi dahi çakmamıştır; kimsenin yatırım yapması da mümkün değildir. Siz, komşu illerin hepsine teşviki vermişsiniz; be-dava arsa veriyorsunuz, teşvik ediyorsunuz; ama, Elazığ'daki yatırımcıya hiçbir teşvik vermiyorsunuz. Bu durumda hangi müteşebbis yatırım yapacaktır?!

Bu kanun çıkmadan önce, organize sanayi bölgesinde 60 tane arsa satıldı, büyük bir kısmı tamamlandı; ama, bu kanun çıktıktan sonra, kimse teşebbüs dahi etmemiştir. Neden Elazığ girmiyor muş; deniliyor ki, fert başına düşen millî hâsıla Elazığ'da 2 268 dolardır ve yine deniliyor ki, Keban'da fert başına düşen millî hâsıla 25 000 dolardır. Keban Türkiye'nin en yoksul ilçesidir, hiçbir gelir kaynağı yok ve fakat, Devlet İstatistik Enstitüsünün rakamına göre, Keban'da fert başına düşen millî hâsıla 25 000 dolar. Onun için Elazığ bu kapsama alınmazmış. Ferrokrom, yıllık 100 milyon doların üzerinde ihracat yapıyormuş. Sanki, bu, Elazığ'da kalıyormuş, Elazığ'ın cebine girmiyormuş da, Elazığ bu kanundan istifade etmemiş. Güllerler insana. Bu nasıl bir hesaptır ki, Singapur vatandaşı bile, Amerikan vatandaşı bile Keban'daki hemşerimiz gibi müreffeh bir hayat yaşamıyor anlamına geliyor.

Değerli arkadaşlarım, Gaziantep, gelişmiş bir ilimiz; Kahramanmaraş, Kayseri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tunç, lütfen tamamlayınız.

AHMET CEMİL TUNÇ (Devamla) – 2 dakika lütfen, Sayın Başkanım.

Elazığ, bütün bunlardan daha çok gelişmiş bir il olarak kabul ediliyor. Kaldı ki, Diyarbakır bu kapsamın içinde; fakat, fert başına düşen millî hâsıla 1 500 doların da üzerinde. Tunceli de, aynı şekilde, 1 500 doların üzerinde. Elazığ da üzerinde... Aynı şartları yaşamışlar. Niye bunlar giriyor da, Elazığ girmiyor?

Dolayısıyla, ben, fazla uzatmadan, bu kanun teklifinin gündeme alınmasını özellikle istirham ediyorum; çünkü, bütün siyasî partiler, bu kanun çıkarken, Elazığ'a haksızlık yapıldığını itiraf etmişler ve Elazığ'a gelen her siyasetçi, kesinlikle, ilk yapılacak iş, Elazığ'ın bu kapsama alınmasıdır demiştir.

Gündeme alınması hususunda, ben, desteklerinizi bekliyorum, istiyorum. Bu hususta, yani, söyleyecek fazla bir şey de bulamıyorum. Sanıyorum, siz de, benim söylediklerimi herhalde makul karşılırsınız diye düşünüyorum.

Elazığ, 1974 yılında, kalkınmış iller arasında 8 inci sıradayken, bugün 36 ncı sıradadır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen, son cümleliz efendim.

AHMET CEMİL TUNÇ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Bu kanun değişikliği teklifimizin gündeme alınmasını Yüce Kuruldan istirham ediyorum, hepini ze saygılar sunuyor, teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (FP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tunç.

Aynı önerge üzerinde, şahsı adına, Elazığ Milletvekili Sayın Mehmet Ağar.

Sayın Ağar, stüreniz 5 dakikadır efendim.

MEHMET KEMAL AĞAR (Elazığ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Tunç'un kanun teklifinin doğrudan gündeme alınması konusunda söz almış bulunuyorum.

Ben, konunun teknik ayrıntılarına girmek istemiyorum. Ortadaki gerek millî gelir gerekse millî hâsıla hesaplarının doğru ölçüller içerisinde olmadığı aşikârdır. Bütün Türkiye'nin istifade ettiği ve bütün Türkiye çapında hesaba alınması lazım gelen Keban Elektrik Santralının girdisiyle ilgili hesabın, sadece bu il seviyesinde tutulmasının yanlışlığı ortadadır.

Ancak, gözden irak tutulmaması lazım gelen bir önemli konu var. Geçtiğimiz dönem, bütün itirazlarımıza, yeri ve zamanı geldiğinde gerek komisyon gerekse Genel Kurul çalışmalarındaki bu

yanlışlığın düzeltilmesi konusunda bütün söylemlerimize rağmen düzeltilmedi. Olayın içinde insanın dili varmak istemiyor, ama- bir siyasî garaz varlığının ortada olduğu da, vatandaşımız tarafından en azından bu şekilde algılanmıştır. Geçen dönem, bu kanun ortaya çıkarıldığı vakit, hükümetin ve hükümeti teşkil eden partilerin -bölgedeki komşu olan bütün illeri kapsamasına rağmen- bu ilde milletvekili olmamasının getirdiği tabii bir sonuç gibi, en azından, vatandaşımız tarafından böyle algılandığını da söylemek mecburiyetindeyim.

Kaldı ki, geçmiş siyasî tarihimize baktığımız vakit, bu ve benzeri nedenlerden illerin ilçe yapılmasına kadar varan ve hiç uygun olmayan siyasî tavırların sonradan bunları yapanlara zarar verdiği tarihi bir hakikat olarak karşımızda durmaktayken, bugünün Türkiye'sinde, Anadolu'nun Selçuklular tarafından fethinin çok kısa bir zaman sonrasında bugüne kadar ulaşan bin senelik bir çizgide Türk tarihinin, Türk kültürünün çok önemli bir merkezi olan Elazığ, bugün, ekonomik bir çöküntüyle karşı karşıyadır.

Biraz evvel ifade edildiği gibi, bu kanunun avantajlarından komşularının istifade etmesinin, buraya hiçbir şekilde yatırım yönelmediği gibi, mevcut olan birtakım yatırımların da tasfiyesinin ve bu tasfiyenin sonucunda, özellikle olağanüstü halin ilamını gerektirir şartlar döneminde bile -devletin, milletiyle kucaklaşarak yapmış olduğu bu mücadelede- gerçekten önemli tavırların sahibi olan bir ilin, bu şekilde, bu imkânların dışında bırakılmasının mantıkla bağdaşır tarafı olmadığı açıktır. Kısa bir müddet evvel Sayın Başbakanla yaptığımız görüşmede, bu yanlışlığın bir an evvel düzeltileceği konusunda kendilerinin de ifadeleri oldu.

Ben, umut ve temenni ediyorum ki, bugün Genel Kurulun gündemine doğrudan alınmakla birlikte bu kanun değişikliğine hükümet sahip çıkacaktır ve süratle ön sıralara getirilmek suretiyle de kanunlaşması sağlanacaktır. Olayı bu yönüyle de aldığımız vakit, Genel Kurulun bu yönde bir tasvip göstereceğine olan inancımız sonsuzdur. Gerçekten, hiçbir siyasî ayırım olmaksızın, rahatlıkla söylenebilir ki, bir il ve onun çevresinde, o ilin ekonomik gelişimiyle ilintili olan, ilişkili olan bütün vatandaşlarımızın beklentisi de bu yöndedir. Olayı, siyasî bir amaç ve çerçeve içinde algılamaksızın, doğrudan doğruya, doğru kararın gerektirdiği bu kanunu bir an evvel çıkarmak suretiyle, bu yöremizde, Elazığımızda, bu ilimizde de rahatlamamın temini, sağlanması şart gözükmektedir.

Dolayısıyla, Yüce Meclisimizin, bu teklife olumlu oy vermek suretiyle, milletimizin, vatandaşlarımızın bu beklentisini karşılayacağına olan inancımı ifade ediyor, saygılar sunuyorum. (FP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Ağar.

Sayın milletvekilleri, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

İçtüzüğün 37 nci maddesine göre verilmiş ikinci bir önerge vardır; okutuyorum :

7. - *İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkındaki Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair (2/58) kanun teklifinin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/40)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/58) esas no.lu kanun teklifimiz, havale edildiği Plan ve Bütçe Komisyonunda bugüne kadar görüşülmemiştir. İçtüzüğün 37 nci maddesine göre doğrudan gündeme alınmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Osman Yumakoğulları
İstanbul

BAŞKAN – Teklif sahibi konuşacak mı efendim?

OSMAN YUMAKOĞULLARI (İstanbul) – Evet efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yumakoğulları. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakikadır.

OSMAN YUMAKOĞULLARI (İstanbul) – Muhterem Başkan, değerli milletvekilleri; 2022 sayılı Yasayla ilgili verdiğimiz kanun teklifimiz uzun süredir ilgili komisyonlarda görüşülmediği için İçtüzüğün 37 nci maddesi gereğince verdiğim önerge dolayısıyla söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Yüce Meclisinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, 2022 sayılı Yasanın bazı maddelerinde değişiklik yapılması hakkında verdiğimiz kanun teklifimizin amacı nedir; önce bu hususta Yüce Heyetinize bilgi vermek istiyorum.

2022 sayılı Yasa, 65 yaşını doldurmuş muhtaç, güçsüz ve kimsesiz vatandaşlarımıza aylık ödenmesiyle ilgili bir yasadır. Bu yasayla, sadece muhtaç ve kimsesiz vatandaşlarımıza aylık ödenmektedir; sakat vatandaşlarımıza da sosyal amaçlı aylık ödenmektedir.

Ülkemizde, 690 000 civarında 65 yaş üstü muhtaç ve kimsesiz, 60 000 civarında malul ve 178 000 civarında ise sakat aylığı alan vatandaşımız bulunmaktadır; takriben 730 000 vatandaşımız, 2022 sayılı Yasayla aylık almaktadır. Anayasamızın sosyal devlet olma ilkesi çerçevesinde ödenen bu aylıklar, yüksek enflasyon ve hayat pahalılığı nedeniyle vatandaşlarımızın derdine çare olmamaktadır.

Sayın milletvekilleri, devletimizin ödemediği bu aylık, 7 milyon civarındadır; komik bir rakamdır. Bu para, muhtaç, güçsüz ve sakat olan insanların hiçbir sorununu çözememektedir ve ilginç olan, bu aylıkların üç ayda bir ödenmesidir. Kanun teklifimizle, hiç olmazsa, 7 milyon gibi komik rakamın 30 milyona yükseltilmesini ve üç ayda bir değil de aylık olarak ödenmesini getirmek-
teyiz. Aslında, Yüce Meclisimiz uygun görürse, enflasyonun yüzde 70, yüzde 80'lerde olduğu ül-
kemizde en makul olan, asgarî ücret seviyesine yükseltilmesidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemiz kaynaklarının, birçok gereksiz yere harcanması yerine, muhtaç, güçsüz ve sakat insanlara verilmesi daha hayırlı bir hizmet olur. Hükümetin, kaynak sorununu göstererek karşı çıkacağı bu kanun teklifinin, sizlerin destek vermesi halinde çıkacağı kanaatindeyim.

Sayın milletvekilleri, bu ülke, varlık içerisinde yokluk çeken bir ülke; 1 milyona yakın sakat-
na asgarî ücretten maaş veremeyecek durumda bir ülke değil.

Maalesef ve maatteessüf, 2000 yılının bütçesi Meclise sunulacak; ülkenin vergi gelirleri 24 katrilyon iken, faize 21,3 katrilyon gibi bir meblağ ayrılmıştır. Hükümet, bu hayırlı hizmete karşı çıkması halinde, faize ayırdığı 21,3 katrilyonluk payı nasıl izah edebilir?!

2022 sayılı Yasanın bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifimin, gündeme alınmasında, bu muhtaç durumda olan insanların en azından gönüllerinin alınması için çıkarıl-
masında desteklerinizi bekliyorum.

Saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yumakoğulları.

Başka söz talebi?.. Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

IV. - SEÇİMLER

A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM

1. - Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN - Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda boş bulunan ve Fazilet Partisi Grubuna düşen bir üyelik için, Yozgat Milletvekili Sayın İlyas Arslan aday gösterilmiştir.

Oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri gündemin "Sözlü Sorular" kısmına geçeceğiz.

Birinci sırada yer alan, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mehmet Yalçınkaya...

İLYAS ARSLAN (Yozgat) - Sayın Başkan, sözlü sorulardan önce oylaması yapılacak işler var.

BAŞKAN - Anlayamadım efendim.

İSMAİL KAHRAMAN (İstanbul) - Efendim, Yozgat'la ilgili, 4 (üçüncü) bölümdeki oylaması yapılacak olan işler meyanında...

BAŞKAN - Sorulardan sonra...

İSMAİL KAHRAMAN (İstanbul) - Öyle mi olacak efendim?

BAŞKAN - Evet.

İSMAİL KAHRAMAN (İstanbul) - Müddet bir saat mi efendim?

BAŞKAN - Sayın Başkanım, Danışma Kurulunun 15.6.1999'da 15 inci Birleşimde oylarınızla kabul edilmiş bir karar var; müsaade ederseniz, onu takip edelim efendim.

İSMAİL KAHRAMAN (İstanbul) - Hayır efendim; şöyle arz edeyim: Sayın Başkanlığın bugüne ait düzenlemiş olduğu matbu gündemde, sıralama olarak, sözlü sorulardan önceye, üçüncü sıraya koymuşsunuz da onun için arz ettim efendim. Bir yanlışlık olmasın diye söylüyorum.

BAŞKAN - Aydınlatmak bakımından arz ediyorum. "Genel Kurulun toplantı günlerinden salı gününün denetim konularına -Anayasanın süreye bağladığı konular hariç- çarşamba ve perşembe günlerinin de, kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işlerin görüşülmesine ayrılması; salı ve çarşamba günlerinde, birleşimin başında, 1 saat süreyle sözlü soruların görüşülmesi; sunuşlar ve işaret oyuyla yapılacak seçimlerin, her gün yapılması önerilmiştir" deniliyor ve bu şekilde kabul ediliyor.

İSMAİL KAHRAMAN (İstanbul) - Efendim, ben bundan hareket ettim. Peki... Hay hay...

BAŞKAN - Oldu; teşekkür ederim efendim.

Gündemin "Sözlü Sorular" kısmına geçiyoruz.

V. - SORULAR VE CEVAPLAR

A) SÖZLÜ SORULAR VE CEVAPLARI

1. - Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa 2 nci Organize Sanayi Bölgesi projesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi ve yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle konuşması (6/113)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, gündemin "Sözlü Sorular" kısmının 1 inci sırasında yer alan, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa 2 nci Organize Sanayi Bölgesi projesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesinin görüşülmesine başlıyoruz.

Soruyu cevaplandırarak sayın bakan?.. Mevcut değiller.

Sözlü soru sahibi, konuşmayı arzu ediyor musunuz?

MEHMET YALÇINKAYA (Şanlıurfa) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

Süreniz 5 dakikadır.

MEHMET YALÇINKAYA (Şanlıurfa) – Değerli Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şanlıurfa, Türkiye'nin en büyük şehri olmaya namzet bir ilimizdir ve bugün, GAP projesinin kalbinde yer alan bir şehrimizdir. Bu sebeple... GAP projesinin toplam bedeli 36 milyar dolar olarak düşünülmektedir. Bugüne kadar bu bölgeye 14 milyar dolar civarında bir para harcamış bulunuyoruz. Sulamaya bağlı olarak, burada, şu anda, Harran Ovasını sulamış bulunuyoruz.

Türkiye'de mevcut pamuk üretimi 1 milyon ton civarındadır ve bu 1 milyon ton üretimin 600 bin tonu Şanlıurfa'da üretilmektedir. Pamuk sanayiine dayalı olarak, 1 inci Organize Sanayi Bölgesi kurulmuş bulunmaktadır. Burada, 87 çirçir prese fabrikası, 7 yağ işletmesi ve 8 iplik fabrikası olmak üzere, toplam, 120 civarında fabrikamızın bacası tütmektedir; ancak, bugünkü şartlarda, 1 inci Organize Sanayi Bölgesi bitmiş durumda olup, burada fabrika yapmak isteyen diğer müteşebbis arkadaşlarımız için 2 inci Organize Sanayi Bölgesinin kurulması zaruret kesp etmiştir. Bu sebeple, 2 nci Organize Sanayi Bölgesinin bir an önce kurulması için mevcut hükümetin gerekli tedbirleri, düzenlemeleri ve şartları oluşturması gerekmektedir; ama, bilindiği üzere, bugün, 2 inci Organize Sanayi Bölgesinin kurulması için, altyapısının ve arsasının müteşebbis tarafından sağlanması istenmektedir. Güneydoğunun şartları göz önüne alındığında, Şanlıurfa müteşebbisinin, bunun hem arsasını hem altyapısını sağlaması mümkün değildir.

Bu sebeple, sanayileşen bu ilimizin bir an önce 2 inci Organize Sanayi Bölgesine, 3 üncü Organize Sanayi Bölgesine kavuşması ve bununla ilgili çalışmanın da hemen ve acilen başlaması gerekmektedir. Bu konuda, hükümetin ve Sanayi Bakanın desteğini bekliyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan?.. Mevcut değil.

Bu sözlü soru önergesi, üç birleşim içerisinde cevaplandırılmadığından, içtüzüğün 98 inci maddesinin son fıkrası uyarınca, yazılı soruya çevrilecektir.

Önerge gündemden çıkarılmıştır.

2. – Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçinkaya'nın, Şanlıurfa İlinde yapımı tamamlanan hipodromun ne zaman hizmete açılacağına ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından sözlü soru önergesi ve yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle konuşması (6/114)

BAŞKAN – 2 nci sırada yer alan, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mehmet Yalçinkaya'nın, Şanlıurfa İlinde yapımı tamamlanan hipodromun ne zaman hizmete açılacağına ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Mevcut değil.

Konuşacak mısınız efendim?

MEHMET YALÇINKAYA (Şanlıurfa) – Evet.

BAŞKAN – Soru sahibi Sayın Yalçinkaya, 5 dakikayı geçmemek üzere görüşlerini ifade edecekler.

Buyurun efendim.

MEHMET YALÇINKAYA (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Şanlıurfa hipodromuyla ilgili, Tarım ve Köyişleri Bakanımıza sorduğum soru üzerine söz almış bulunuyorum.

Bilindiği gibi, Şanlıurfa, asil atlar diyarı, Arap atlar diyarıdır ve bu, Şanlıurfa türkülerinde geçer, türkülerimizde de vardır: "Arap atı gibi salları başını/ Ne dedim de yıktın hilal kaşını." Uzun süredir hipodrom bitmiş durumdadır. Bu sebeple, bu hipodromun bir an önce faaliyete sokulması lazımdır.

Yüce Meclis kürsüsünden şunu ifade etmek istiyorum: Bugün, hipodromlarımızda, atların yüzde 60'ı -sahipleri- Şanlıurfalılar tarafından koşturulmaktadır. Bu sebeple, Şanlıurfa, atçılık merkezi olmaya namzet bir yerdir. Arap atlarının, orada, mutlaka çoğaltılması, geliştirilmesi ve gerekli çalışmanın Tarım Bakanlığı tarafından yapılması gerekir.

Biten hipodromun, bugüne kadar neden açılmadığını merak ediyorum. Açılmış hipodromun bir an önce faaliyete alınması gerekir. Bu atçılık sektörünün, Şanlıurfa'ya, çok hayırlara hizmet edeceğine inanıyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yalçinkaya.

Soruya cevap verecek sayın bakan?.. Yok.

Bu önerge, üç birleşim içinde cevaplandırılmadığından, İçtüzüğü'nün 98 inci maddesinin son fıkrası uyarınca, yazılı soruya çevrilecektir.

Önerge gündemden çıkarılmıştır.

3. – *Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçinkaya'nın, Şanlıurfa Devlet Hastanesi için ayrılan ödeneye ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi ve yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle konuşması (6/115)*

BAŞKAN – 3 üncü sırada yer alan, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mehmet Yalçinkaya'nın, Şanlıurfa Devlet Hastanesi için ayrılan ödeneye ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi...

Soru sahibi, konuşmayı arzu ediyor musunuz?

MEHMET YALÇINKAYA (Şanlıurfa) – Evet Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

MEHMET YALÇINKAYA (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinize saygılar sunuyorum.

600 yataklı Şanlıurfa Devlet Hastanesinin yapımıyla ilgili söz almış bulunuyorum. Biraz önce de arz ettiğim gibi, Şanlıurfa, dünyanın sayılı şehri olacaktır. Türkiye'nin değil, dünyanın sayılı şehri olan bu ilin nüfusu, bugün, 1 milyona dayanmıştır. Mevcut hastanenin kapasitesi 200 yatak civarındadır ve Şanlıurfa'nın ihtiyacını karşılamaktan uzaktır.

Ben de, burada, naçizane şunu söylemek istiyorum: Hastanelere hasta yatırmaktan, artık, canım çıktı diyebilirim. Neden diyeceksiniz; çünkü, hastane yok, her gün Şanlıurfa'dan buraya akan akın hasta gelmektedir. Bu sebeple, bu hastane, bugün, fizikî olarak yüzde 75-80 civarında bitmiş durumdadır ve 3 trilyon ödenek verildiği zaman, bu hastanenin üç dört ay gibi bir zaman zarfında bitmesi mümkündür; ama, bugün ayrılan para 300 milyar civarındadır. Bu 300 milyarla, bu hastanenin 5 yıl daha sürmesi gerekir. Şanlıurfa'ya, güne doğuya, bu, bir yerde eziyet ve işkence demektir. Bu eziyet ve işkencenin bir an önce kaldırılıp Şanlıurfa'nın bu hastaneye bir an önce ka-

vuşması için, hükümetin ve Sağlık Bakanının gerekli hassasiyeti göstermesini rica ediyor, hepimize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yalçınkaya.

Bu önerge, üç birleşim içinde cevaplandırılmadığından, İçtüzüğün 98 inci maddesinin son fıkrası uyarınca, yazılı soruya çevrilecektir.

Önerge gündemden çıkarılmıştır.

4. – *Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa-Akçakale karayolu için ayrılan ödeneye ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi ve yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle konuşması (6/117)*

BAŞKAN – 4 üncü sırada yer alan, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa-Akçakale karayolu için ayrılan ödeneye ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Mevcut değil.

Soru sahibi Sayın Yalçınkaya, buyurun.

MEHMET YALÇINKAYA (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Şanlıurfa-Akçakale karayoluyla ilgili sözlü sorum hakkında konuşmak üzere burada bulunuyorum.

Bilindiği gibi, Şanlıurfa, GAP sulaması içerisinde çok önemli bir yerdir ve sulamanın cereyan ettiği yer, Harran, Akçakale Ovalarıdır. Bu ovalarda, altyapı, yol ve içmesuyu problemi had safhadadır.

Bu sebeple, Urfa-Akçakale yolunun, mutlaka, o bölgenin trafiğini taşıyacak şekilde sokulması ve çalışmalarına bir an önce başlanması gerekir.

Japon heyetince, Güneydoğu Anadolu'da, barajda incelemeler yapıldı, sulamayla ilgili incelemeler yapıldı. Japonlar bunlara hayran kaldılar; ancak, Urfa-Akçakale yolunu gördükleri zaman bize şu soruları oldu: "GAP çok güzel; ama, bu yollarla bunun olması mümkün değil."

Yabancıların da, bizlerin de hükümetten aciliyetle isteği, bu yolun, Urfa-Akçakale arasının, bir an önce, çift şerit halinde yapılmasıdır. Bayındırlık Bakanından, hükümetten, acilen bu konuya eğilmesini istiyoruz.

Saygılar sunuyorum. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yalçınkaya.

Bu önerge de, üç birleşim içerisinde cevaplandırılmadığından, İçtüzüğün 98 inci maddesinin son fıkrası uyarınca, yazılı soruya çevrilecektir; önerge gündemden çıkarılmıştır.

5. – *Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa İlinde yaşanan kuraklık nedeniyle çiftçilerin faiz borçlarının ertelenmesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi ve yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle konuşması (6/118)*

BAŞKAN – 5 inci sırada yer alan, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa İlinde yaşanan kuraklık nedeniyle çiftçilerin faiz borçlarının ertelenmesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Mevcut değil.

Soru sahibi, buyurun efendim.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan, hükümet niye gelmiyor? Hükümet yok mu?!

TURHAN GÜVEN (İçel) – Sayın Başkan, Meclisin bir görevi de denetimdir. Bir yasama yapacaksınız, kanun çıkaracaksınız, bir de denetim görevi yapacaksınız. Ama, calibi dikkattir, üç defadır hükümet gelmiyor, cevap vermiyor ve bugün de, baştan beri, Sayın Yalçinkaya'nın hiçbir sorusuna -değişik bakanlıklar olmasına rağmen- cevap verme gereği görülüyor. O zaman, demek ki, hükümet görevini yapamıyor.

Zabıtlara geçmesi bakımından arz ediyorum.

BAŞKAN – Zabıtlara geçmiştir efendim.

Buyurun Sayın Yalçinkaya.

MEHMET YALÇINKAYA (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Çiftçilerin faiz borçlarının ertelenmesiyle ilgili sözlü sorum hakkında konuşmak üzere kürsüde bulunuyorum.

Bilindiği gibi, bugün de, daha önce de, gündem dışı konuşan arkadaşlarımız tarafından, bugün Türk çiftçisinin çok büyük sıkıntıda olduğu ifade edildi.

Ben, tabii, yöremle ilgili bazı şeyler söylemek istiyorum. Türkiye'de pamuk üretimi 1 milyon ton, Urfa'da pamuk üretimi 600 bin ton. Türkiye'deki bütün ihracat gelirlerimizin yüzde 46'sı, pamuk, pamuk ipliği ve konfeksiyona dayalı; yani, bu konuda Türkiye, kaderini pamuğa bağlamıştır.

Pamuk ve hububat üretimi olarak, Urfa, Türkiye'nin en önemli yerlerinden birisidir. Pamuk çiftçisi bugüne kadar, maalesef, geçen yıl çok büyük eziyetlere ve perişanlığa mahkûm edilmiştir. Bu yıl da, Urfa çiftçisi ve Urfa pamukçusu çok büyük sıkıntılar içerisinde. Geçen yılki taban fiyatlar seviyesinde fiyatlar cereyan etmektedir; ancak, girdi fiyatları 2 katına, hatta 3 katına çıkmış bulunmaktadır.

Yine, pamuk çiftçisinin geçen yılki prim ödemeleriyle ilgili halen bugün Hazine'de bekleyen prim paraları vardır ve mart ayından itibaren ödenmesi gereken primler, bugüne kadar ödenmemiştir. Bu, Urfa'da çok büyük bir sıkıntıya sebep olmuştur ve Urfa çiftçisini perişan etmiştir. Bu perişanlığın giderilmesi için, mutlaka bu hükümetin çare üretmesi lazımdır.

Banka faizleri, geçmişte yüzde 30, yüzde 40'lar civarındaydı; ancak, geçen yıldan itibaren banka faizleri, yüzde 60'lar, 70'ler civarındadır. Mürekkep faizle beraber, banka faizleri, piyasa faizlerinden farksızdır. Çiftçi, bugün traktörünü, evini, tarlasını satacak duruma gelmiştir. Çiftçinin, mutlaka bu sıkıntıdan kurtarılması gerekir.

Bugün, önümüzde, yine -Sanayi ve Ticaret Bakanı ile Hazineden sorumlu Devlet Bakanıyla görüştüm- tekrar, pamuğa 10 cent prim ödemesi söz konusudur. Bu prim ödemelerinde geçen seneki sıkıntılı anların yaşanmaması için bugünden tedbir alınması ve Urfa'nın, mutlaka, bu sıkıntıdan kurtarılması gerekir. Aksi takdirde, yine, bu prim ödemeleri bir yıl sürecektir ve Urfa çiftçisi bu şekilde cezalandırılacaktır. Bu sebeple, hassaten, Sanayi ve Ticaret Bakanından ve Hazineden sorumlu Devlet Bakanımızdan rica ediyorum: Bu prim ödemelerine mutlaka bir çare bulmamız gerekir ve bu çare, Urfa'nın kurtuluşu olacaktır, Türk tarımına ve Türk tekstil sanayiine de yön verecektir.

Bu sebeple söz aldım; hepinize saygılar sunuyorum. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Yalçinkaya.

Bu önerge de, üç birleşim içinde cevaplandırılmadığından, İçtüzüğü'nün 98 inci maddesinin son fıkrası uyarınca, yazılı soruya çevrilecektir; önerge gündemden çıkarılmıştır.

6. - *Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçinkaya'nın, Şanlıurfa İlinde Merkez Bankası şubesi açılıp açılmayacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi ve yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle konuşması (6/120)*

BAŞKAN - 6 ncı sırada, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mehmet Yalçinkaya'nın, Şanlıurfa İlinde Merkez Bankası şubesi açılıp açılmayacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi...

Sayın Başbakan veya yerine cevap verecek sayın bakan?.. Yok.

Soru sahibi, buyurun efendim.

MEHMET YALÇINKAYA (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Urfa'ya Merkez Bankası şubesi açılmasıyla ilgili söz almış bulunuyorum; hepimize saygılar sunuyorum.

Bilindiği gibi, GAP'ın kalbi Urfa'dır. Bugün 600 bin ton pamuktan bahsettiğim için burada çok büyük bir miktarda para akışı olmaktadır. Bu para akışının burada sağlanması ve düzenli bir şekilde işlerin yürütmesi için, Merkez Bankası şubesinin açılmasına şiddetle ihtiyaç vardır. Bugün mevcut bütün bankaların şubeleri Urfa'da perdepey açılmış bulunmaktadır. Bunların likidite ihtiyaçları nedeniyle akşamleyin çok büyük sıkıntı çekilmektedir ve Merkez Bankası Gaziantep Şubesinden para temin edilerek bu ödemeler yapılmaktadır.

Bunun yanında, Urfa çok büyük bir imkân ele geçirmiştir. Türkiye'deki elektronik malzeme ithalatının yaklaşık yüzde 64'ü, Urfa'daki müteşebbisler tarafından yapılmaktadır. Urfa'yı gezenler, görenler bilirler, Urfa kapaklı esnafı dediğimiz bir esnaf vardır; bunların hepsi, elektronik malzeme ithalatçısıdır. Bunların, ithalat ve ihracatla ilgili Merkez Bankası işlemleri Antep'te yapılmaktadır ve bu konuda da sıkıntılar mevcuttur. Bu sebeple, bu sıkıntının giderilmesi için, Urfa'ya, Merkez Bankası şubesinin mutlaka açılması gerekir.

Başbakanımızın da Maliye Bakanımızın da bu konuyla ilgilenmesini hassaten rica ediyor, saygılar sunuyorum. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Yalçinkaya.

Bu önerge de, üç birleşim içinde cevaplandırılmadığından, İçtüzüğü'nün 98 inci maddesinin son fıkrası gereğince, yazılı soruya çevrilecektir; önerge gündemden çıkarılmıştır.

7. - *Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçinkaya'nın, Akçakale Gümrük Kapısına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi ve yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle konuşması (6/121)*

BAŞKAN - 7 nci soru, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mehmet Yalçinkaya'nın, Akçakale Gümrük Kapısına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesiyle ilgilidir.

Sayın Başbakan?.. Yoklar.

Önerge sahibi olarak, buyurun efendim.

MEHMET YALÇINKAYA (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Akçakale Gümrük Kapısının açılmasıyla ilgili söz almış bulunuyorum; hepimize saygılar sunuyorum.

Bilindiği gibi, demirperde ülkesi Rusya, bütün kapılarını dünyaya açtı. Rusya kapılarını dünyaya açarken, biz, ülkemizin kapılarını dünyaya kapatamayız. GAP'ın kalbi Urfa'dır; dünyaya açılan penceresi, Akçakale Gümrük Kapısıdır.

Sayın Keçeciler, zaman zaman yaptığımız görüşmelerde, bu kapının birinci sınıf kapı olarak düzenlenmesi için gerekli çalışmalar yapıldığını belirterek, birinci sınıf kapı yapılacağına dair söz verdi.

Bu sebeple, hükümetten, bu kapının, birinci sınıf kapı yapılmasını istiyoruz. Onun yanında, bu kapının altyapısının, gümrük sahasının ve gümrük binalarının da 2000 yılı programına mutlaka alınması gerekir. Çünkü, öntümüzdeki yıllar içerisinde, GAP kapsamında ürettiğimiz pamuğun, domatesin ve buna benzer ürünlerin ihracatı, bu kapı vasıtasıyla yapılacaktır.

Bu kapının, bugünden, acilen hazır olması gerekir. Ortadoğu'ya yapılacak ihracatımızın kapısı burası olacağından, Akçakale Gümrük Kapısının, mutlaka ve acilen, 2000 yılı programına dahil edilmesi gerekir. Bu konuda, Sayın Keçeciler'den ve hükümetten acil destek bekliyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yalçınkaya.

Bu önerge de, üç birleşim içerisinde cevaplandırılmadığından, İçtüzüğü'nün 98 inci maddesinin son fıkrası uyarınca, yazılı soruya çevrilecektir; önerge gündemden çıkarılmıştır.

8. – Siirt Milletvekili Takiddin Yarayan'ın, Siirt Merkez Küçük Sanayi Sitesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/122)

BAŞKAN – 8 inci sırada, Siirt Milletvekili Sayın Takiddin Yarayan'ın, Siirt Merkez Küçük Sanayi Sitesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Mevcut değil.

Soru sahibi?.. Mevcut değil.

Bu önerge de, üç birleşim içinde cevaplandırılmadığından, İçtüzüğü'nün 98 inci maddesinin son fıkrası uyarınca, yazılı soruya çevrilecektir; önerge gündemden çıkarılmıştır.

9. – Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya ve çevresinin yeşil kuşak projesine alınmasına ve bölgesel tarım teşviklerine ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/124)

BAŞKAN – 9 uncu sırada, Konya Milletvekili Sayın Veysel Candan'ın, Konya ve çevresinin yeşil kuşak projesine alınmasına ve bölgesel tarım teşviklerine ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Mevcut değil.

Sayın Candan?.. Hazır bulunmuyorlar.

Bu önerge de, üç birleşim içinde cevaplandırılmadığından, İçtüzük gereğince, yazılı soruya çevrilecektir; önerge gündemden çıkarılmıştır.

10. – Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya doğalgaz ve KOP projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi ve Turizm Bakanı Erkan Mumcu'nun cevabı (6/125)

BAŞKAN – 10 uncu sırada, Konya Milletvekili Sayın Veysel Candan'ın, Konya doğalgaz ve KOP projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?..

TURİZM BAKANI ERKAN MUMCU (Isparta) – Ben cevap vereceğim.

BAŞKAN – Zatiâliniz cevap vereceksiniz; peki efendim.

Soruyu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Cumhuriyet Erştimer tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

29.7.1999

Veysel Candan
Konya

1- Halen çalışmaları sürmekte olan Konya doğalgaz projesinin daha önceki hükümet döneminde ihalesi yapıldığı bilinmektedir; ancak, birtakım gecikmeler söz konusudur. İran üzerinden Konya'ya getirilmesi planlanan doğalgaz projesi hangi tarihte tamamlanacaktır?

2- Konya bölgesinde DSİ tarafından yapılan sulama sondajlarının yapımında ciddi gecikmeler söz konusudur. Bakanlığınızın Konya bölgesiyle ilgili DSİ sulama sondajlarında öntümüzdeki günlerde ne tür çalışmalar yapmayı planlıyorsunuz?

3- Her bölgenin kalkınmasına bazı faktörler tesir etmekte ve kalkınmayı hızlandırmaktadır. Konya için bu belirleyici faktör KOP Projesidir. KOP Projesiyle tarıma elverişli 2,1 milyon hektar arazinin 2 milyon hektarı sulanabilecektir. Projenin, buğün için tamamlanan kesiminde, ancak 250 bin hektarı sulanabilmektedir. Daha önceki hükümetler döneminde ihale edilen KOP Projesinde son durum nedir? Dış kredi ile ilgili olarak hükümetinizin yaptığı çalışmalar nelerdir? İşe başlama tarihi olarak ne düşünüyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun efendim.

TURİZM BAKANİ ERKAN MUMCU (Isparta) – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Konya Milletvekili Veysel Candan'ın Konya doğalgaz ve Konya Ovaları Sulama Projelerine ilişkin soru önergesini cevaplamak üzere huzurlarınızda bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Konya İli, BOTAŞ tarafından 5 bölüm halinde inşa edilmesi planlanan Doğu Anadolu Doğalgaz Ana İletim Hattının V. bölümü olan Kayseri-Konya-Seydişehir doğalgaz boru hattı güzergâhında yer almaktadır. Söz konusu V inci bölümün ihalesine çıkılarak teklifler alınmış ve ihaleyi kazanan konsorsiyumla 21.9.1998 tarihinde sözleşme imzalanmıştır.

Kayseri-Konya-Seydişehir doğalgaz boru hattı projesinin tamamlanmasını müteakip, Konya İline 2001 yılının ilk yarısında doğalgaz arzı sağlanabilecektir.

Konya Ovaları Proje sahası, Konya ve Karaman İllerinin tamamını içine alan ve 4 akarsu havzasına yayılmış 47 720 kilometrekarelik bir alanı kapsamaktadır.

Konya Ovaları Projesi, kısaca KOP, 9 adedi büyük su projesi, 1 adedi içmesuyu projesi, 1 adedi Göksu Havzası enerji projeleri ve diğerleri de çok sayıda müstakil küçük yerlitti ve yeraltı suyu sulamaları olmak üzere, 12 adet proje demetinin genel adı olmaktadır.

Proje isimleri ve karakteristikleri aşağıda verilmiştir:

Birinci proje, Konya-Çumra Projesidir ve 328 426 hektarlık bir alanı kapsamaktadır.

Beyşehir-Damlapınar Projesi 1 000 hektarlık bir alanı kapsamaktadır;

Yunak-Akgöl Projesi 24 520 hektarlık bir alanı,

Sarayönü-Beşgözler Projesi 5 630 hektarlık bir alanı kapsamaktadır;

Ereğli Projesi 42 225 hektar,

İlgin Projesi 17 639 hektar,

Karaman Projesi 29 000 hektar,

Ayrancı Projesi 5 438 hektar,

Akşehir-Eber Projesi 9 500 hektar,

Konya İçmesuyu Projesi 37,8 hektometreküp/yıl bir kapasite içermektedir.

Küçük Su Projeleri Grubu 123 429 hektarlık bir alanı kapsamaktadır.

Yine, Göksu Havzası Enerji Projeleri, Konya Ovaları Proje demetinin içinde yer almaktadır.

Konya Ovaları Projeleri, yani KOP Projesinde, Konya ve Karaman İlleri içerisinde kalan sulanabilir arazi 1 956 748 hektar olmakla birlikte, KOP bünyesindeki bütün projelerin gerçekleşmesi halinde, yeraltı ve yerüstü sulamaları dahil olmak üzere, 586 807 hektar alan sulanabilecektir.

Bugüne kadar sulanabilecek sahanın 286 016 hektarı fiilen işletmeye açılmıştır.

KOP kapsamında bulunan 10 adet sulama projesiyle, toplam 586 807 hektar sahanın sulanması öngörülmüştür.

KOP Projelerinden olan Konya İçmesuyu Projesi, 1995 yılı sonunda tamamlanarak işletmeye açılmıştır. Ayrıca, KOP Projeleri demetinde yer alan Göksu Havzası enerji projelerinden Yerköprü Hidroelektrik Santrali işletme halinde olup, diğer 4 adet hidroelektrik santralin planlama çalışmaları Elektrik İşleri Etüt İdaresi tarafından yapılmaktadır.

Bu nedenle, genel anlamda "Konya Ovaları Projeleri" olarak isimlendirilen projeler demeti, yatırım programı ve uygulama planlarında kendine özgü bir proje numarasıyla yer alan bağımsız bir proje değildir. Konya ovaları projeler demetinin yeni başlamadığı, bir kısmının işletmede, diğer kısımlarının da farklı aşamalarda olduğu, bir başka vurgulanması gereken husustur.

Bu hususları arz eder, saygular sunarım. (ANAP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakanımız.

Soru cevaplandırılmıştır.

11. – Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya İlinin A tipi sivil havaalanı ihtiyacına ve Konya-Ankara arası hızlı tren projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/126)

BAŞKAN – 11 inci sırada, Konya Milletvekili Sayın Veysel Candan'ın, Konya İlinin A tipi sivil havaalanı ihtiyacına ve Konya-Ankara arası hızlı tren projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Mevcut değil.

Soru sahibi?.. Mevcut değil.

Bu önerge de, üç birleşim içerisinde cevaplandırılmadığından, İçtüzük gereğince, yazılı soruya çevrilecektir; önerge gündemden çıkarılmıştır.

12. – Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya İlinde mahalli bir menkul kıymetler borsası kurulmasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/128)

BAŞKAN – 12 nci sırada, Konya Milletvekili Sayın Veysel Candan'ın, Konya İline mahalli bir menkul kıymetler borsası kurulmasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Mevcut değil.

Soru sahibi?.. Mevcut değil.

Bu önerge de, üç birleşim içerisinde cevaplandırılmadığından, İhtizluk gereğince, yazılı soruya çevrilecektir; önerge gündemden çıkarılmıştır.

13.- *Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya'da serbest bölge kurulması çalışmalarına ve KOBİ'lerin desteklenmesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi.(6/129)*

BAŞKAN – 13 üncü sırada, Konya Milletvekili Sayın Veysel Candan'ın, Konya'da serbest bölge kurulması çalışmalarına ve KOBİ'lerin desteklenmesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Mevcut değil.

Soru sahibi?.. Mevcut değil.

Bu önerge de, üç birleşim içerisinde cevaplandırılmadığından, İhtizluk gereğince, yazılı soruya çevrilecektir; önerge gündemden çıkarılmıştır.

14. – *Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan Millî Piyango Anadolu Lisesi lojman inşaatına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/130)*

BAŞKAN – 14 üncü sırada, Erzincan Milletvekili Sayın Tevhit Karakaya'nın, Erzincan Millî Piyango Anadolu Lisesi lojman inşaatına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Mevcut değil.

Soru sahibi?.. Mevcut değil.

Bu önerge de, üç birleşim içerisinde cevaplandırılmadığından, İhtizluk gereğince, yazılı soruya çevrilecektir; önerge gündemden çıkarılmıştır.

15. – *Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, mahalle ve köy muhtarlarının maaşlarının iyileştirilmesine ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/131)*

BAŞKAN – 15 inci sırada, Konya Milletvekili Sayın Özkan Öksüz'ün mahalle ve köy muhtarlarının maaşlarının iyileştirilmesine ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi....

Sayın Başbakan veya yerine cevap verecek sayın bakan?.. Mevcut değil.

Soru sahibi?.. Mevcut değil.

Bu önerge de, üç birleşim içerisinde cevaplandırılmadığından, İhtizluk gereğince, yazılı soruya çevrilecektir; önerge gündemden çıkarılmıştır.

16. – *Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Ankara-Aksaray arasındaki karayoluna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi ve yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle konuşması (6/132)*

BAŞKAN – 16 ncı sırada, Aksaray Milletvekili Sayın Murat Akın'ın, Ankara-Aksaray arasındaki karayoluna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi....

Sayın Bakan?.. Mevcut değil.

Soru sahibi?..

MURAT AKIN (Aksaray) – Konuşacağım efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akın.

Süreniz 5 dakikadır.

MURAT AKIN (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aksaray'dan geçmekte olan E-90 karayolu, bilindiği üzere, İstanbul'u, Ankara'yı ve nüfusunun 25 milyona yakın kesiminin yaşadığı bölgeyi, Güney Anadolu'ya, Güneydoğu Anadolu'ya, hatta Doğu Anadolu'ya bağlayan bir yoldur.

Bu yol, eskiden E-5 olarak bilinmekteyken, ismi E-90 olarak değişti ve uzun yıllardır da bu yolun bakımı yapılmadı. 1991 yılından itibaren -yani, Doğru Yol Partisinin hükümette olduğu dönemde- bu yolun onarımı ve tamiri başladı; her yılda 10 kilometre yapılmak suretiyle, yol, ancak Kulu kavşağına kadar gelebildi.

Biraz önce de ifade ettiğim gibi, bu yol, 5-6 şehirde yaşayan 30 milyona yakın insanın, üzerinde karşılıklı olarak gidip geldiği bir yoldur. Ayrıca, bu yol, son iki yıldır da, Kulu kavşağından Konya istikametine, oradan da Akseki üzerinden Antalya'ya bağlanan bir yolun da bağlantı yeridir; yani, Aksaray-Ankara arasındaki 220 kilometrelik yolun, Ankara-Kulu kavşağı olan 100 kilometrelik mesafesinden sonra Konya'ya ayrılan bölümden, Manavgat, Antalya, Alanya'ya da ulaşım yapılmaktadır. Eski Ankara-Antalya yolunun, yeni Akseki yolunun açılmasıyla birlikte, iki veya üç saat gibi bir kısalması söz konusudur.

İşte, belirttiğim bu mühim yolun, duble yol şeklinde yapılmasının çok büyük faydası vardır; şöyle ki: Son depremde de, sanayi bölgesi olarak Aksaray ilinin, deprem bölgesinden, deprem zemininden uzak olması hasebiyle, bilhassa İstanbul, İzmit, Adapazarı'ndaki sanayiinin de Aksaray organize sanayie kaymasıyla birlikte, Aksaray ilinin ehemmiyeti daha da iyi anlaşılacaktır.

Aksaray İli, ayrıca, Doğu Anadolu'nun batıya bağlandığı bir kavşakta bulunmaktadır. Doğu Anadolu, Antalya, İzmir ve Konya'ya geçiş noktası olarak, kısa yol olarak, tamamen, Nevşehir-Aksaray güzergâhını kullanmaktadır. Bu nedenle de, bu yolun tek yol şekliyle çalışması, yıllardır milletlerca liralık servetin heba olmasına, kaza neticesinde canların yitirilmesine neden olmaktadır.

Bu yolun duble yol olması, sadece ekonomik açıdan değil, insan yaşantısı bakımından da çok önemlidir ve Ankara-Aksaray-Adana güzergâhı üzerinde olan yol geçiş noktalarının da daha önceden istismak edilmiş olması nedeniyle, devlete bir yük getirmeyecektir. Bu yol güzergâhındaki çalışmalar, geçmişte, 1985 yılında yapıldığı için, su üstü ve dere üstü geçiş köprüleri de tamamlanmıştır. Sadece cüzi bir masrafla, mevcut yol, duble yol şeklini alabilir; çünkü, Toroslar'da, Nurdağlarında 3-5 kilometre yol yapmak için yapılan masraf, belki de, Aksaray-Ankara, Aksaray-Adana-Pozantı arasındaki bu tek yolu çift yola çevirmeye -maliyet olarak- yeterli olacaktır ve bu yol, oldukça ekonomik bir yol olacaktır.

Otoban olarak yeni ihale edilen ve bilahare da ihalesi durdurulduğu ifade edilen yolun, ne Aksaray'a ne Nevşehir'e ne Kayseri'ye, ekonomik bakımdan hiçbir faydası olmayacaktır; bu yol, sadece Niğde İliyle irtibatı olan, Niğde'ye faydası olan bir yol olacaktır. Biraz önce ifade ettiğim E-90 yolu, duble yol...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Allah razı olsun!..

BAŞKAN – Sayın Akin, lütfen tamamlayınız.

MURAT AKIN (Devamla) – ... halini aldığımda, bu yoldan 5-6 vilayet faydalanacağı gibi, Allah'ın razı olacağı bir yol olacak ve masrafın da az olmasına sebep olacaktır -DSP'li arkadaşım söylüyor- 200 trilyon liraya yapılacak bir yol, belki de 20 trilyon liraya mal olacaktır; çünkü, geçiş noktalarındaki arsalar yıllar önce istismak edilmiştir, köprü ve su geçit noktaları tamamlan-

miştir. Eski yol zaten kullanılmaktadır. Eski yolun biraz daha onarılması suretiyle, bu yol, duble yola çevrilecektir. Bundan da, herhalde Allah razı olur!..

Hepinizi, saygı, sevgi ve hürmetle selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akın.

Bu önerge de, üç birleşim içinde cevaplandırılmadığından, İçtüzüğüümüz gereğince, yazılı soruya çevrilecektir; önerge gündemden çıkarılmıştır.

17. – Ankara Milletvekili Mehmet Arslan'ın, Ankara'nın Merkez ve bazı ilçelerinin cami imam kadrosuna ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (H. Hüsamettin Özkan) sözlü soru önergesi ve Orman Bakanı Nami Çağan'ın cevabı (6/133)

BAŞKAN – 17 nci sırada, Ankara Milletvekili Sayın Mehmet Arslan'ın, Ankara'nın merkez ve bazı ilçelerinin cami imam kadrolarına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Burada.

Soruyu okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıda bilgilerinize sunmuş olduğum sorunun Diyanet İşleri Başkanlığından sorumlu Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Hüsamettin Özkan tarafından sözlü cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Arslan

Ankara

Ankara'nın Merkez ve taşra ilçelerinde bulunan toplam 271 adet caminin imam hatibi bulunmamaktadır. Özellikle Güdül İlçesinde 33, Kızılcahamam İlçesinde 30, Nallıhan İlçesinde 24, Polatlı İlçesinde 20, Şereflikoçhisar İlçesinde 20, Beypazarı İlçesinde 20, Çamlıdere İlçesinde 16, Çubuk İlçesinde 16, Balâ İlçesinde 16, Haymana İlçesinde 13 adet imam kadrosu boş bulunmakta, cenaze namazı kıldırarak imam bulunmamaktadır.

Bu boş bulunan yerlere ne zaman ve ne suretle imam atanacağını açıklanmasını arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakan Nami Çağan cevaplandıracaklar.

Buyurun efendim.

Süreniz 5 dakikadır.

ORMAN BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Ankara Milletvekili Sayın Mehmet Arslan'ın sözlü soru önergesini cevaplandırmak üzere karşınızdayım; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Başbakanlığın 13 Ocak 1999 tarihli ve 1999/9 sayılı genelgesi uyarınca, devlet memurluğu kadrolarına yapılacak atamalar durdurulmuştur; o nedenle de, naklen atama yapma olanağı bugün için mevcut değildir. Başbakanlıkça naklen atamalara izin verildiği takdirde bu kadrolara naklen atama yapılabilecektir. Ayrıca, boş bulunan imam-hatip kadroları, yapılmış olan devlet memurluğu sınavında başarılı olan imam-hatip adaylarından atama yapmak suretiyle doldurulmuş olacaktır. Böylece, Ankara merkez ve ilçe imam kadroları doldurulmuş olacaktır.

Teşekkür ediyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bakanımıza teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, soru cevaplandırılmıştır.

18. - *Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz'ün, Çankırı İline bağlı bazı köylerin içme suyu sorununa ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/134)*

BAŞKAN - 18 inci sırada, Çankırı Milletvekili Sayın Hüseyin Karagöz'ün, Çankırı İline bağlı bazı köylerin içmesuyu sorununa ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Mevcut değil.

Soru sahibi sayın milletvekili?.. Mevcut değil.

Bu önerge de üç birleşim içinde cevaplandırılmadığından, İçtüzük gereğince yazılı soruya çevrilecektir. Önerge, gündemden çıkarılmıştır.

19. - *Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, olağanüstü hal uygulamasının ne zaman kaldırılacağına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi ve yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle konuşması (6/136)*

BAŞKAN - 19 uncu sırada, Hakkâri Milletvekili Sayın Evliya Parlak'ın, olağanüstü hal uygulamasının ne zaman kaldırılacağına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Başbakan?.. Mevcut değil.

Sayın Parlak?.. Buradalar.

Buyurun.

Süreniz 5 dakika.

EVLIYA PARLAK (Hakkâri) - Sayın Başkan, Yüce Meclisin saygıdeğer üyeleri; sözlerime başlarken hepinizi saygıyla selamlarım.

Olağanüstü halin kaldırılmasına ilişkin sorumu niçin sorduğumu ve bugün huzurunuzda bunu açıklamak üzere geldiğimi vurgulayarak sözlerime başlamak istiyorum.

1978 yılında Kahramanmaraş olaylarından sonra sıkıyönetim ilan edilen illerde, 12 Eylül'den sonra bütün Türkiye sıkıyönetim idaresine girince devam etmiş, 1985'ten sonra olağanüstü hale dönüş başlamış Türkiye'de, peyderpey kaldırılmış ve nihayet, 6 ilde olağanüstü hal halen sürdürülmektedir.

Kurulan 57 nci hükümete güvenoyu veren bir milletvekili olarak güvenoyundan sonra hükümet programı üzerinde gündem dışı yaptığım konuşmada da arz etmeye çalıştım. Ben, Türkiye'de, hem Meclis içinde hem Meclis dışında, geniş bir desteğe sahip bulunan bu hükümetin, bu illerin halkına da daha fazla güven vermesi amacıyla olağanüstü hal idaresini kaldırmayı programda zikredeceğini umuyordum; maalesef, hükümet programında değinilmemişti; akabinde, gündem dışı bir konuşmayla dile getirdik. Bilahare, temmuz başlarında, hatırlarsanız, Başbakanlık tezkeresiyle 30 Temmuzdan geçerli olmak üzere 4 ay olağanüstü hal idaresi uygulanan illerde aynen bu idarenin sürdürülmesi kararlaştırıldı. Ben, o zaman da Yüce Meclisin huzuruna çıktım, şunu arz ettim. Orada yaşayan bir insan olarak şunu samimiyetle arz etmek istiyorum: Bütün cumhuriyet hükümetlerinin terörle ilgili olarak bugüne kadar aldıkları tedbirler eksiksizdir. Olağanüstü halin kaldırıldığı illerde olaylar azalıp, olağanüstü hal idaresi devam eden illerde devam ediyor şeklinde bir gerekçe de ortada yok. Ama, ne yazık ki, hükümetimiz, ne o zamandan sonra ne bugüne kadar bu soruma en ufak bir açıklama getirmemiştir.

Benim Yüce Meclise arzım şudur: Tahminimce, bir iki hafta sonra Başbakanlığın tezkeresi tekrar Yüce Meclisin huzuruna gelecek; hiçbir açıklayıcı gerekçesi yoktur. Sadece, bu idarenin tekrar sürdürülmesi gerektiği vurgulanacak ve yüce oylarınıza sunulacaktır.

Değerli arkadaşlar, sizden tekrar istirhamım şudur: Elinizi vicdanınıza koyun. Sizin de çocuklarınız var, sizin de torunlarınız var, kardeşleriniz var; 1978 yılında doğmuş olursa, bugün 21 yaşında. Ben, bunu daha önce de arz ettim. 21 yaşına gelen bu gençler, kitaplarda normal idareyi okuyorlar. 21 yaşına gelen genç, ya lisededir ya üniversitedir veya tahsilini bitirmiştir. Bu gençlerin de hakkı değil midir, belli bir süre hiç olmazsa normal bir rejim içerisinde yaşasınlar?! Ben, Yüce Meclisteki bütün parti gruplarına seslenmek istiyorum, hükümetimizden istirham ediyorum: Tezkereyi getirmeden, bir noksanlık veya tedbir eksikliği varsa, alınması gereken bir yasal düzenleme gerekliyse, bu Mecliste 350'nin üzerinde güvenoyu almış olan bir hükümet, istediği düzenlemeyi yapabilir. İstirham ediyorum: Bu bölgede yıllardır -21 yıldır- insanca yaşamayı unutmuş insanlara da artık normal bir idareyi tattıralım.

Yüce Meclisin bilgilerine arz ediyorum. Saygular sunarım, teşekkür ederim. (ANAP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Parlak.

Bu önerge de, üç birleşim içinde cevaplandırılmadığından, İktisadî ve Sosyal İşler Komisyonu'na yazılı soruya çevrilecektir.

Önerge gündemden çıkarılmıştır.

20. – Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Hakkâri İli Durankaya Beldesi ve Geçitli Köyü ile Şemdinli İlçesi Derecik Beldesi grup köy yollarının standartlaştırılması ve asfaltlanmasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi ve yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle konuşması (6/137)

BAŞKAN – 20 nci sırada, Hakkâri Milletvekili Sayın Evliya Parlak'ın, Hakkâri İli Durankaya Beldesi ve Geçitli Köyü ile Şemdinli İlçesi Derecik Beldesi grup köy yollarının standartlaştırılması ve asfaltlanmasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Yok.

Soru sahibi Sayın Parlak, buyurun.

Süreniz 5 dakika.

EVLIYA PARLAK (Hakkâri) – Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli milletvekilleri; Şemdinli-Derecik yolu, Hakkâri'nin Şemdinli İlçesinde 76 kilometreyi kapsayan ve 15 000 nüfusu yararlandırma yönüne yönelik bir güzergâh yoludur. Yıllardan beri, altı yedi ay kapalı kahr, beş altı ay açık olur ve Irak sınırına giden bir yol olduğu için, güvenlik yönünden de çok elzem olan bir güzergâhtır; hatta, Refahiyol döneminde -o zamanın Bayındırlık Bakanı Sayın Cevat Ayhan Bey bilirler- askerî kesimlerden, karayolları ağına alınması, devlet yolu olarak yapılması önerildi, son safhaya gelindi; ama, hükümet değişti ve tekrar Köy Hizmetlerinin hizmet bölgesi durumunda kaldı. Bütün bahar boyunca, program yapılırken izlemeye başladık; kimi zaman bize "ödenek yok" denildi, kimi zaman "ihale ediliyor" denildi, kimi zaman "kendimiz yapacağız" denildi; fakat, hiçbir şey yapılmadı; bu, bir.

İkincisi, Hakkâri merkez-Geçitli güzergâh yoludur; bir belde var arada Durankaya; bu yıl orası düzenlendi ve son günlerde de standart hale getirildiğini gözlemledik; ama, esas 5 000 nüfusun yaşadığı bir Geçitli mıntıkası var ve -ben, şunu arz edeyim- bu mıntıkadaki insanlar o kadar küskün ki, 1995 ve 1999 milletvekili genel seçimlerinde, 850 seçmeni olan bu köyde, sırf, bu yola bakılmadığı için, yedi ay kış şartları içerisinde mahsur kaldıkları için, oylarını yakarak, iki seçimde de bu yolun yapılmamasını protesto etmişlerdir; ama, maalesef, hiçbir hükümet, bugüne kadar, Geçitli halkı bu iki seçimde niçin bu tavri ortaya koymuştur, bunu bir araştıralım ve hiç olmazsa, bu insanlarımızı küskünlükten kurtaralım dememişlerdir.

Biz, bu amaçla, özellikle bunu arz ettik Sayın Bakana da. Yani, bu yol, ulaşılmayacak bir ölçüde olmayan bir arazi yapısındadır; ama, ne yazık ki, topu, zaman zaman, yine Karayolları, Köy Hizmetlerine; Köy Hizmetleri, Karayollarına atmakta ve yine, ölümlüdeki kasım başından itibaren Geçitli'de kış şartları başlayacaktır; gelecek hazirana kadar ulaşımdan mahrum, dışı kapalı bir köy olmaya devam edecektir. Sayın Bakanımız, bugüne kadar, bu konuda da, bize aydınlatıcı bilgi vermemiştir. Yüce Meclisin bilgisine bunu arz etmek istiyorum.

Saygılarımı sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Parlak.

Bu önerge de, üç birleşim içinde cevaplandırılmadığından, İçtüzük gereğince, yazılı soruya çevrilecektir.

Önerge gündemden çıkarılmıştır.

21. – *Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Hakkâri -Elazığ karayolunda yapılan araç ve insan aramalarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi ve yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle konuşması (6/138)*

BAŞKAN – 21 inci soru, Hakkâri Milletvekili Sayın Evliya Parlak'ın, Hakkâri-Elazığ karayolunda yapılan araç ve insan aramalarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Mevcut değil.

Soru sahibi olarak, Sayın Parlak, buyurun efendim.

Süreniz 5 dakika.

EVLİYA PARLAK (Hakkâri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken hepinizi saygıyla selamlarım.

Ben, bu bilgiyi, Yüce Meclisin gündemine gündem dışı bir konuşmada getirmiştım. Gerçekten, demin bahsettiğim olağanüstü hal uygulaması ve bunun getirdiği sıkıntılar yetmezmiş gibi, uyuşturucu ve silah arama nedeniyle yıllardan beri karayolunda yolculuk yapmak bizim bölge insanına haram olmuştur. Gerçekten şu Yüce Genel Kurulda ilimizi teşrif eden milletvekilleri vardır; özellikle, geçen sene, Fazilet Partisinde olduğum zaman, altı arkadaşımız teşrif etmişlerdi ve geçen hafta da giden milletvekili arkadaşımız oldu; inanım ki -kendileri de hatırlarlar- bundan utanç duyuyoruz, bu yapılan rezalettir diyerek ayrılmışlardır.

Ben, bu tatil döneminde ilgili valiler, ilgili askerî makamlar ve ilgili kaymakamlarla da görüştüm. Ne arıyorsunuz; uyuşturucu ve silah... Bugüne kadar farklı bir sonuç da alınmamıştır; ama, maalesef, hastası olan insana, hasta, Hakkâri'den Van'a sevk edildiği zaman, eğer hayatı tehlike yoksa aman göndermeyin denilmektedir; sırf, bu yollarda rezil olmasın diye. Yazın dört beş saat güneşin altında, kışın soğğun altında... Hele yük varsa... Daha önce hayvan ticareti yapılırdı, dört gün, beş gün bekleyen insanlar vardı, kamyonlarda ölen leşler atılırdı devamlı, o hayvanlara da eziyet ediliyordu.

Ben yazın arz ettim, Türkiye Cumhuriyeti o kadar güçlü bir devlettir ki, teknolojiden yararlanabilir. Bu araçlarda aranan iki şey vardır; uyuşturucu ve silah. Teknolojinin imkânlarından yararlanarak, Hakkâri-Van arasında, Van-Tatvan arasında, Bitlis-Muş arasında -iki üç yerde- icabında seyyar veya sabit konulmuş aletlerle bunların denetimi yapılabilir. Bunları Sayın Bakana da arz ettik. Sayın Bakan, maalesef -bütçe görüşmelerinde çıktı- mutlak bir açıklamayla biz görevimizi yapıyoruz dercesine bir cevap verdiler. Ondan sonra tekrar bu soruyu yönelttik, bugüne kadar tatmin edici bir cevap almadık; almaktan da pek umutlu değiliz.

Benim bir teklifim var, 5 gruptan istirahat ediyorum. iktidara mensup veya muhalefete mensup 5 grup başkanvekilinden de istirahat ediyorum, gıvendiğiniz birer milletvekili görevlendirin. Hakkâri İlinin bir milletvekili olarak istirahat ediyorum, o milletvekili arkadaşlarımız, mümkünse, doğruya hiç gitmemiş, doğru olmayan, batıda bulunan milletvekili arkadaşlar olsun. Ben onların - yani, mazur gördün beni, o kadar doluyum, çareyi başka türlü bulamıyorum, destek bulamıyorum çünkü- o 5 arkadaşın bütün masraflarını çekeceğim. Van'a kadar uçakla gideceğiz, Van'dan Hakkâri'ye özel araçlarla gideceğiz, kendilerini bir gece ağırlayacağız; bir şartım var, sabahleyin, 5 gruba mensup, o 5 milletvekili arkadaşımın benim istirahatum şu olacak: Hakkâri'den Van'a kadar -210 kilometredir- birisi otobüse, birisi minibüse, birisi ticari araca, birisi özel arabaya, birisi de mümkünse kamyonu binsin ve Van'a kadar gelsin; ama, kimliklerini bize verecekler, yani, milletvekili olduklarını söylemeyecekler; eğer, onların vicdanları bunu kabul ediyorsa, biz vatandaş olarak ölüncüye kadar kabul etmeye razıyız. Bunu, yüce bilginize arz etmek istiyorum.

Teşekkür ederim. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Parlak.

Bu önerge de, üç birleşim içinde cevaplandırılmadığından, İçtüzük gereğince yazılı soruya çevrilecektir.

Önerge gündemden çıkarılmıştır.

22. - *Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Güneydoğu Anadolu Projesi çerçevesinde yürütülen çalışmalara ilişkin Turizm Bakanından sözlü soru önergesi ve Turizm Bakanı Erkan Mumcu'nun cevabı (6/141)*

BAŞKAN - 22 nci sırada, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ahmet Karavar'ın Güneydoğu Anadolu Projesi çerçevesinde yürütülen çalışmalara ilişkin Turizm Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Burada.

Soru önergesini okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki soruların Turizm Bakanı Sayın Erkan Mumcu tarafından, aracılığımızla sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 2.8.1999

Ahmet Karavar
Şanlıurfa

Sorular :

1- Bakanlık olarak Güneydoğu Anadolu Projesi çerçevesinde ne tür bir çalışmanız var?

2- Bölgede bulunan tarihi ve kültürel varlıkların korunması, tanıtılması ve bu potansiyelin değerlendirilmesi amacıyla herhangi bir çalışmanız var mıdır?

3- Bu bağlamda, bakanlık olarak Güneydoğu Anadolu Turistik ve Otelcilik ve İşletmeciler Derneği gibi sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte "Güneydoğu Anadolu Turizm Gelişim Projesi" kapsamında bölgede bir sempozyum düzenlemeyi düşünüyor musunuz?

4- Bölgenin ve ülkenin tanıtılması ve oluşan önyargıların bertaraf edilmesi için yerli ve yabancı basın temsilcileriyle birlikte, bölgeye bir gezi düzenlemeyi düşünüyor musunuz?

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bakan.

Süreniz 5 dakika efendim.

TURİZM BAKANİ ERKAN MUMCU (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ahmet Karavar'ın sözlü soru önergesine cevap vermek üzere huzurlarınızda bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Efendim, Güneydoğu Anadolu Bölgesinin turizm potansiyeline ilişkin bir şeyler söyleyebilmek için Turizm Bakanı olmak gerekmiyor. Bölgenin -bütün Mezopotamya havzasıyla birlikte- tarihi değeri, hiç kuşkusuz, bütün insanlık tarafından biliniyor; üç aşağı beş yukarı, bütün potansiyel, bütün insanlık tarafından biliniyor. Diyebilirim ki, Türkiye'de de, bölgenin önemini, turizm potansiyelini bilmeyen hemen hemen hiç kimse yok; turizm profesyonelleri de biliyorlar, doğrudan doğruya turizmle ilgisi olmayan insanlar da biliyorlar; ama, üzücü olan bir gerçek var ki, Türkiye'de turizm, bilhassa tarih ve kültür turizmi olarak başlamışken, 1985'ten sonra, giderek azalan bir periyot başlamış ve 1990'ların sonunda, Türkiye'de, özel ilgi turizmi dediğimiz tarih ve kültür turizmi, maalesef, arzu edilen ölçekte, arzu edilen düzeyde pazarlanamaz duruma gelmiştir. Tabii, bunun, bölgenin güvenliğine ilişkin yaratılan kuşkuvarın, kaygıların tüketici kitlesi üzerindeki etkisiyle birebir bağlantısı vardır. Dolayısıyla, yeniden, bölgenin güvenliğine ve sağlıklı olduğuna ilişkin bir kanaatin, hem yurt içinde hem bütün dünyada, bölgeye ilgi gösteren tüm insanlar üzerinde yaratılması için ciddi bir tanıtma faaliyetine ihtiyaç vardır; Bakanlığımızın öncelikli olarak yapmak istediği şeylerden bir tanesi budur, hedeflerinden bir tanesi budur ve 2000 yılı tanıtma programı çerçevesinde, Güneydoğu Anadolu Bölgesine çok özel bir önem veriyoruz. Bölgenin turizm envanteri ve bir turizm gelişim planı, özel sektör marifetiyle yaptırılmıştır ve içerisinde bulunduğumuz 1999 yılının Eylül ayında sonuçlanmıştır. Bu çerçevede, bu envanter ve gelişme planı çerçevesinde ele alınan ya da tespit edilen hususlar, tek tek programlanmak durumundadır. Önümüzdeki yıllarda, bu programlar hem yatırım hem tanıtım boyutuyla hayata geçirilecektir.

29 Ekim günü bölgede yapılacak olan el sanatları festivalinin açılışını yapmak ve bölgede gerek yabancı ülkelerden davet ettiğimiz basın mensuplarıyla gerek Türkiye'den davet ettiğimiz basın mensuplarıyla ve tabii, siz değerli parlamenter arkadaşlarımızın da teşrifleriyle bir gezi tertip edilmiştir. Bu gezinin de amacı, el sanatları festivali dolayısıyla özellikle Urfa, Adıyaman yörelerinin turizm potansiyelini hem iç turizme açmak, duyurmak hem de dünya turizm potansiyeli, turizm envanteri içindeki değerini dünya kamuoyunda göstermektir. Bu vesileyle de, bütün parlamenter arkadaşlarımızı Turizm Bakanlığı adına davet etmekten onur duyuyorum. Eğer, 29 Ekim günü Urfa'da başlayacağımız programa teşrif ederseniz bundan çok büyük bir mutluluk duyarız.

Sayın Karavar'ın sorusuna cevap vermek vesilesiyle sizlere saygılarımı sunmaktan da büyük bahtiyarlık duyuyorum, ilginiz, sabrınız için çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Turizm Bakanımız Sayın Erkan Mumcu'ya teşekkür ediyoruz.

Soru, cevaplandırılmıştır.

Sayın milletvekilleri, daha önce alınan karar gereğince soruların cevaplandırılması için tahsis edilen 1 saatlik süre ikmal edilmiş bulunmaktadır.

Şimdi, gündemin "Oylaması Yapılacak İşler" kısmına geçiyoruz.

VII. – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

1. – *Yozgat Milletvekili İlyas Arslan ve 20 arkadaşının, Yozgat ilinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesinin oylanması (10/1)*

BAŞKAN – Bu kısımda, Yozgat İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önerenin oylamasını yapacağız.

Meclis araştırması açılmasını kabul edenler lütfen işaret etsinler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, gündemin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmına geçiyoruz.

VIII. – GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI

A) ÖNGÖRÜŞMELER

1. – *Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 23 arkadaşının, esnaf ve sanatkârların sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2)*

2. – *Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 28 arkadaşının, esnaf ve sanatkârların sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri (10/85),*

BAŞKAN – Şimdi, bu kısmın 1 inci sırasında yer alan, Balıkesir Milletvekili Sayın İsmail Özgün ve 23 arkadaşının, esnaf ve sanatkârların sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesinin öngörüşmelerine başlıyoruz.

TURHAN GÜVEN (İçel) – Sayın Başkan, Doğru Yol Partili milletvekillerinin, buna dair verdiği bir önerge daha var. İki önerge birlikte görüşülürse, zannedirim, bu mesele, bir defada çözümlenir. Bu önergeden sonra bizim önergemiz görüşülürse, zaman alması bakımından, bir yanlışlık olmaması bakımından bu iki önerenin birleştirilmesini talep ediyoruz efendim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, Sayın Saffet Arıkan Bedük ve 28 arkadaşının, Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi de aynı mahiyettedir. Her iki önerenin görüşmelerini birlikte yapacağız.

Hükümet?.. Mevcut değil.

Hükümet, aynı önerenin müzakeresi için 6.7.1999 tarihli 29 uncu Birleşimde de temsil edilmediğinden görüşmelere başlıyoruz.

Önerge, daha evvel okunduğu için, tekrar okutmuyorum.

İçtüzüğümüze göre, Meclis araştırması açılıp açılmaması konusunda sırasıyla hükümete, siyasi parti gruplarına ve önergedeki birinci imza sahibine veya onun göstereceği diğer bir imza sahibine söz verilecektir.

Konuşma süreleri, hükümet ve gruplar için 20'şer dakika, önerge sahibi için 10 dakikadır.

İlk söz, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Dönen'in.

Buyurun Sayın Dönen.

Süreniz 20 dakika efendim.

DYP GRUBU ADINA MEHMET DÖNEN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasamızın 98 inci, İçtüzüğümüzün 104 üncü maddesine göre Meclis araştırması istenilen öner-

ge üzerinde Doğru Yol Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; Grubum ve şahsım adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, sorunları araştırılması istenilen kesim, esnaf ve sanatkarlar, küçük ve orta boy sanayiciler olarak isimlendirilmektedir. Küçük ve orta boy sanayicilerde bu araştırmayı isteyen milletvekili arkadaşlarımız, gerçeklerini çok açık bir biçimde yazmışlardır.

Ben, konuşmamı iki bölümde yapmak istiyorum. Birinci bölüm, esnaf ve sanatkarlarımızın, ikinci bölüm ise "KOBİ" diye adlandırılan küçük ve orta boy sanayicilerimizin sorunlarıyla ilgili olacaktır.

Değerli arkadaşlarım, esnaf ve sanatkarlarımız, özellikle ülkemizde çok önemli bir konuma sahiptir. Ülkemizde esnaf ve sanatkarlar odasına kayıtlı 2 035 000 üye vardır; ancak, Devlet İstatistik Enstitüsünün araştırmasına göre 3,5 milyon esnaf ve sanatkarımız bulunmaktadır. Bu 3,5 milyon esnaf ve sanatkarımızın ailerini de göz önüne alırsak, özellikle toplumumuzun dörtte 1'i gibi çok büyük bir çoğunluğunu oluşturan bir kesim olduğunu görmekteyiz. Nüfusumuzun böylesine çok büyük bir kesimini oluşturan esnafımız, son günlerde çok önemli sorunlarla karşı karşıyadır. Esnaf ve sanatkarlarımız ile KOBİ'lerimizin sorunlarına bugüne kadar yerleşik, var olan kalıplarla baktığımızda, esnaf ve sanatkarlarımızın sorunlarını çözmek mümkün değil; yine, aynı kalıpla baktığımızda KOBİ'lerin sorunlarını da çözmek mümkün değil. Özellikle globalleşen ve dünya pazarlarında rekabetin olabildiğince gündeme geldiği bu dönemde, dünya koşullarını, dünya esnaf ve sanatkarının, dünya KOBİ'sinin, yani küçük ve orta boy sanayicisinin içerisinde bulunduğu durumu, kullandığı teknolojiyi, kullandığı bilgiyi çok iyi değerlendirmemiz gerekir. Yani, siyasetçilerimiz, esnaf ve sanatkarlarımızın özellikle sorunlarını çözecekse, dünyada var olan gelişmeleri yakından izlemeli ve bunların kurumlarını da ülkemizi getirmelidir. Yoksa "var olan kurumlarla, ben, esnaf ve sanatkarları koruyacağım; ben, küçük ve orta boy sanayicileri koruyacağım" derlerse yanılırlar.

Değerli arkadaşlarım, esnaf ve sanatkarlarımızın sorunlarını böyle küçük başlıklarla ele alacak olursak, en önemli sorunları kredi sorunlarıdır. Esnaf ve sanatkarlarımız, esnaf kredi kooperatifleri aracılığıyla en çok 2,5 milyar liraya kadar Halk Bankasından kredi kullanmaktadırlar. Hükümetler, bürokrasi, esnafımıza çok ucuz kredi verdiklerini söylemekte; ancak, kredinin verilmiş biçimine bizim baktığımız pencereden değil de; yani, bürokrasinin ve ülkeyi yöneten siyasetçilerin baktığı pencereden değil de esnafın penceresinden bakarsanız, bu kredilerin piyasa koşullarının çok üstünde olduğunu görürsünüz; çünkü, daha kredi verilirken yüzde 10'u bloke ediliyor, o bloke edilenin faizi de esnaf ve sanatkardan alınıyor. Yine, aynı zamanda, esnaf ve sanatkarların üst kuruluşu olarak görülen esnaf ve sanatkarlar kooperatifi de yüzde 3 kesiyor; bunlar da yüzde 3 kestiği için, esnafın aldığı krediden daha kafadan yüzde 13 kesinti oluyor ve bunların da faizini ödediği için, piyasada yüzde 75'lere varan faiz öder hale geliyor esnaf ve sanatkarlarımız.

Değerli arkadaşlarım, yine, aynı zamanda, dikkat ederseniz, esnaf ve sanatkarlar kooperatiflerinin özellikle kredi kullanan esnafımıza, kefalet görevleri ortadan kaldırılmıştır. Kısaca, esnaf kefalet kooperatifi diye adlandırılan bu kooperatifler, özellikle çağımıza uygun işlevlerini yerine getirememekte; ancak, Halk Bankası ile esnaf arasında bir aracı halinde durmaktadır. Halk Bankası, kredi vereceği esnafı kendisi istihbarat etmekte, esnaf ve kefalet kooperatiflerinin kefaletini hiç dikkate almamaktadır.

Değerli arkadaşlarım, dünyada, artık, bu esnaf ve kefalet kooperatifleri, tıpkı garanti fonu gibi, kredi garanti fonları gibi, esnafın aldığı krediye garanti verecek, yani, kefil olacak kurumlar haline getirilmiştir. Dünya, bu kurumları yeniden organize etmiş ve esnafın gerçekten güven duyduğu ve esnafa gerçekten kol kanat geren yeni bir kurum haline getirmiştir. Biz, özellikle kredi ga-

ranti fonu kurduk; ama, işlemiyor. İşte benim söylediğim, dünyadaki gelişmeler çerçevesinde, bu kredi garanti fonunun esnaf kefalet kooperatifleriyle bir araya getirilerek, Türkiye'de, artık, esnaf kefalet kooperatiflerinin kefalet işlevini yerine getirecek hale getirilmesi gerekir.

Değerli arkadaşlarım, tabii ki, esnafımızın diğer önemli bir sorunu, kaliteli eleman sorunudur, yani, eğitim sorunudur. Özellikle çıraklık eğitimine bağlı olarak yetiştirilen kaliteli elemanlara esnafımız ne kadar kavuşursa, hizmet ve üretim açısından da dünyadaki rekabet gücünü o ölçüde artırır.

Değerli arkadaşlarım, özellikle son hükümetin alt gelir vergi dilimini 5 puan artırması, esnafımızı 5 puan daha vergi yüküyle karşı karşıya bırakmıştır; bu da, çok önemli bir konudur. Esnafımız, gerçekten, toplumun büyük yükünü çekmekte; ama, ulusal gelirden aldığı pay, esnafımızın çektiği yüküle orantılı değildir. Esnafımız ve sanatkârlarımız toplumumuzun çimentosunu oluşturmaktadır. Özellikle, ortadirek diye adlandırılan bu kesim, toplumun en önemli unsurunu oluşturmaktadır; ama, son dönemde, tıpkı bir savaş sürecinden çıkmış gibi bu esnaf ve sanatkârlarımızın birçoğu kepenk kapatmakta, birçoğu çekini, senedini ödeyememekte, birçoğu ayakta durabilmek için tefecinin, aracının eline düşmüş durumda. Gerçekten, devletimizin, bu önemli kesime el uzatarak, onların sorunlarını en kısa zamanda çözmesi gerekir. Ama, ben, bundan ümitli değilim. Neden; çünkü, gündeme getirilen 2000 yılı konsolide bütçesini incelediğimizde, analiz ettiğimizde, 46 katrilyon liralık bütçenin 30 katrilyon lirasının transfer harcamalarına, yani, borç harcamalarına ayrıldığını görmekteyiz. Bunun anlamı şudur: Bugünkü hükümet, esnaf ve sanatkârların, KOBİ'lerin, memurun, işçinin, çiftçinin sorunlarını çözecek bir bütçeyi bizim önümüze getirmemektedir; yalnız ve yalnız, 4 milyona yakın vergi yükümlüsünden, 65 milyon insandan topladığı vergileri 200'ü aşmayan azınlığa transfer eden bir aktarma görevini görmektedir. Bu bütçeyle çok fazla da oynamamaktadır. Bu hükümetin yapacağı iş, özellikle bu statükocu tutumundan vazgeçip, radikal önlemler alarak, toplumun geniş katmanlarını rahatlatacak yeni önlemleri almaktır. Eğer bunları alamazlarsa, bu bütçeyle, ne esnaf ve sanatkârlarımızın ne de diğer kesimlerin sorunları çözülür.

Değerli arkadaşlarım, özellikle, KOBİ'lerle ilgili birkaç söz söylemek istiyorum. KOBİ'ler; yani, küçük ve orta boy sanayiler, konuları gereği, gerçekten, ülkelerin sanayilerinin belkemiğidir. Dünyada gelişmiş ülkeleri de incelediğimizde, bizim ülkemizi de incelediğimizde, sanayilerin yüzde 80'inin üzerindeki... Ki, bizim ülkemizde, Devlet İstatistik Enstitüsünün verilerine göre, 1 ilâ 199 işçi çalıştıran işletmelerin; yani, küçük ve orta boy işletmelerin genel işletmeler içerisindeki oranı yüzde 99'dur; yani, işletmelerimizin yüzde 99'unu küçük ve orta boy işletmeler oluşturmaktadır.

Yine, bu yüzde 99'luk küçük ve orta boy işletmeler istihdamın yüzde 61'ini ve katma değerinin de yüzde 28'ini oluşturmaktadır; ama, değerli arkadaşlarım, toplam kullanılan kredilerden de, ancak yüzde 3,5 pay alabilmektedir. İşte çarpıklığın temel unsuru buradadır; yani, bir ülkede, işletmelerin yüzde 99'u toplam kullanılan kredilerin ancak yüzde 3,5'ini alacak ve geri kalan yüzde 1'lik bölüm de yüzde 95'ini kullanacak. Dünyanın hiçbir ülkesinde bu tür bir kredi kullanma çarpıklığı yoktur. Bu, özellikle Avrupa Topluluğunda yüzde 30'un üzerinde, Amerika Birleşik Devletlerinde de yüzde 40'lardadır. Eğer küçük ve orta boy işletmelerin sorunu çözülecekse, işte işe buradan başlamak gerekir. Yani, küçük ve orta boy sanayilerin kullandıkları kredileri yükseltmek gerekir.

Değerli arkadaşlarım, küçük ve orta boy işletmelerin önemini hepimiz biliyoruz. Özellikle, küçük oluşu, esnek oluşu; yani, gelişen teknolojiye çabucak ayak uydurabilir oluşu, sanayilerin belkemiğini oluşturan bu kurumların önemini daha da artırmaktadır. O zaman, biz, ülkemizde, küçük ve orta boy işletmelere çok daha fazla önem vermek durumundayız.

Anadolu'nun çeşitli yerlerine yayılmış, birçoklarının "Anadolu kaplamı" olarak nitelendirdikleri bu kurumlar, gerçekten, esnek üretim yapabilen, bölgesel üretim yapabilen; yani, bölgelerin ihtiyaçlarına göre üretim yapabilen, çağın gereklerine göre üretim yapabilen, en yeni teknolojileri kullanabilen; ama, inançlarına bağlı, millî değerlerine bağlı; yani, geleneksel yaşayan kesimlerdir. Türkiye'de, belirli kesimler, özellikle Türkiye'nin tekel haline gelmiş belirli kesimleri, Türkiye'deki bu geleneklerine bağlı olan kesimleri dışlayarak, Türk ekonomisini hiçbir yere götüremezler.

İşte, bütçede az önce söylediğim rakamların çarpıklığı buradan gelmektedir. Türkiye'de, siz, küçük ve orta boy sanayiye gereken önemi vermez, hatta, onu kamplara ayırırsanız, o küçük ve orta boy sanayici, gider, yatırımını yapabileceği bir ülkeye yapar ve getirebileceği paraları da başka bir ülkeye götürür. İşte o zaman, sizin elinizde bu kadar para kalır ve bu kalan parayla da, ancak, içborç ve dışborç faizlerini ödeyebilirsiniz.

Onun için, bir ülkede, temel unsur olan küçük ve orta boy sanayinin gelişebilmesi, o ülkedeki demokrasinin varlığıyla doğru orantılıdır. Bir ülkede, sermayenin gelmesi, çimlenmesi, büyümesi, gelişmesi ve o ülkenin topraklarında işe, aşa dönüşmesi, o ülkedeki demokratik ortamın varlığıyla mümkündür.

Değerli arkadaşlarım, bizim, önce, Türkiye'deki küçük ve orta boy sanayicilerin bir haritasını çıkarmamız lazım. Nerede, ne kadar küçük ve orta boy sanayicimiz var, bunu Sanayi Bakanlığı yapmış ben bile bilmiyorum. Bunu araştıran çeşitli kurumlarımız var; ama, hiçbir kurumda sağlıklı rapor yok. Biz, bunu araştırmak üzere, KOSBİTOP projesini gündeme getirdik; 100 000 küçük ve orta boy sanayiciye mektup yazdık, ancak 10 000 tanesinden cevap alabildik; yani, her kuruma göre küçük ve orta boy sanayicinin sayısı farklı.

Şimdi, yine Türkiye'de 21 inci Yüzyılda, biz, küçük ve orta boy sanayi işletmelerinin hangilerine öncelik vereceğimizi, 21 inci Yüzyıla bizi hangilerinin taşıyabileceğini çok iyi saptamamız gerekir. Yine, küçük ve orta boy sanayiye tekrar, yeniden tarif etmemiz gerekir; yani, Türkiye'de küçük ve orta boy işletmelerin tarifine baktığımızda, KOSGEB, işte 50'ye kadar işçi çalıştırana küçük, 50-150 arasında orta boy, ondan büyüğünü de büyük boy olarak kabul ediyor; ama, Halk Bankasına geçiyorsunuz, bu rakam 200'e kadar çıkıyor veya kullandıkları finansmana göre değerlendiriliyor.

Değerli arkadaşlarım, artık 21 inci Yüzyılda, işletmeleri bu halleriyle, çalıştırdıkları, istihdam ettikleri insanlarla ölçmek mümkün değil. Şimdi, size söylüyorum; bir yazılımcı, beş tane genç bir apartman dairesinde otursa, beş kişiyle yazılım yapıp 20 milyon dolarlık yazılım ihraç etse, bu küçük boy işletme mi, büyük boy işletme mi? Bunun tarifi nerede, nasıl yapılır? Onun için, artık 21 inci Yüzyılda bilgi toplumunu oluşturacak Türkiye'nin, yeniden, bilgi toplumunun gereklerine göre, küçük ve orta boy sanayicilerini tarif etmesi gerekir. Küçük ve orta boy sanayinin üst kurulu olarak görülen KOSGEB, yeniden organize edilmesi gerekir. KOSGEB'in kuruluş yasasının değiştirilerek, KOSGEB'e, özellikle, Halk Bankasının Genel Müdürlüğün de katıldığı yeni bir yönetim anlayışı katarak, küçük ve orta boy sanayicinin mekân sorununu, kredi sorununu ve bilgi-teknoloji sorununu eşzamanda çözmek zorundasınız; yani, küçük ve orta boy sanayinin yalnızca kredi sorunu yoktur, dünyaya uyum sorunu vardır. Eğer siz bunlara sürekli inovasyon (innovation) yeteneği kazandırmazsanız, yani, sürekli değişim yeteneği kazandırmazsanız, bunların, bu işletmelerin, dünyadaki var olan diğer işletmelerle pazar yarışında olmaları mümkün değil.

Şimdi, tüm bunları yeni kurumlar çatısı altında toplayıp yeniden organize etmeden, clinizdeki Halk Bankasındaki kredileri seçim zamanı olduğunda açarsınız, seçim geçtiği zaman kapatırsınız. Siyasilerin elinde olan bir bankayla, esnafı, sanatkârları ve küçük ve orta boy işletmeleri destekleme şansınız yoktur.

Özellikle Halk Bankasını, gün geçmeden, hiç vakit kaybetmeden, küçük ve orta boy sanayiler ve esnaflara devretmek gerekir. Yani, siyasiler olarak, piyasa koşullarını bizim belirlediğimiz bir anlayışla serbest piyasa ekonomisini götüremezsiniz. Eğer serbest piyasa ekonomisini işletmek, işlerlik kazandırmak istiyorsanız, eğer Halk Bankasını esnafa ve küçük ve orta boy işletmelere devrederseniz, onlar, faizini de, kredi limitini de, plasmanı da kendileri belirler, biz bu işin dışında oluruz; ama, şimdi biz belirliyoruz. Biz belirliyorsak, yani, en önemli girdi olan finansmanın faizini ben belirliyorsam, piyasaya narh koymuş oluyorum. Nasıl serbest piyasayı oluşturacaksınız siz?!. Üretimde nasıl rekabet yapacaksınız?!. İşte tüm bunları düzenleyecek yeni kurumlara gereksinim vardır.

Değerli arkadaşlarım, organize sanayi bölgelerinin tekrar ele alınması gerekir. Bugün, Plan ve Bütçe Komisyonunda, organize sanayi kuruluş yasası görüşülmektedir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Döner, lütfen toparlayınız.

MEHMET DÖNER (Devamla) – Bu kuruluş yasasını, 21 inci Yüzyılın koşullarına göre, yeniden, yeni bir anlayışla ele almak gerekir. Eğer, bunlara yeni bir anlayış katmazsak, ihtisas organize sanayilerini artık gündeme getirmezsek batıda, doğuda hâlâ genel organize sanayi bölgelerini işletmezsek, dünyada rekabet gücümüz kalmaz diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlarım, tabii ki, esnaf ve sanatkârlarımızın, küçük ve orta boy işletmelerimizin sorunları çok büyük. Bunları 21 inci Yüzyıla hazırlamak, bizim temel işlevlerimizden, en önemli görevlerimizden birisidir.

İşte, açılması istenilen bu araştırma önergesinin Yüce Heyetiniz tarafından kabul edilmesi ve bu sorunların bundan önceki araştırma önergeleri gibi değil, esnaf ve sanatkârlarımızın, KOBİ'lerimizin 21 inci Yüzyıla hazırlanmasını sağlayacak bir komisyonla araştırılmasını, tespitini ve Türkiye'mizin gündemine getirilmesini diliyorum, hepimize sevgiler saygılar sunuyorum. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Döner.

Gruplar adına ikinci söz, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına, Bilecik Milletvekili Sayın Hüseyin Arabacı'nın. (MHP ve DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakika efendim.

MHP GRUBU ADINA HÜSEYİN ARABACI (Bilecik) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; esnaf ve sanatkârlarımızın sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önerge üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Grubum ve şahsım adına Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. Ayrıca, gelişmiş ve müreffeh bir Türkiye için ekonominin motoru olarak görev yapan esnaf ve sanatkârlarımızı da sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Meslek geleneklerini anayurdumuz Orta Asya'dan Anadolu'ya taşıdıkları, Seçuklu ve Osmanlı döneminde "Ahilik" denilen mükemmel bir sistemle belirli esaslara bağladıkları hepimiz tarafından bilinen esnaf ve sanatkârlarımız, küçük sermayesi, alınteri, göz nuru, verdiği vergi, yarattığı istihdamla, ülkemiz ekonomisine katkıda bulunan, mütevazi, çalışkan ve dürüstlüğüyle, ülkemizin temel taşlarından biridir.

Değerli arkadaşlarım, 1997'de Uzakdoğu'da başlayan, daha sonra Rusya ve bütün dünya borsalarında büyük çökuşlere yol açan ve Latin Amerika'ya sıçrayan mali piyasalardaki kriz, dünyayla entegre olmuş Türkiye'mizi de bir krizle karşı karşıya bırakmış ve 1998 yılındaki siyasal sorunlarla birlikte 1999 yılına da sirayet etmiştir.

Ekonomimizin iki temel sorunundan biri finansman, diğeri de içtalepteki daralmaya paralel olarak üretimdeki ve satışlardaki büyük düşüşlerdir. Zaten, ekonomimizin finansman sorunu, yeni bir sorun olmayıp, yıllardan beri süregelen bir temel sorundur. Ülkemizin siyasi istikrarı sağladığı bu dönemde, siyaseti bir kavga aracı olmaktan çıkarıp, ülke menfaatlarını, siyasi menfaatlarımızın önünde tutarak, Türkiyemizin bütün sorunlarının üstesinden gelebileceğimizin bilinmesini isterim.

Değerli milletvekilleri, yeni yüzyılın eşiğinde, gelişen ve değişen dünyamızda, her kavram, her kurumsal yapı yeni bir anlam ve içerik kazanmaktadır. Sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş süreci, ekonomik, siyasal ve sosyal tüm kavram ve anlayışlarda büyük değişimler yaratmaktadır. Teknolojik gelişme yolunda gittikçe önem kazanan ve ekonomik yapı içinde hem bilgi hem dinamizm unsurlarını bünyesinde barındıran ekonomik birimlere olan ihtiyaç, her geçen gün artmaktadır. Esnaf ve sanatkârlar ile küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin gelişmişlik farklarına bakılmaksızın, tüm ülkelerin toplum yaşamlarında ve söz konusu ülkelerin sosyal, siyasal ve ekonomik dengeleri üzerinde tartışılmaz öneminin, etkinliğinin ve ağırlığının farkında ve bilincinde olan gelişmiş ülkeler, bu unsurları bünyesinde taşıyan küçük işletmelere daha fazla önem vermekte ve gelişmeleri için hiçbir fedakârlıktan kaçınmamaktadırlar.

Tarih boyunca, her toplumda, özellikle sosyal ve ekonomik çalkantıların olduğu, büyük krizlerin yaşandığı dönemlerde, bir denge ve istikrar unsuru olduğunu ispallayan, çalışma hayatının yaratıcı ve itici gücünü oluşturan, istihdam, yatırım ve üretim katkısıyla ülke ekonomisine destek olan esnaf ve sanatkârlar, ayrıca, hızlı değişen dünya koşullarına, bilimsel ve teknolojik gelişmelere kolaylıkla ayak uydurabilen esnek bir yapıya sahiptirler. Yaptıkları istihdam, katmadeğer ve hizmet potansiyeli itibarıyla, sosyal barış, gelir bölüşümü ve adaletin sağlanmasında önemli görevler üstlenen ve buna ilave olarak gelenek ve göreneklerimizimizi temsilinde de önemli bir role sahip olan küçük esnaf ve sanatkârlarımıza yapılacak her türlü yatırım, toplumumuzun sosyoekonomik yapısına yapılan bir yatırım olarak değerlendirilmelidir.

Ülkemizin ekonomik yapısı içinde rakamsal olarak önemli bir potansiyel teşkil eden, kırsal alandan büyük şehirlerimize, imalat sektöründen hizmet sektörüne uzanan, geniş bir yelpazede varlığını sürdüren, bilgi toplumuna geçiş sürecinde KOBİ'ler olarak nitelendirdiğimiz küçük ve orta boy işletmeler, bilgi çağının gözde işletmeleri durumuna gelmişlerdir. Ülkemizde, KOBİ'lerin çok büyük bir bölümü, esnaf ve sanatkârlar statüsündedirler.

Gelecekte rekabet gücü yüksek bir dünya devleti olmak istiyorsak, çok güçlü bir toplumsal dokuya sahip küçük ve orta ölçekli işletmeleri desteklemek ve rekabet gücünü artırmak zorundayız. Ülkemizin kısa ve uzun vadedeki en önemli ve giderek artan problemi olan işsizlik sorununu çözmek ve istihdam yaratmak için, nüfusumuzun büyük bir bölümünü oluşturan gençlerimize tüm kapıları açmak ve onların, gerekli nitelik ve becerilerle donatılmış olarak, kendi işini kurmuş, bağımsız iş yapan, girişimci kişiler olarak iş hayatına atılmalarını sağlamalıyız; bunun için gerekli tüm imkânları seferber etmek zorundayız.

Üretken sektörlerle yatırım yapmayı özendirme, iş imkânı ve istihdam yaratmak için, etkin ve seçici bir teşvik sistemiyle, gelişme potansiyeli olan büyük ve küçük işletmeleri belirlemek, bunların yatırım alanlarını önplana çıkarmak ve teşvikleri özellikle üretim ve ihracat aşamasında yoğunlaştırmak gerekmektedir. Bu, aynı zamanda Anayasamızın 173 üncü maddesindeki "Devlet, esnaf ve sanatkâr koruyucu ve destekleyici tedbirleri alır" hükmünün de bir gereğidir. Anayasamızın "Ekonomik Hükümler" başlığı altında yer alan bu hüküm, hükümetlerin sosyal ve ekonomik politikalarını belirlerken buna göre hareket etmelerinin ve bunun gereğini yerine getirmelerinin gerekli olduğunu da ortaya koymaktadır.

KOSGEB'in verilerine göre, ülkemizin ekonomisinde, esnaf, sanatkâr ve küçük işletmelerin toplam işletmeler içindeki oranı yüzde 93'tür; ancak, mevzuatımızda bu önemli büyüklüğe sahip esnaf ve sanatkârlarımızla ilgili hükümler oldukça dağınık bir durumdadır. Esnaf ve sanatkâr kesimine direkt ve dolaylı atıfta bulunan yasal düzenlemelerde gerek norm gerekse uygulamaya yönelik esaslar bakımından bir bütünlükten söz edilemeyeceği gibi müeyyideler bakımından da çelişkilere rastlanmaktadır.

Esnaf ve sanatkârın tanımı, ister 507 sayılı Yasa, ister Türk Ticaret Kanunu söz konusu olsun, esnaf ve sanatkâr kavramından daha dardır. Esnafa, birincisi, iktisadî faaliyetinin maddî sermayeden çok bedeni çalışmaya dayanması; ikincisi de kazancının geçimini sağlamaya yetecek kadar az olması kriterlerini getirmektedir. Ticaret Kanunumuzdaki tanımlama günümüz şartlarıyla örtüşmediği gibi eksik ve yetersiz kalmaktadır. Doğru bir tanımlama, esnaf ve sanatkârın ülkemiz sosyal ve ekonomik yapısı içindeki yerini ve önemini de ortaya çıkarmak bakımından önemlidir. Genellikle ilgili kuruluşlarca kabul gören yasal tanımlamalar, özellikle istihdam kriteri gibi kantitatif kriterlerin esas alındığı tanımlamalar olmasına rağmen üzerinde ilgili bütün kurum ve kuruluşların mutabık oldukları tek bir esnaf ve sanatkâr tanımı yoktur. Ticaret ve hizmet sektöründe temel kriter ciro iken, finans konusunda, imalat sanayiinde ve KOSGEB'in tanımlamalarında ise temel kriter istihdamdır. Avrupa Birliğinde ise esnaf, sanatkâr ve KOBİ'lerin çerçevesi çok geniş tutulmuş, tek başına bir esnaf tanımı yoktur. Bu durum KOBİ'ler için de geçerlidir. Bunun başlıca nedeni, tanımlama sonucu ortaya çıkabilecek ölçeğin ülke büyüklüğüne ve gücüne, sektörün önemine, yapılan işin özelliğine göre bazen gerçek dışı sonuçlara yol açabilmesidir.

Avrupa Birliği ve ülkemizde, çeşitli yasal düzenlemelerde çeşitli şekillerde tanımlanan esnaf ve sanatkârlar, norm bakımından bir bütünlüğe sahip olmaması sebebiyle kategorik manada bir karışıklığa mahkûm olmaktadır. Çelişiklere yol açmayacak bir tanımlaya her geçen gün daha fazla ihtiyaç hissedilmektedir.

Esnaf ve sanatkârlar ile küçük işletmelerin, sosyoekonomik yapımız içinde çok önemli bir yeri vardır; çünkü, ülkenin tüm üretim faktörlerinin üretim süreci içine katılarak gayri safi millî hâsılayı artırması, piyasada fiyat istikrarının sağlanması, yani enflasyonist ve deflasyonist dalgalanmaların yaşanmaması, ödemeler dengesinin açık vermemesi, gelir dağılımında adalet ve ekonomide istikrarlı büyümenin sağlanabilmesi olarak sayabileceğimiz ekonominin başarı kriterlerine, nüfusunuzun yaklaşık üçte 1'ini oluşturan esnaf, sanatkâr ve aileleri, destekleyici dinamik bir itici güç oluşturmaktadır.

Sanayileşmesini tamamlayamamış ülkelerin ortak özelliği olan küçük üreticilerin yaygınlığı ve iktisaden faal nüfusun yarıya yakın bir kısmını oluşturmaları, Türkiye için de geçerli bir durumdur. Bu durum, işsizlik sorununa karşı bir emniyet subabı özelliği göstermektedir. İşgücü fazlamızın yüzde 20'lerde olduğu dikkate alınırsa, küçük üreticilik, esnaf ve sanatkârlığın desteklenmesi rasyonel bir davranış olacaktır.

Yine, KOSGEB verilerine göre, ülkemiz ekonomisinde lokomotif görevi yapan esnaf, sanatkâr ve küçük işletmelerimizin toplam istihdam içindeki payı yüzde 68, yatırımlar içindeki payı yüzde 26, toplam üretim içindeki payı yüzde 37 ve ihracatımız içindeki payı yüzde 8 iken, toplam kredi içindeki payı yüzde 4'lerde kalmaktadır.

Dünyanın gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeleriyle kıyasladığımızda, ekonomiye olan katkıları ortalamaya değerlere yakın iken, kullanılan krediler ve ihracat oranı açısından küçük işletmelerimiz çok düşük düzeydedirler. Küçük işletmelerin kredi payı Amerika Birleşik Devletleri'nde yüzde 42, Japonya'da yüzde 50, İngiltere'de yüzde 27, Güney Kore'de yüzde 46, Hindistan'da yüzde 15'tir;

oysa, ülkemizde bu oran yüzde 4 civarındadır. Bu da, küçük işletmelerimiz ile esnaf ve sanatkârlarımızın, ekonominin içindeki büyük önemine rağmen, yeterince desteklenmediğini ortaya koymaktadır.

Esnaf ve sanatkârlar ile küçük ve orta büyüklükteki işletmelerimizin, hukukî altyapı, vergi ve teşvik sistemi, finansman yapısı, meslekî eğitimin kural ve uygulamalarından ve kurumlaşmış bir yapıya sahip KOBİ politikamızın olmayışından kaynaklanan ve bu sınıflamaya girmeyen diğer bazı sorunları mevcuttur.

Hukukî anlamda, 507 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Kanununun, kesimin ihtiyaçlarına cevap verebilecek durumda olmaması, hem esnaf ve sanatkârlarımıza hem ülke ekonomisine olumsuz etkiler yapmaktadır. 20 ek ve 2 geçici maddesiyle toplam 150 maddeden oluşan bu Kanunun 83 maddesi için geçen dönemde değişiklik önermeleri verildiği dikkate alınrsa, ne derece yetersiz olduğu kolayca anlaşılacaktır. Bu nedenle, esnaf ve sanatkârlarımızın sosyal, sosyoekonomik potansiyelinin büyüklüğüne uygun bir yasal altyapı oluşturmamız gerekmektedir.

Yine, gıda maddelerinin denetimine ilişkin mevzuat ile kamu ihaleleri mevzuatımız, esnaf ve sanatkârlarımızın ihtiyacına cevap verecek durumda değildir.

Aynı şekilde, 1580 sayılı Belediye Yasasında, özellikle, şoför esnafımızı güç durumda bırakan yük ve yolcu taşımaya ilişkin düzenlemeler mevcuttur.

Vergi sistemimiz yönünden de, esnaf ve sanatkârların yanlarında çalışan bir kişinin asgarî ücret düzeyindeki gelirleri, vergidışı bırakılmalı ve vergi tutma hadleri belirlenirken, esnaf temsilcilerinin de görüşleri alınmalıdır.

Finansman yönünden, 1938 yılından beri faaliyette bulunan Türkiye Halk Bankası, esnaf ve sanatkârlar ile küçük ve orta ölçekli işletmelere finansal destek sağlayan tek banka olma özelliğini korumaktadır.

Halk Bankasının, hizmet götürdüğü kesimin çok geniş, kaynaklarının ise sınırlı oluşu, finansman sorununu sürekli gündemde tutmaktadır. Bu nedenle, ülkemizde de, diğer ülkelerde olduğu gibi, ticarî bankaların bu kesime ucuz faizli krediler vermesi için gerekli yasal düzenlemeleri bir an önce yapmamız gerekmektedir.

Esnaf ve sanatkârın özsermaye yetersizliğinden, mevcut finansal kurumlardan, uygun koşullarla fon sağlama konusunda karşılaştığı güçlüklerle çözüm olabilecek risk sermayesi ve kredi garanti fonu gibi kurumların yaygınlaştırılması gerekmektedir. Böylece, hem esnaf ve sanatkârın finansman sorununa çözüm getirilecek hem de ekonomimiz için büyük yararlar sağlanacaktır.

Sayın milletvekilleri, esnaf ve sanatkârlarımız ile ulusal sanayimizin ihtiyaç duyduğu nitelikli insan gücü yetiştirilmesini hedefleyen birçok kanunumuz vardır. Örgün meslekî eğitim olarak ağırlık kazanan, bunun yanında çıraklık eğitimi ve yaygın eğitim olarak adlandırılan ve nitelikli insan gücü yetiştirmek için kanunlarla kurulmuş bir eğitim sistemimiz mevcuttur. 1977 yılındaki 2089 sayılı Çırak, Kalfa ve Ustalık Kanunuyla, kanunun amacına yönelik bir başarı elde edilememiştir. Bundan sonra çıkarılan 3308 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunuyla, çıraklık eğitimi, bugün yeterli olmasa da, belirli bir ivme kazanmıştır.

Bugün, 80 ilimizde 89 meslek dalında toplam 320 çıraklık eğitim merkezi mevcuttur. Bu 320 çıraklık eğitim merkezinde, 4 500'e ulaşan öğretmenle, yaklaşık 250 bin çırak-öğrenciye, işyeri ortamında meslekî eğitim verilmektedir. Özellikle, 1991 yılında çıkarılan 3741 sayılı Kanunla, 507 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Kanununa meslekî eğitimle ilgili önemli hükümler eklenmiştir.

Değerli milletvekilleri, sonuç olarak, aileleriyle birlikte toplumumuzun yaklaşık üçte 1'ini oluşturan esnaf ve sanatkârlarımızın sorunlarının tespiti için 20 nci Dönemde bir Meclis araştırması komisyonu kurulmuş ve bu komisyon, yaptığı çalışmalar neticesinde raporunu düzenleyip, Yüce Meclise sunmuştur. Bunun yanında, 10-11 Aralık 1998 tarihlerinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu tarafından, ilgili kurum ve kuruluşların katılımıyla, 3 üncü Esnaf ve Sanatkârlar Şûrası düzenlenmiş, tespit edilen meselelere ilişkin çözüm önerileri "Şûra Kararları" olarak yayımlanmıştır. Ayrıca, hükümetimizce, finans sorununu çözmek için kaynak aktarımı ve yasal alandaki bazı aksaklıkları gidermek için de çalışmalar yapılmıştır. Bunun için, Milliyetçi Hareket Partisi olarak yeni bir Meclis araştırması açılmasını gerekli bulmuyoruz.

Bu düşüncelerle, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Arabacı; aynı zamanda geçmiş olsun.

Efendim, gruplar adına, üçüncü konuşma, Fazilet Partisi Grubu adına Sakarya Milletvekili Sayın Nezir Aydın'a ait. (FP sıralarından alkışlar)

Sayın Aydın, süreniz 20 dakikadır; buyurun.

FP GRUBU ADINA NEZİR AYDIN (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Balıkesir Milletvekili arkadaşımız İsmail Özgün Bey ve diğer arkadaşlarla birlikte verdiğimiz, tabii, Doğru Yol Partisine mensup arkadaşlarımızla görüşüp, onların önergesiyle birleştirilerek görüştüğümüz, esnaf ve sanatkârların sorunlarının araştırılarak, alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla ilişkin önerge üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, özellikle bu önergenin görüldüğü bugün; ki, geçen hafta Ahilik geleneği, Ahilik şenlikleri kutlandı; bu, birinci özellik, arkadaşlarımız behsettiler; bence en önemlilerinden biri de, görüştüğümüz gün itibarıyla, esnaflarımızın ve sanatkârlarımızın sorunlarının, özellikle, Marmara Bölgesinde büyük hasara sebep olan depremden sonra olması, mutlaka, bu konunun tekrar gündeme alınması ve özellikle, tüm esnaf ve sanatkârlarımızın, hassaten de, depremden sonra -ki, biraz sonra söylemeye çalışacağım- binlerce esnaf ve sanatkârlarımızın, bir kısmının sadece işyeri, bir kısmının sadece evi, bir kısmının da hem evi hem işyeri yıkılmış durumdadır. Onun için, Yüce Meclisimiz bu konuda ne tedbirler alınması gerektiği noktasında, mutlaka bir komisyon kurmalıdır ve bunun için gerekli araştırmaları yapmalıdır.

Değerli arkadaşlarım, benden önce konuşan diğer grupların sayın milletvekilleri, detaylı bir şekilde, konuyu, esnaflarımızın sorunlarını izah ettiler ve ifade edildi; esnaf ve sanatkâr olarak yaklaşık 4 milyon insanımız vardır; bunlar, nüfusumuzun yüzde 40'ını oluşturmaktadır, bunlar bilinen şeylerdir.

Burada, esnaf ve sanatkâr dediğimiz zaman, genel manada, el emeğiyle üretim yapan ve kıt özsermayesiyle çalışan insanlar olarak akla gelmektedir. Bu kardeşlerimiz işlerini yaparken, zaman zaman ustadırlar, zaman zaman çıraktırlar, zaman zaman kalfadırlar, zaman zaman muhasebecidirlere, zaman zaman pazarlamacıdırlar; yani, çok küçük çapta da olsa, entegre çalışmaya gayret eden insanlardır; çünkü, çoğu zaman, yanlarında fazla miktarda çırak, kalfa çalıştırabilme imkânları yoktur.

Çok düşük maliyetlerle çalışan kesimdir bu kesim. Özellikle, zaman zaman ülkemizde görülen iktisadi istikrarsızlık dönemlerinden en az etkilenen veya diğer bir ifadeyle, istikrarsızlıklara en dayanıklı kesimdir esnaf ve sanatkârlarımız. Nedeni de, bunların, tamamen özkaynağa ve kendi emeklerine dayalı çalışmalarıdır.

Diğer bir doğru daha vardır; esnaf ve sanatkârlarımız, ülkemizde KOBİ'lerin ve büyük sanayilerin altyapısını oluştururlar. Bu kesim, toplumumuzun omurgasıdır ve mutlaka iyi araştırılıp, iyi incelenip, derterine derman olunması, onlara mutlaka yardım edilmesi gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, esnaf ve sanatkârlarımız dediğimiz zaman, bunlar küçük işletmelerdir; zaman zaman bir, iki veya en fazla üç kişi, beş kişi istihdamıyla çalışan işletmelerdir; ama, devletin vergi toplama noktasında baktığımız zaman, bütün holdinglerden, bütün şirketlerden -ki, bunların hepsi Kurumlar Vergisi öderler- yani, Kurumlar Vergisi ödeyen, Türkiye'deki büyük kuruluşlardan daha fazla vergi ödeyen kesimdir esnaf ve sanatkârlarımız.

Esnaf ve sanatkârlarımızın sıkıntılarını, değerli arkadaşlarımız uzun uzun saydılar, onların saydıklarını tekrar tekrar söylemek istemiyorum; ancak, ben, dikkatlerinize bir noktayı arz etmek istiyorum: Özellikle, şu günlerde, Asgari Ücret Tespit Komisyonunun çalışmaya başladığı ve bir kişinin geçimini mi baz alalım, yoksa dört nüfusun geçimini mi baz alalım tartışmalarının yapıldığı ülkemizde, bu işin, bir de esnaf ve sanatkâr cephesi vardır, bir de o noktadan bakmak gerekiyor hadiseye.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'de hükümetlerimiz, asgari ücretleri artırarak, çalışan kesime iyilik yaptığını, onların geçim standardını yükselttiğini zanneder ki, bir cepheden baktığımız zaman doğrudur; ama, diğer bir noktadan baktığımız zaman -içinden gelen bir arkadaşımız olarak söylüyorum- asgari ücretin artırılması, gerekli tedbirler alınmadığı takdirde, maalesef, memleketimizde işsizliğe sebep olmaktadır. Nasıl oluyor bu? Bir esnaf ve sanatkârımızı düşünelim; üç asgari ücretli, sigortalı arkadaşımızla birlikte çalışmaktadır, şu ana kadar, bir asgari ücretli için SSK'ya yatırılan mablağ 40 363 500 liradır. Yani, üç kişiyle çalışan bir sanatkâr, bir küçük esnaf, üç tane 40 363 500 lira ödeyecektir. Şimdi, asgari ücretin, yüzde 50 veya yüzde 100 artıncığını varsayalım, bu defa ne oluyor; ödenecek olan bu Gelir Vergisi, ödenecek olan SSK primleri, karşılıkları vesairesi iki katına çıkacaktır. Bu defa, o küçük esnaf veya küçük sanatkâr arkadaşımız, bakıyor hesabına kitabuna, ben, üç kişinin masraflarını karşılayacak durumda değilim... Bu defa ne yapacaktır; birini veya ikisini, istemeye istemeye çıkarmak mecburiyetinde kalacak veya onlarla, hiç istenmeyen, olmaması gereken bir anlaşma yapmak mecburiyetinde kalacaktır. Ne diyecektir; arkadaş, ya birinizi veya ikinizi çıkarmak mecburiyetindeyim ya da prim gün sayınızı 15 veya 20 gün göstermek mecburiyetindeyim; yoksa, ben, bu masrafın içinden çıkamıyorum...

Öyleyse, burada ne yapılması gerekiyor? Kanaatimce, bu kesimde çalışan esnaf ve sanatkârlarımızın arzusu da şudur: İstihdamı fazlaştıran, bir, iki, üç, dört, beş insan istihdam edebilen, onları sigortalı gösteren ve onlar için sigorta primi ödeyen, muhtasar vergilerin ödenmesine sebep olan bu insanları, istihdam ettikleri ücretli sayısına göre, bir basamak seviyesine göre veya ikiye üçe beşe göre teşvik etmek lazım, desteklemek lazım ve bunlara katkıda bulunmak lazım. Hükümet olarak yapılması gereken şey, daha fazla insan istihdamının özendirilmesi için gerekli katkıları yapmaktır.

Maalesef, esnafımızın arasında gezdiğimiz zaman, onların derterini dinlediğimiz zaman gördüğümüz bir başka üzücü hadise daha var. O da nedir? Onlar, herkes gibi, televizyonları takip ediyorlar; onlar, gazeteleri takip ediyorlar; onlar, Meclis çalışmalarını takip ediyorlar; onlar, hükümet icraatlarını takip ediyorlar; ama, bakıyorlar ki, ismi önemli değil, Türkiye'de bazı kurum, kuruluş ve kişilere, tabiri caizse, her türlü teşvik, her türlü kredi bol miktarda verilmekte; ama, küçük bir esnaf, Halk Bankasından veya odasından bir kredi talebinde bulunduğu zaman, bir sürü formaliteyle, bir sürü zorlukla karşı karşıya kalmakta ve çoğu zaman da bunları alamamaktadır.

Değerli milletvekilleri, konuşmamın başında ifade etmeye çalıştım; bugün, görüşmekte olduğumuz bu önerenin bir hafta evvelinde, Ahilik Bayramı tabir edilen, esnaf ve sanatkârlarımızın

mazideki kötü olan kuruluşun şenlikleri yapıldı; o konuda gerekli söylemler söylendi. Bir diğer olay ki, yaklaşık iki ay önce, 17 Ağustos'ta malum deprem oldu.

Şimdi, ben, Yüce Heyetinizden ve Türkiye'de beni izleyen çok değerli esnaf ve sanatkârlarımızdan mütasaade isteyerek, onların ve sizlerin affına sığınarak, biraz da, deprem bölgesindeki esnafımızın ve sanatkârlarımızın durumuna gelmek istiyorum. Başta da söyledim; birçok insanımızın, esnafımızın dükkânları yerle bir oldu, birçoğunun evleri yerle bir oldu, birçoğunun hem evleri hem işyerleri yerle bir oldu. Sakarya Milletvekili olmam hasebiyle, Sakarya için söylüyordum; ama, tüm deprem bölgemiz için zannediyorum, söylenen şeyler geçerlidir.

Şimdi, Adapazarımızda, Ticaret ve Sanayi Odamız, Esnaf Odaları Birliğimiz, Malî Müşavir ve Muhasebeciler Odamız, Ticaret Borsamız ve Ziraat Odamızın yetkilileri bir araya geldiler ve Sakaryamızda -ki, bu formül, aynı zamanda, zannediyorum, deprem bölgemizin her yerinde geçerlidir- zarar gören esnaf ve sanatkârlarımız, zarar gören tüccarlarımız için; velhasıl Marmara Bölgesi ekonomisini ve Sakaryamızın ekonomisini tamamen felç eden 17 Ağustos depreminden sonra neler yapılması gerekir; bunları kısaca huzurunuzda arz etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, Sakaryalı, mutlaka, en kısa zamanda, yeni bir Sakarya'yı meydana getirmek inancı ve potansiyeline sahip; tüm deprem bölgesinde bu inanç vardır. Yalovamızda, Göletli-ğümüzde, Kocaelimizde, Derincemizde, ta Tekirdağ'a kadar uzanan bu hinterlandta, insanlarımız güzellikleri birlikte yaşadılar, birlikte yaşadık, bu sıkıntıları da, inşallah, birlikte atlatacağız ve yörelerimizi yine birlikte inşa edeceğiz.

Ancak, şunu ifade etmem gerekiyor ki, şu anda nüfusumuzun büyük bir çoğunluğu çadırda, prefabrik konutlarda veya kendi imkânlarıyla sağladığı değişik mekanlarda bulunmakta ve depremin şokunu hâlâ tam olarak üzerinden atamamış, bizlerden, devletimizden, hükümetimizden ilgi beklemektedir. Bu insanlar, çalışmayı ve üretmeyi hasretle beklemektedirler. Bu imkânlar verilirse, inanıyoruz ki, o şehirlerimiz, Adapazarı ve diğer şehirlerimiz yeniden güzel bir şekilde kurulacaktır.

Değerli arkadaşlar, 17 Ağustos Marmara depreminin en büyük hasarı Sakarya ilinde olmuştur. Birçok bilim adamı ve bu işin erbabı birçok kişi Sakarya'daki depremin, 7.4'ün üzerinde olduğunu ifade etmektedir. Tabii, bu işin gerçeğini, anlayanlar, bilenler bilirler; ama, bir Adapazarlı, bir Sakaryalı olarak, maalesef, şunu ifade ediyorum ki, Sakaryamızda en kurak ayda -temmuz mu olur, ağustos mu olur- bir binanın temelini atmaya kalktığımızda 1 metreden, 1.5 metreden santrfüjle su boşaltmak mecburiyetinde kalırız. Böyle bir alandır; böyle bir arazidir. Onun için, altı mil olan, altı su olan -birçok yerde mil fıskırıştır Sakarya'da, belki birkaç kamyon dolusu mil yağmalarına rastlanmıştır, rastlamışızdır Adapazarı'nda- böyle bir alanda, tabii ki, normal zeminlerde 7.4 şiddetinde olan depremin etkisi, böyle bir zeminde, herhalde çok daha fazla olmaktadır.

İşte, bu deprem neticesinde, özellikle, şehrim Adapazarı için söylüyorum, binalarımızın yüzde 80'i hasar görmüş 31 343 konut ve 7 625 işyeri tamamen yıkılmıştır.

Değerli milletvekilleri, 7 625 işyeri, genellikle, küçük esnafın ve sanatkârın işyerleridir. Bu insanların Türk aile yapısına göre ortalama beşer nüfustan oluştuğunu, beşer nüfusa ekmek götürdüğüntü ve yanında, ortalama üçer kişi çalıştırdıklarını, o üçer kişinin de beşer nüfusa ekmek taşıdığını, ekmek götürme imkânı bulduğunu düşünceniz, kaç kişinin, yalnız işyeri yıkımından mağdur olduğunu çok net bir şekilde görürüz.

Büyük sanayi olarak söylemek gerekirse, 155 büyük sanayi tesisimizin 30 tanesi tamamen yıkılmış, 125 tanesi de bakım görmek mecburiyetinde kalacak şekilde hasar görmüştür; ancak, bunlar, gerekli bakımı gördükten sonra üretime geçebileceklerdir.

Değerli arkadaşlar, iş hayatı, deprem bölgesinde ve Sakarya'da tamamen durmuştur; alışveriş ve ticaret tamamen durmuştur. Ülkemizin en büyük ekonomik potansiyeline sahip olan bölgemizde, ifade etmeye çalıştığım gibi, maalesef, ticarî hayat, tamamen duracak şekilde diye ifade edilebilir. Öyleyse ne yapmamız gerekiyor?..

Ben, bunları anlatırken, maalesef, hükümet sıralarımda, şu an, hiç kimseyi göremiyorum; ama, bunlar zabıtlarda olacaktır. Zannediyorum ki, hükümet mensubu veya iktidarı oluşturan partili arkadaşlarımız buradadır, bunların gerekli tedbirleri mutlaka alınmalıdır ve alınacaktır. İfade ettiğim gibi, bunca insanımızın o güzel günlerinin geri gelmesi -mutlaka gelecektir o güzel günler de- biz gerekli tedbirleri, gerekli yardımları yapmazsak gecikebilir. Öyleyse ne yapılması gerekiyor?

Değerli arkadaşlar, özellikle, deprem bölgesi olarak söylüyorum, Sakaryamız da dahil, bu yöre, mutlaka ve mutlaka acil destek kapsamına alınmalıdır, bu yörede Afet Kanununun gerekleri uygulanmalıdır. Özellikle, altını çizerek söylüyorum. 3838 sayılı Erzincan Yasasındaki destekler, mutlaka ve mutlaka, deprem bölgesinde özel kalkınma modeli olarak oluşturulmalıdır.

1.1.2000 tarihi, bir milat olarak kabul edilmeli ve deprem bölgesinde geriye yönelik defter inceleme olayından vazgeçilmelidir. Defterlerin geriye dönük olarak sorulmaması gerekmektedir. Bunu, neye istinaden söylüyorum? Adapazarı için söylüyorum; 3 tane vergi dairemiz vardı, defterdarlığımız vardı, 3 devlet dairemizin 2'si tamamen yerle bir olmuştur ve içlerinden hiçbir şey kurtarılamamıştır; defterdarlığımız yıkılmıştır. Vergi dairelerimiz, Türkiye'de, maalesef, belki bilgisayara geçmeyen veya geçemeyen nadir kuruluşlarımızdandır. Herhangi bir bilgisayar kaydı olsaydı belki o da yıkılacaktı. Onun için, 1.1.2000 tarihi, milat olarak kabul edilmeli; defter kayıtları, kesinlikle geriye dönük araştırılmamalı; Gelir ve Kurumlar Vergisi, bu bölgede üç yıl ertelenmelidir.

SSK ve Bağ-Kur primlerinin bir yıl istisnası sağlanmalıdır. İşçi ücret vergileri kaldırılmalı; ücretler, çalışanlara brüt olarak verilmelidir. İşçi-işveren payları da kaldırılmalıdır.

Banka sigorta muamelelerinde Gelir ve Damga Vergileri, işlemlerde vergi, resim ve harç alınmamalıdır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa göre alınan vergi, resim ve harçlara istisnalar getirilmelidir.

Taşıt Alım Vergisi ve Ek Taşıt Alım Vergisi kaldırılmalıdır; çünkü, ben, deprem bölgesinde tam olarak kaç aracı, kaç binek taksinin veya kaç ticarî aracın hasar gördüğünü tam olarak bilemiyorum; ama, Sakarya için vereceğim rakam, zannediyorum, bize bir bilgi verecektir.

Değerli milletvekilleri, yalnız Sakarya'da, 4 000 araç tamamen enkaz altında kalmış ve hepsi kullanılamaz hale gelmiştir; ne yazık ki, hiçbirinin de deprem sigortası yoktu. Bu insanlar, bir şekilde, ticarî veya normal binek aracını, ihtiyacı vardı da almıştı; şimid yine edinmeye çalışacaktır. Depremden gelen zarar varken, bir de biz, şimdi, ona tekrar Taşıt Alım Vergisi ödeyeceksin, ek vergi ödeyeceksin, bütün bunları ödeyeceksin dersek, bu, herhalde biraz düşünülmesi gereken bir olaydır. Onun için, diyoruz ki, mutlaka Taşıt Alım Vergisi ve Ek Taşıt Alım Vergisi, bu bölge için bir müddet kaldırılmalıdır.

Ölmüş olanların, mutlaka borçları silinmelidir. Eğer kalmışsa, geride kalanlarının, bir de ödeyemeyecekleri o parayı düşünmekle, o insanlarımızı eziyet etmeyelim. Ya da ölmemiştir; ama, her şeyi yıkımda kalmıştır, hiçbir şeyi yoktur... Değerli arkadaşlarım, takdir ederseniz ki, bunları söylemek çok kolaydır; ama, yaşamak çok zordur, çok zor bir hadisedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN -- Sayın Aydın, lütfen toparlayınız; konuya sadık kalarak, lütfen toparlayınız.

NEZİR AYDIN (Devamla) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Bu insanların borçlarını ödeyememe durumundadır. Bir uygulama yaparak, ödeyemedikleri borçlarını, alacaklı olan tarafın defterine zarar yazılma şekliyle izale yoluna gidilmelidir.

Sayın Başkanım, çok kısa olarak birkaç şey daha ifade etmek istiyorum. Mutlaka, bu bölgede yatırım indirimi, Gümrük Vergisi istisnası, makine alımında KDV istisnası, fondan kredi tahsisi, enerji desteği, arsa tahsisi, teşvik sürelerinin uzatılması, yerli imalat makineleri alımında, mutlaka Merkez Bankası desteği belirli bir oranda sağlanmalıdır. KOBİ kredileri artırılmalıdır.

Ben, geçen hafta sonu Adapazarı'na vardığımda, burada, bir milletvekili olarak, deprem bölgesinde dükkânı yıkılan, zarar gören esnaflara 5'er milyar lira, Halk Bankası aracılığıyla KOBİ kredisi verildiğini zannediyordum. Heyhat, hiç de öyle değil değerli milletvekilleri. Halk Bankasıyla görüştüğümde "nerede o imkân" dediler, Adapazarı Halk Bankası için söylüyorum "zaten bize gelen tüm para 600 milyar, müracaat eden 10 bin kişi, nasıl vereceğiz? Duruma göre 500 milyon veya en fazla 1 milyar verebiliyoruz şu anda" ifadeleri vardır.

Yine, esnaf odaları aracılığıyla verilen yüzde 52 faizli kredi de 2,5 milyardan 5 milyara çıkmıştır; ama, isteyene, anında verilememektedir. Biz, özellikle, yüzde 52 faizli olan bu kredinin faizinin yüzde 50 düşürülmesini talep ediyoruz. Bunu, deprem bölgesindeki esnaflar adına söylüyorum.

Değerli milletvekilleri, sözlerimi burada bitirirken -Sayın Başkanın müsamahasını daha fazla istismar etmek istemiyorum- şunu ifade etmek istiyorum:

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NEZİR AYDIN (Devamla) – Özellikle, 17 Ağustos depreminden sonra -belki bu konu görülseydi, bunu söylemeyebilirdim, arkadaşlarıma hak verebilirdim- binlerce esnafımız çok geniş bir şekilde mağdur olmuştur. Ticarî hayatı, Adapazarı'nda, Yalova'da, Gölcük'te, Kocaeli'nde, Derince'de, Gebze'de, İstanbul'un bir kesiminde mağdur olan bu esnafların yalnız kendileri değil, Türkiye'nin her tarafında ticaret yaptıkları, bağlantılı oldukları firmalar, da zarar görmekte dirler, onlar da değişik şekilde etkilemektedirler.

Onun için, bu önergemizin, Yüce Meclis tarafından kabul edilmesi ve bu konudaki gerekli araştırmaların sağlıklı bir şekilde komisyonda yapılmasını, sonra Genel Kurula gelerek gerekli görüşmelerin yapılmasını, Fazilet Partisi adına arzu ediyor, temenni ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aydın.

ANAP Grubu adına, İstanbul Milletvekili Sayın Emre Kocaoğlu; buyurun efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakika.

ANAP-GRUBU ADINA A. EMRE KOCAOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; esnaf sorunları konusunda, Anavatan Partisinin görüşlerini açıklamak üzere huzurunuzdayım, hepinizi şahsım ve partim adına saygıyla selamlıyorum.

Esnaf konusuna girmeden önce, zannediyorum bir kavram üzerinde mutabık kalmamızda fayda var. Esnaf ve KOBİ kavramları, esas olarak birbirine yakın gibi görünse de, birbirinden çok farklı kavramlar; üretimin tarzı itibarıyla de, üretim aracıyla olan mülkiyet ilişkisi itibarıyla de, istihdam ilişkileri itibarıyla de, bizim, geleneksel esnaf kavramı ile son zamanlarda -biraz da Batı dilinin etkisiyle- ortaya çıkan KOBİ kavramı, birbirinden farklıdır. Bu yaptığımız görüşmelerde de,

sanıyorum bu iki kavramı birbirine karıştırmamız lazımdır. Hemen arz edeyim; demin, diğer arkadaşlarımıza da danıştım ve sonuç olarak teyit edildi ki, mesela, İngilizcede ve Fransızcada bizdeki kadar net bir "esnaf" kelimesi yok; Almancayı bilemiyorum. Tabii, esnafı ifade ediyorlar; ama, daha farklı deyimlerle, daha karışık deyimlerle. Biz, "esnaf" diyoruz, tek bir kelimeyle çok şey ifade ediyoruz. Neden? Çünkü, bizim kültürümüzde, tarihimizde çok özel bir esnaf geleneği, bir Ahi geleneği var; bu bizde var, onlarda yok. Bu sebeple, biz, kendi görüşmelerimizi yaparken, kendi tedbirlerimizi alırken, kendi sorunlarımıza kendi çözümlerimizi araştırırken, zannediyorum ki, esnaf ve zanaatkar kavramı içerisinde, alıştığımız, bildiğimiz bu kavram içerisinde gitmemizde fayda var. Bu, KOBİ'leri reddetmek veya küçülmek anlamında değildir; sadece, onların farklı bir alan olduğunu -gerekiyorsa, onlar da ayrıca görüşülür- söylemek istiyorum ve esnafı görüşürken esnafı görüşelim diyorum.

Değerli milletvekilleri, esnaf, toplumun ortadireğidir, ekonominin can damarıdır, istihdamın ana kaynağıdır; yani, başımızın tacıdır; ama, aynı zamanda, düntümüzün de gurur vesilesidir. Türkiye'yi Türk ve Müslüman kılan büyük yürüyüşün bayrağını "Ahi" denilen esnaf teşkilatları taşıdı. Türklük ve Müslümanlık, Anadolu'da ve Rumeli'de onlarla yükseldi. Selçukluların yayılıp yerleşmesinde, Osmanlı'nın kuruluşunda Ahi teşkilatının; yani, bugünün deyimiyle, bir nevi esnafın büyük emeği vardır. Allah bu öncülerimizin ruhlarını şad etsin. Tarihimizin ihtişamlı sayfalarına imza atan Ahi teşkilatının torunları; yani, bugünkü Türk esnafı ve zanaatkarı, bugünkü ekonomimizin de can damarıdır.

Türkiye'de 5 milyon esnafımız, işletmelerin yüzde 98'ini oluşturuyor, üretimin yüzde 38'ini yapıyor, istihdamın yüzde 46'sını sağlıyor, yatırımın yüzde 27'sini yapıyor. Esnafı temsil eden TESK'in (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu) ülke genelinde 3 500 alt örgütü, 50 000 kadar yöneticisi var. İstihdamın yarısını esnafımız sağladığına göre, eğer, onlar olmasaydı, demek ki, şimdi, ülkede tam 1 misli daha fazla işsiz olacaktı. Demek ki, Türkiye için asıl işsizlik sigortası esnafımızdır. Esnafımız, yani, ortadireğimiz güçlü olmalıdır ki, ekonominin çarkları dönsün ve insanlarımız iş bulsun. Nitekim, Türkiye'de orta sınıfların canlandığı ve ekonomiye katıldığı en başarılı dönemler olan Anavatan iktidarlarında ekonomimiz büyümüş, buna paralel olarak, esnafımızın yüzü gülmüş ve insanlarımız iş bulmuştur.

Değerli arkadaşlarım, Türk siyaset literatürüne başka bir dilde bulunmayan "ortadirek" kavramını -"orta sınıf" kavramı vardır; ama "ortadirek" kavramı, son derece bize özgü bir kavramdır- Anavatan Partisinin Kurucu Genel Başkanı ve 8 inci Cumhurbaşkanı rahmetli Turgut Özal'ın kazandırdığını unutmayalım.

Her ülkede esnaf vardır; ama, başka hiçbir ülkede, esnaf, tarihsel ve güncel anlamda bizdeki kadar önemli değildir. Ülkemiz, kültürümüz, ekonomimiz ve sosyal hayatımız bakımından bu kadar önemli olan esnafımız, uzun yıllardan beri sıkıntı içerisinde. Esnaf ekonomiye hayat verir; ama, kendisinin hayat bulması da ekonomiye bağlıdır. Eğer, ülkede ekonomi daralırsa, vatandaş, bakkaldan, manavdan, taksiden, mobilyadan, perdeden, terziden uzaklaşır. Bu sebeple, bakkalın, manavın, şoförün, marangozun, perdecinin, terzinin asıl ekmek teknesi, ekonominin kendisidir; ekonomi canlı olmalıdır ki, esnafın da karnı doysun.

Türkiye'yi ekonomik devletçiliğin dar kalıplarından kurtarıp, piyasa ekonomisinin canlı dinamizmine kavuşturan parti de, hiç kuşkusuz, Anavatan Partisidir. Rahmetli Özal'la başlayan ve Sayın Mesut Yılmaz'la devam eden piyasa ekonomisi politikaları, ülkede büyük bir zihniyet devrimi yaratmıştır. Bu sayede, artık, ülkemizde de özel girişim, ekonominin itici gücüdür. Ancak, ne yazık ki, Anavatan Partisinden sonra gelen iktidarlar, rahmetli Özal'ın başlattığı zihniyet devrimini

dondurmuşlar ve halkımızı, yine, devletçi ekonominin narkotik uyuşukluğuna mahkûm etmeye çalışmışlardır.

Çağdaş dünyada geçerli tek ekonomik modelin piyasa ekonomisi olduğunu bilmeyen veya bildikleri halde bunun gereğini yapmaya cesaret edemeyen iktidarlar, şimdi, esnafımızın çektiği sıkıntıların da aslı müsebbibidirler. 5 Nisan kararları gibi yanlış politikalarla ülkeyi altüst eden iktidarların yüzünden esnafımızın işi bozulmuştur. Türkiye'nin bir seçim öncesinde, hazırlıksız bir şekilde gümrük birliğine sürüklenmesi de, esnafımızın aleyhine olmuştur. Esnafımızın bugün çektiği sıkıntının sebebi, dün, yani, eski iktidarlarca alınan yanlış kararlardır.

Yangından mal kaçırır gibi alelacele, hazırlıksız, plansız bir şekilde gümrük birliğine girildiği tarihlerde, Anavatan Partisinin Genel Başkanı Sayın Mesut Yılmaz, bu maceranın esnafımızın belini bükeceğini bu küstüden açıklamıştı. Ne yazık ki, Sayın Yılmaz'ın sözleri doğru çıkmıştır ve gümrük birliğine hazırlıksız girilmesi, öncelikle, esnafımızın belini büküştür.

Yatırım, üretim, işletme, finansman, pazarlama ve ihracat konularında eğitilmiş olan Avrupa esnafı karşısında, bizim esnafımıza kendisini hazırlama zamanı verilmemiştir. Böyle, sahipsiz bırakılan esnafımızın, her konuda son derece hazırlıklı olan Avrupa'yla rekabet etmesi istenilmiştir ve tabii, bu haksız yarışta bizim esnafımız zarar görmüştür ve şimdi, sonuç olarak, hem esnafımız sıkıntı çekmekte hem de gümrük birliği içerisindeki alışveriş ülkemizin aleyhine işlemektedir.

Esnafın bugünkü sıkıntısı için daha pek çok sebep gösterilebilir; ama, 5 Nisan ve gümrük birliği darbelerinden sonra, diğer sebeplerin tümü artık birer ayrıntıdır; ama, şimdiki 57 nci hükümetimiz, doğru politikalarla, Türkiye'ye zarar veren dengesiz bir gümrük birliğinin zararlarını telafi edecek şekilde, Avrupa Birliğinin, eşit, dengeli ve onurlu bir üyesi olmamızı sağlayacak adımları atmaktadır.

Bilindiği gibi, muhtelif zeminlerde Türkiye'nin hakkını tanıyarak ve onuruna saygı göstererek Avrupa kapısı aralanmıştır. 11 Aralıkta Helsinki zirvesinde de, Türkiye'nin onurlu üyeliğine giden adaylık kapısının tam olarak açılmasını bekliyoruz. Bu şekilde, Türkiye, gümrük birliğinin adaletsiz boyunduruğundan kurtulacak ve Avrupa esnafı karşısında kendi esnafını ezdirmeyecektir.

Bu vesileyle, 57 nci hükümeti, Türkiye'yi ve Türk esnafını koruyan doğru politikalarından ötürü kutluyorum ve tabiatıyla, bu yolu açan 55 inci hükümete ayrıca teşekkür ediyorum.

Sayın Mesut Yılmaz, 55 inci hükümetin Başbakanıyken, Lüksemburg fermanına karşı çıktığı ve Avrupa hegemonyasına direndiği için, bazı çevrelerce eleştirilmişti. Türkiye'nin çıkarlarını bir seçim uğruna Avrupa'ya feda eden teslimiyetçi anlayışın, Sayın Mesut Yılmaz'ın, Türk Milletini, Türk esnafını koruyan haysiyetli ve milliyetçi tavrını anlaması zaten beklenemezdi. Anavatan Partisi, seçim bildirgesinde de belirtildiği gibi, esnafın, her alanda desteklenmesini istemektedir; yani, yatırım, üretim, işletme, finansman, pazarlama ve ihracat aşamalarında, esnafımıza geniş destekler sağlanmalıdır. Bu genel ifadenin somut bir işareti olarak, Anavatan Partisi, Halk Bankasının esnafa devrini istemektedir. Kamu bankalarının özelleştirilmesi, ANAP tarafından gündeme getirilen; ama, şimdi, herkes tarafından -hatta o tarihte bunu en çok eleştirenler tarafından bile- çok istenen bir husustur. Öncelikle ele alınması gereken banka, Halk Bankasıdır. Bunun yolu da, Halk Bankasını, hizmet etmesi gereken kesime, yani esnafa devretmektir. Türk esnafı ve zanaatkârı, Halk Bankasını, şimdikinden çok daha iyi yönetecek bilgiye, birikime ve teşkilata sahiptir.

Değerli milletvekilleri, seçim bildirimizde de açıkça belirtildiği gibi, Anavatan Partisi, bu talebinde ısrarlıdır ve ekonomik şartların uygun düştüğü ilk fırsatta, bunu, siyaset gündemine getirecektir. İşletmelerin yüzde 98'ini oluşturan esnaf, eğer, kredilerin sadece yüzde 3,5'ini alıyorsa ve bundan yakınıyorsa, bunun çözümü olarak, esnafın, kendi finansmanını kendi bankasından sağlayabileceği bu devri gerçekleştirmemiz gerekir.

Değerli milletvekilleri, Anavatan Partisi olarak, esnafımızın sorunlarını biliyoruz ve bunların çözümü için esnaf teşkilatlarıyla yakın işbirliği içerisindeyiz. Genel Başkanımız Sayın Mesut Yılmaz'ın talimatıyla, genel merkezde, Sosyal İlişkiler Başkanlığımızda kurulan bir komisyon, esnafın şimdiki sıkıntılardan kurtulması ve daha iyi çalışıp daha iyi üretmesi ve daha çok istihdam yaratması, daha çok satıp, daha iyi yaşaması için somut çözümler üzerinde çalışmaktadır. Bütün esnaf kardeşlerimize buradan saygılarımla duyuruyorum ki, ortadireğin gerçek partisi olan Anavatan Partisi, esnafın, şimdiki dertlerinden kurtulup, layık olduğu refah ve huzura kavuşması için de anahtar partidir ve yine saygılarımla duyuruyorum ki, bugün iktidarda bulunan 57 nci hükümet, Avrupa ilişkilerimizde, doğru raya oturarak ve doğru politikalarına devam ederek, bütün üretken kesimlerin olduğu gibi, esnafımızın da rahat nefes almasına, daha çok kazanmasına, daha iyi yaşamasına giden ekonomik kalkınmayı ve dengeli dağılımı mutlaka sağlayabilecektir; bu konuda, 57 nci cumhuriyet hükümetimize güveniyoruz.

Hepinize sonsuz saygılarımı sunarım. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kocaoğlu.

MEHMET DÖNEN (Hatay) – Sayın Başkanım, yerimden, bir şeyi düzeltmek istiyorum, eğer müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET DÖNEN (Hatay) – Sayın Başkanım, az önce Anavatan Partisi Grubu adına konuşan sözcü arkadaşımız, her kürsüye çıktığında, bir önceki, kürsüde konuşan arkadaşımızı eleştirir mahiyette konuşuyordu. “Burada esnaf ve sanatkârlarla KOBİ’leri arkadaşlar karıştırıyor” dedi. Biz, burada, esnaf ve sanatkârların sorunlarını araştırmak için bir komisyon kurulmasını istiyoruz; halbuki, arkadaşlarımız, KOBİ...

Arkadaşımız öyle bir enteresan ki, verilen önerenin gerekçesini okumamış! Verilen önerenin gerekçesini okursa, gerekçede, esnaf ve sanatkârlar, küçük ve orta boy işletmelerin sorunlarını tartışmak, konuşmak, onlara çözüm bulmak için bir araştırma önergesi deniliyor; biz de, onun için, ikisi üzerinde... Bilmediğimiz için değil; konuşan arkadaşlarımızın hepsi, en az, esnaf ve sanatkârları ve KOBİ’yi, az önce konuşan ANAP sözcüsü arkadaş kadar biliyor.

Bunun düzeltilmesini istirham ediyorum.

BAŞKAN – Efendim, teşekkür ederim.

Yalnız, müsaade ederseniz... Müzakerelerin sonuna geldik; ben, ifadelerinize teşekkür ediyorum. Belki bir yanlış anlama olmuştur, onu düzeltmiş oldunuz; çünkü, önerge sahibi parti sizsiniz.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Saffet Bey, siz de önerge sahibisiniz; yalnız, çok kısa, lütfen...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan, biraz evvel, değerli Anavatan Partisi sözcüsü, özellikle, biraz evvel ifade edildiği şekliyle, esnaf ve sanatkârlar ile küçük ve orta büyüklükteki işletmeleri karıştırdığımızı ifade etti; ona gerekli cevap verildi. Keşke, gerekçeyi okusaydı da, bizim ne demek istediğimizi bilseydi. Kaldı ki, sayın sözcü, kendi konuşmasının başında, Türkiye’de esnaf ve sanatkârın büyük bir sıkıntı içerisinde olduğunu kabul ediyor, küçük ve orta boy işletmelerin de desteklenmesi gerektiğini ifade ediyor. Demek ki, çok büyük bir sıkıntı var, önemli bir olay var. Esnaf, artık, gerçekten sıkıntı içerisinde ve ortadireğin en önemli unsuru olan esnaf ve sanatkâr bel vermiş.

Bir diğer husus da –araştırma önergemizin gerekçesini söylüyorum– bir şey ifade ettiler bizimle ilgili olarak, özellikle onu açıklamak istiyorum: Gümrük birliğine girmekle en büyük zararı ver-

dirdiler" diyor. Bir taraftan da, rahmetli Özal'ın geçmişte almış olduğu birkısım ekonomik politikaların da sahibi olduklarını ifade ediyor; doğru.

BAŞKAN – Saffet Bey, lütfen efendim...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Bir kısmını reddetmek; bir taraftan DA, bir kısmını kabul etmek gibi bir anlayış doğru değil; çünkü, gümrük birliğine ve Avrupa Birliğine müracaatı rahmetli Sayın Özal yapmıştı. Demek ki, onun o mirasına sahip çıkmadıkları da anlaşılıyor.

Sayın Başkan, huzurunuzda, büyük milletimize ve Yüce Meclisimize seslenmek istiyorum. Biz, çok iyi niyetle bir önerge verdik. Bu önergemiz fevkalade önemli bir önergeydi. Hükümet sıralarında bir hükümet üyesinin bulunmamasını yadırgıyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı saygı derecesini de en güzel şekilde ifade etmekte ve ayrıca, esnaf ve sanatkârlara, küçük ve orta boy işletmelere ne kadar büyük bir önem verdiklerini, hükümet, şu boş sıraları özellikle doldurmamakla göstermektedir. Bundan büyük üzüntü duyduğumu bilhassa belirtiyorum. Ümit ediyorum ki, bundan sonra, esnaf ve sanatkârların, küçük ve orta boy işletmelerin meseleleri tartışıldığında, gelip, buradan takip etsinler ve böylece, Meclisteki bütün milletvekillerimize saygı gösterebilirler.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Saffet Bey.

A. EMRE KOCAOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Kocaoğlu, yerinizden lütfen... Herhalde, sataşma oldu, 69 uncu maddeyi kullanmak istiyorsunuz?

Buyurun.

A. EMRE KOCAOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, bendeniz, konuşmamda, iki kavramın, esnaf kavramı ile KOBİ kavramının karıştırıldığından bahsetmiştim.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Biz karıştırmadık diyoruz.

A. EMRE KOCAOĞLU (İstanbul) – Kimin karıştırdığını bu konuşmalarla anlamış bulunuyoruz; teşekkür ederim bu açıklamayı yaptıkları için. Aynı karıştırmamın, gümrük birliği ve Avrupa Birliği arasında yapıldığını görüyoruz. Burada, bunların neden karıştırıldığını, nasıl olması gerektiğini çok fazla izah edecek vaktimiz olsa, memnuniyetle izah ederiz. Uygun bulunursa, başka bir zaman bu yanlışlığı düzeltmek isteriz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kocaoğlu.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Karıştıranlar belli oluyor, kendi geçmişlerine itiraz edenler belli oluyor...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz (10/2) numaralı Meclis araştırma önergesiyle ilgili bir tek konuşmacımız kaldı; DSP adına Sayın Eyüp Doğanlar.

Sayın Doğanlar, affedersiniz, müsaade eder misiniz... 20 dakikalık konuşma hakkınız var; 15 dakikamız kaldı ve bir de oylama yapacağız.

Uygun görür müsünüz, 55 inci madde gereğince, oylama bitinceye kadar çalışma stremimizi uzatalım: Uygun görenler lütfen işaret etsinler... Uygun görmeyenler... Uygun görülmüştür.

Teşekkür ederim.

AYDIN TÜMEN (Ankara) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun efendim.

AYDIN TÜMEN (Ankara) – Sayın Başkanım, Doğru Yol Partisinin değerli grup başkanvekilisi arkadaşımız, bu konudaki araştırma önergesiyle ilgili sözlerinde hükümetin burada olmadığını ve hükümet temsilcisinin olmadığını ifade ettiler. Bu, tamamen, bir araştırma önergesinin öngörüşmesi ve şu anda, bu görüşmeyle ilgili olarak önerge sahiplerinden biri de Doğru Yol Partisidir ve o kadar sahip çıktıkları ki, şu an, Doğru Yol Partisinin Grubu tamamen buradadır ve kendilerine teşekkür ederiz! (DSP, MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkanım, Tüzükte hüküm var; hükümetin, mutlak suretle burada temsil edilmesi gerekiyordu; ben, onu hatırlattım. Keşke, siz bakan olsaydınız da, burada konuşsaydınız; ondan memnuniyet duyardım.

BAŞKAN – Efendim, İttifüğümüzün verdiği imkânla, ikinci görüşme olduğu için, hükümeti aramadan görüşmüş oluyoruz.

Grupları adına son konuşmacı, Sayın Doğanlar.

Buyurun efendim.

Süreniz 20 dakikadır.

DSP GRUBU ADINA EYÜP DOĞANLAR (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; esnaf ve sanatkârların sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önerge üzerinde DSP Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Konuşmama, öncelikle, esnafın tanımını yaparak başlamak istiyorum: Bilindiği gibi, Ticaret Kanunumuz, ister gezici olsun ister bir dükkânda veya sokağın muayyen yerlerinde sabit bulunsunlar, iktisadî faaliyeti, nakdî sermayesinden ziyade, bedenî çalışmasına dayanan ve kazancı geçimini sağlamaya yetecek derecede olan sanat ve ticaret sahiplerini esnaf olarak tanımlamaktadır. Hiç şüphesiz, bugün, esnaf ve sanatkârlarımız, bu tanımlamada kendilerine biçilen kalıba sığmamaktadır; yarattıkları istihdam ve katmadeğerle bu sınırları zorlamaktadırlar.

Tüm dünya ülkelerinde olduğu gibi, ülkemiz ekonomisinin de en önemli ve en dinamik unsurlarından olan esnaf ve sanatkârlarımız, bir yandan, toplumun tüm kesimlerine yönelik üretimleriyle ekonomik büyümeyi sağlarken, diğer yandan, önemli bir istihdam kaynağı yaratarak ülkenin ekonomik ve sosyal kalkınmasında ve istikrarın sağlanmasında önemli rol oynamaktadır.

Esnaf ve sanatkârlar, bir ülkenin sosyal, ekonomik yapısı çerçevesinde sanayileşmenin, sağlıklı kentleşmenin ve optimum dağıtım ve ticaret uygulamalarının sürükleyici faktörü ve vazgeçilmez bir unsurdur. Nitekim, ülkemizde, 3,5 milyona yakın esnaf ve sanatkâr olarak tanımlanan küçük işletme vardır ki, bunların -hizmet sektöründe bakkal, market, şoför, terzi, berber, lokanta gibi ve mal üreten marangoz, mobilya, demir, metal eşya, oto tamir ve konfeksiyon gibi sanatkârlar- birçoğu aile işletmesi olup, nüfusun yaklaşık üçte 1'ini temsil etmektedir. Ayrıca, 200 bin dolayında küçük ve orta ölçekli işletme bulunmaktadır ki, bunlar da, imalat sanayii sektörü içinde üretimde ve istihdamda ağırlıklı bir paya sahiptir. Kısaca, KOBİ'ler olarak tanımlanan bu kesim, Türkiye'deki toplam işletmelerin yüzde 96-97 gibi en büyük payına sahiptir. Toplam istihdamın yüzde 50'sinden fazlası bu işletmelerde sağlanmaktadır. Yine, bu işletmelerde toplam üretimin yüzde 60'ı yapılmaktadır.

Esnaf, sanatkâr ve KOBİ'ler, ülkemiz ekonomisindeki önemine ve vazgeçilmezliğine karşın, birçok sorunu da bünyesinde taşımaktadır. Bu kesimin, başta finansman olmak üzere, mevzuattan kaynaklanan sorunlarla bilgi noksanlığı, pazar daralması, haksız rekabet ve buna benzer konularla

da mücadele ettiği bilinen bir gerçektir. Tüm gelişmiş ülkelerde, bu gerçeğin bilincinde olan hükümetler, programlarında, esnaf ve sanatkârların sorunlarının çözümlüne ve bu kesimin, ülke üretim, yatırım ve istihdam hacmine yaptığı katkıyı artırmaya, böylece, bu kesimin ekonomide hak ettiği yeri almalarını sağlamaya yönelik hedeflere yer vermektedirler. Özellikle KOBİ'ler, tüm dünyada sanayileşmenin kaynağı olup, ülkemizde de bir yan sanayi olarak çalışmakta ve büyük sanayi işletmelerini tamamlamaktadırlar.

Nitekim, 57 nci koalisyon hükümetimizin programında da "esnaf ve sanatkârlar ile küçük ve orta boy işletmelerin geliştirilmesi için daha fazla kaynak tahsisine çalışılacaktır" ifadesine yer verilmiş, böylece, esnaf ve sanatkârlarımızın özellikle finansman sorunlarının hafifletilmesi için bir kararlılık ortaya konulmuştur.

Bundan hareketle, hükümetimiz, esnaf ve sanatkârlar ile küçük ve orta boy işletmeleri her türlü finansman ve finansman dışı bilgilendirme, proje ve teknik danışmanlık hizmetleriyle destekleme misyonunu taşıyan Türk Halk Bankasının faaliyetlerinde etkinlik sağlayıcı tedbirleri süratle uygulamaya koymaktadır. Bu kapsamda, Türkiye Halk Bankasının 15 trilyon lira olan sermayesini, Ekim 1997 tarihinde 75 trilyon liraya, Şubat 1999 tarihinde de 250 trilyon liraya yükseltmiş ve 84 trilyon lirası ödenmiş hale getirilmiştir.

Banka özkaynaklarının artırılması yönünde alınan kararlar doğrultusunda, bankanın yurtiçi ve yurtdışı sağladığı fonlarla kredi hacminde önemli bir gelişme olduğu gözlenmektedir. Türkiye Halk Bankasından esnaf ve sanatkârlara açılan krediler, Haziran 1997 itibariyle 125 trilyon lira iken, 1998 yılında 220 trilyon liraya, Haziran 1999 itibariyle de, 80 trilyon lira dolayında artırılarak, 297 trilyon liraya ulaştırılmıştır.

Bütçe kanununda, Halk Bankasının esnaf ve sanatkârları desteklemekten kaynaklanan görev zararına mahsuben yüzde 15 oranında özel tertip devlet tahvili verilmesi öngörülmüştür. Ayrıca, kredilerden yararlandırılan esnaf sayısı ise, üç yıl öncesine kadar 300 000 iken, bugün 1 milyona yükselmiştir. 1999 yılı içinde esnafa 400 trilyon plasman öngörülmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 55 ve 56 ncı hükümet dönemlerinde esnafımızı rahaltıcı ve finansman yükünü azaltıcı bir dizi yenilikler getirilmiştir. Esnafın krediye bağlı olarak alınan sermaye payları yüzde 10'dan yüzde 5'e indirilmiştir. Esnaf kredilerinde mevzuatın azaltılması yönünde çalışmalar yapılmış ve ödeme kolaylıkları getirilmiş; kredi faizleri indirilmiş ve Mayıs 1998'de Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen 1163 sayılı Kanunda yapılan düzenlemeyle esnaf kredi limitlerinin önündeki engel kaldırılmış ve ilk olarak, 1 milyar lira olan esnaf kredi limiti 5 milyar liraya kadar yükseltilerek, esnafa, hatırı sayılır bir limitte kredi kullanma hakkı tanınmıştır. Bu olay, cumhuriyet tarihimizde esnaf ve sanatkârlar açısından ekonomiye katkısıyla alınmış en ciddi kararlardan biridir. 23 Mart 1998 tarih ve 98/10795 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla da, kamyoncu esnafın eski araçlarının yenilenmesi için Halk Bankasından 10 milyar limitli, bir yıl ödemesiz, dört yıl vadeli, yüzde 30 faizli özel bir kredi açılmaya başlanmış; böylece, karayolu güvenliğine ve akaryakıt kullanımına olumlu etki yapacak ve esnafın da gelirine katkıda bulunacak yeni bir uygulama başlatılmıştır.

Hükümetlerimiz, artık, esnafın zor günlerinde de yanında olmakta ve tabii afetlerden zarar gören ekonomik işletmeleri yalnız bırakmamaktadırlar. Nitekim, Batı Karadeniz Bölgesinde meydana gelen sel felaketi ve Adana'daki deprem sonucu zarar görenlerin kredilerinin ertelenmesi ve ilk defa yeni kredi ihtiyaçlarının karşılanarak yeniden çalışır hale getirilmesi için Haziran 98 itibariyle, 98/11295 ve 98/11301 sayılı Kararnameler çıkarılmış, Geliştirme ve Destekleme Fonundan da bu amaçla 15 trilyon lira bir kaynak ayrılmıştır. Bugüne kadar 11 trilyon lirası aktarılan kaynakla,

Batı Karadeniz Bölgesinde ve Adana'da işyerleri zarar gören esnafın, KOBİ'lerin ve sanayicinin yaraları sarılmış ve duran ekonomik faaliyetleri, kısa zamanda çalışır hale getirilmiştir. 17 Ağustos 1999 tarihinde yaşanan Marmara Bölgesi depremindedir mağdur olan esnaf ve sanatkârların yaraları da aynı anlayışla sarılacaktır.

Diğer taraftan, Türkiye Halk Bankası, ilk defa, Girişimci Bilgilendirme Merkezi adı altında bir danışma ve bilgilendirme faaliyeti başlatarak, esnafa, KOBİ'lere ve girişimcilere proje ve bilgi sunmaya başlamıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ekonomimizin ve toplumsal yaşantımızın temel taşı olan esnaf ve sanatkâr, demokrasimizin de teminatıdır. Esnafın olmadığı yerde sanayinin ve ticaretin de olmayacağı açıktır; ancak, esnafın daha yeterli kredilerle desteklenerek, işlerinin gelişmesi, artan fiyatlar ve ekonomik konjonktür karşısında ezilmemesi, daha verimli işletmeler haline döntüşerek daha fazla istihdama katılması ve ülkemiz gelirlerinin artmasına daha çok destek sağlaması beklenmektedir. Bunun için, bugün genel piyasa faiz oranları karşısında bile yüksek kalan esnaf kredi faizlerini düşürmek, kredi limitlerini artırmak ve bunun için, banka kaynaklarını daha çok geliştirmek, öncelikli politikalar olmalıdır.

Diğer bir konu da, Türkiye'deki KOBİ'lerin durumudur. Bir kısmı hâlâ esnaf ve sanatkârlar niteliği taşıyan bu işletmeler, son yıllara kadar ne kredilerden önemli bir pay almışlar ne de sorunlarına çözüm yolu bulmuşlardır. Oysa, bu işletmelerin, tüm dünyada, ekonomilerin esas sütükle-yicisi ve sanayinin gücü olarak kabul edilerek, özellikle devlet bütçelerinden ya da kalkınma fonlarında bir kısmı hibe edilen çok düşük faizli, uzun vadeli kredilerle destekleniği görülmektedir.

Bugün, Türkiye sanayinin temelinde de, KOBİ'ler, özel sektör anlayışının güzel birer örneği olarak bulunmaktadır. Devletimizin, ticaretten ve sanayiden çekilmesinin gerektiği, özelleştirme bilincinin toplumca oluştuğu günlerde, KOBİ'ler, ihracat ve döviz kazandırıcı işletmeler olarak da, artık, varlıklarını herkese kabul ettirmişlerdir. KOBİ'lerin desteklenmesi, ucuz kredilerle çalışmalarına yardımcı olunması ve Avrupa'daki rakipleriyle rekabet edebilecek bir güce gelmeleri için, bu işletmelere mutlaka daha fazla önem verilmelidir.

KOBİ'lere son yıllarda bütçe kaynaklı teşvik fonuyla çok önemli bir imkân getirilmiş ve 1997-1998 yıllarında kararname yenilikleriyle, açılan kredi limitleri artırılmış, taleplerin esnaf odaları tarafından onaylanmasına yetki verilmiş, doğu ve güneydoğudaki KOBİ'lere daha fazla önem verilerek, teminat şartlarında kolaylıklar getirilmiştir.

Bu kredi uygulamasıyla, ülkemizdeki girişimcilik ruhunun ve teşebbüs gücünün önemi ve güçlü bir kere daha kanıtlanmıştır. Esnafımıza, KOBİ'lere ve sanayiye verilen destekler, toplumumuza ek işgücü, gelir ve döviz olarak dönmektedir. Bugün, Türk girişimcisinin bilgi birikimi, teknolojisi ve iş kapasitesi, rahatlıkla bütün dünya pazarlarına ve mal ve hizmet ihraç edebilir hale gelmiştir.

Ancak, içinde bulunulan en önemli sorun, finansman maliyetlerinin çok yüksek olmasıdır. Faiz oranlarını düşürmek, işletmelere tüm bankalardan uygun vadeli krediler açılmasını sağlamak için gerekli tedbirler alınmalıdır. Bunun için, Türkiye Halk Bankasının kaynaklarının ucuzlatılması, kamu fonlarıyla desteklenmesi esnaf ve sanatkârlar açısından hayati bir önem taşımaktadır.

Hiç şüphesiz, esnafımıza ve KOBİ'lere yapacağımız en büyük iyilik, ülkemizde artık kronikleşen yüksek faiz olgusunun değiştirilmesi ve kaynakların çoğaltılarak maliyetinin düşürülmesi olacaktır. Hükümetimiz, enflasyonun paralelinde yüksek faizlerin ekonomimizde yarattığı defor-masyonun da giderilmesi için, bugünlerde yeni önlemler alma ve olumsuzlukları giderme kararlılığındadır.

Sayın milletvekilleri, bu konuda, Meclisimiz, hükümete yardımcı olacak gerekli iradeyi göstermelidir.

Sayın milletvekilleri, 3308 sayılı Çıkrıklık ve Meslek Eğitimi Kanunu, çok taraflı bir katkıyla yeniden ele alınmalı; eğer ihtiyaca cevap verecekse, kanun değişikliğine gidilmeli; sorunların çözümü kanun değişikliğiyle mümkün olmuyorsa, yeni bir meslek eğitim kanunu hazırlanmalı ve en kısa zamanda Türkiye Büyük Millet Meclisinden çıkarılarak yürürlüğe konulmalıdır.

Yine, 3308 sayılı Kanununun 30 uncu maddesine işlerlik kazandırarak, işyeri açmaya izin veren makamların -yani, Maliye Bakanlığı, valilikler, belediyeler ve bunun gibi kurumların- bu izni verirken mutlaka ustalık belgesini aramaları sağlanmalıdır.

İş kolları itibariyle, şehir merkezinde yer alması gereken ve şehir dışına çıkmaları halinde iş potansiyellerinde önemli ölçüde azalma meydana gelecek olan elektrik tamirciliği, ayakkabıcılık, terzilik gibi meslek kolları için, şehir merkezinde çok katlı toplu işyerleri veya ihtisas sanayi çarşıları kurulmalıdır.

Sayın milletvekilleri, hükümetimiz, bölgelerarası kalkınmışlık farklılığını gidermek, hayat standardını yükselterek, ülke barışına, huzuruna ve birliğine katkı sağlamak için, öncelikli politikalar uygulamaktadır. Bu konuda yapılan çalışmalar, öntümüzdeki aylarda hızla hayatiyete geçirilecek, toplumumuzun teminatı olan esnaf ve sanatkarlarımızın, her zaman olduğu gibi, bu dönemde de daha fazla destekçisi olacaktır; çünkü, biz, biliyoruz ki, bundan altmış yıl önce, Büyük Atatürk "küçük esnaf ve sanatkarın büyük işletmeler haline geldiğini gördüğüm gün, mutluluğum çok yüksek olacaktır" demiştir. (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

Ayrıca, gerek güzel yurdumuzda ve gerekse dünyada, ilk sanayicilerin, önce esnaf ve sanatkar statüsünde başladığı, ardından KOBİ düzeyine ulaştığı ve bugünkü dev sanayi işletmeleri haline geldiği dikkate alırsa, çağdaş yaşamı sağlayan ve refah getiren tüm buluşlara, sanayicilerin başlangıçta ulaştıkları gerçeği unutulmamalı ve bu nedenle, çağdaş yaşamın temel unsurlarından biri olan, refahı sağlayan, sanayi gelişmesinde ve ülke kalkınmasında önemli rol oynayan esnaf, sanatkar ve KOBİ'ler, mutlu ve güçlü bir Türkiye için sürekli desteklenmelidir.

Yüce Heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Doğanlar.

Önerge sahibi olarak görüşecek misiniz?

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) - Eğer, söz hakkı verecekseniz, söz hakkımı kullanmak istiyorum; yok, eğer, öntümüzdeki haftaya bırakacaksanız...

BAŞKAN - Hayır, demin yaptığımız oylamaya göre, netice alıp oylama yapmaya kadar mülkakerelere devam ediyoruz.

Buyurun, söz hakkınızı kullanın.

İSMAIL ÖZGÜN (Balıkesir) - Sayın Başkan, bize de söz vereceksiniz değil mi?

BAŞKAN - Siz de kullanacaksınız... Tabii efendim.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; esnaf ve sanatkarlar ile küçük ve orta boy işletmelerin meselelerinin tespiti, giderilmesi, çözümlerinin aranması konusunda vermiş olduğumuz araştırma önergesi üzerinde söz almış bulunuyorum.

Araştırma önergesinin sahibi olarak, özellikle bunu niye getirdik?.. Biz, hiçbir zaman -biraz evvel sayın ANAP sözcüsü arkadaşımızın ifade ettiği gibi- esnaf ve sanatkarlar ile küçük ve orta boy işletmeleri karıştırmadık. Biz, esnaf ve sanatkarları, özellikle esnafı, geleceğin küçük, ondan

sonra da orta boy işletmecisi olarak değerlendirerek, hem esnafın sorununu hem de küçük ve orta boy işletmelerin sorunlarını, bugün içerisinde buldukları ekonomik ve sosyal şartlar itibariyle çözümlenmesi gereken noktaları tespit ederek ona çareler arayalım, Meclis bir çare arasın, üretsin ve böylece hükümete yol göstereyim diye düşündük. Biz, hiçbir zaman ikisini karıştırmadık; onu, özellikle arkadaşımıza hatırlatmak istiyorum.

A. EMRE KOCAOĞLU (İstanbul) – Çok memnun oldum efendim.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin en önemli unsuru, özellikle, bir, yasama görevi hizmetini yapmak, bir de denetleme hizmetini yapmaktır. Araştırma önergesini vermemizin sebebi de, Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetleme işlevini, görev ve sorumluluğunu yerine getirmeye yönelik bir sistemin, bir hareketin canlandırılmasıdır ve onu, özellikle o sebeple verdiğimizizi belirtmek istiyorum; ama, (tüzümlerle ifade etmek mecburiyetindeyim ki, hükümet, maalesef, yerini almamıştır. Biraz evvel, değerli sözcülerden biri, değerli grup başkanvekilli arkadaşım, özellikle onu kamufle etmek için başka yerlere temas etti; ama, unutmayalım ki, İttifakımızda bir hüküm var; araştırma önergesinin görüşülmesi sırasında hükümete söz hakkı veriliyor. Hükümet, özellikle birinci görüşme sırasında aranıyor, ikincisinde, eğer oturmazsa, o zaman, buna rağmen yine görüşülüyor. Eğer, hükümet burada oturmuyorsa, o zaman, meseleye ehemmiyet vermediğinin bir işareti veya Meclise karşı, bu görevin yerine getirilmesini engellemeye yönelik veyahut tutum ve davranış itibariyle hoş olmayan bir tutum izliyor diye değerlendirmek durumundayız. İşte, ben, şunu özellikle belirtmek istiyorum: Hükümet, esnaf ve sanatkârlara, küçük ve orta boy işletmelere söyleyecek bir sözü olmadığından dolayı veya çözülmüş üretmediğinden dolayı veya buradaki bir kısım konuları dile getirdiğimizde sıkıntı çekeceğinden dolayı buraya gelmemiştir diye değerlendirmek durumundayım.

Değerli milletvekilleri, esnaf ve sanatkâr, Selçukludan itibaren, Osmanlı İmparatorluğunda da, cumhuriyetimiz döneminde de gerçekten demokrasinin en önemli unsuru olmuştur, millî birlik ve beraberliğimizin kaynağı olmuştur ve yine, sanayi bakımından kalkınmamızın en önemli gücü olmuştur. O sebeple, esnaf ve sanatkârı görmezden gelmek veya esnaf ve sanatkârı ihmal etmek, hiçbir surette, hiçbir siyasal iktidarın haddi de değildir, hakkı da değildir, hiçbirimizin de böyle bir anlayışı söz konusu olamaz. O sebeple, Ahilik felsefesini almış ve özellikle dürüstlüğüyle, vatanına, milletine bağlılığıyla ve düzene de özellikle sadakatiyle bilinen esnaf ve sanatkârimizin bugün içerisinde bulunduğu şartları itibariyle meselelerini tespit ve giderme çarelerini aramak, hepimizin boyunun borcu olmalıdır ve özellikle de, araştırma önergemizin kabulü, aslında, esnaf ve sanatkâra, küçük ve orta boy işletmelere verdiğimiz önemin en önemli işareti olacaktır. Çünkü, Meclis araştırması komisyonu kurulduğu takdirde, hem sahada, yani yurt içinde ve yurt dışında esnaf ve sanatkârlar ne olmalıdır, küçük ve orta boy işletmeler, özellikle KOBİ'ler, Avrupa Birliğine girdiğimizde, Avrupa'daki akranlarıyla ve aynı statüde bulunan işletmelerle nasıl bir anlayış içerisinde yarışacak, rekabet edecektir, onun hazırlığını da yapmak durumundayız. Bu sebeple, özellikle altını çizerek belirtmek istiyorum, Avrupa Birliğine girme kararlılığı içerisinde olan Türkiye Cumhuriyeti Devletinin en önemli kaynaklarından biri, örgütlerinden biri olan küçük ve orta boy işletmeler ile esnaf ve sanatkârın meselelerini şimdiden tespit edip, hazırlık yapmak ve böylece, Avrupa Birliğine girerken bir yabancılaşma çekmemesi bakımından da önemli olduğunu bilhassa kabul etmek durumundayız. Eğer, onun hazırlığını yapmazsak, Avrupa Birliğine girdiğimizde sıkıntı çekeriz. O zaman da, bunun vebali, Türkiye Büyük Millet Meclisinde araştırma komisyonu kurnayan arkadaşlarımıza ait olacaktır diye bilhassa altını çizmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; cumhuriyet tarihinin yüksek kredilerini ve malî desteğini, Türk esnaf ve sanatkarlarına, 1995-1997 yıllarında vermenin kıvançını duyuyoruz ve özellikle altını çizerek belirtmek istiyorum; bugün TOBB'a, bugün TESK'e, nereye sorarsanız sorun, ister TESK'e sorun; yani, Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonuna sorun, ister Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliğine sorun, ister Türkiye Odalar Birliğine sorun, altını çizerek belirtmek istiyorum, küçük ve orta boy işletmeler ile esnaf ve sanatkâra en büyük desteği veren iktidar ve parti olarak Doğru Yol Partisini göreceksiniz ve gerçekten, bunu, onlar da kabul ediyor. Onlar, her toplantılarında, her kongrelerinde, bunu özellikle belirtiyorlar. Bütün bunlara rağmen, bir arkadaşımızın farklı bir değerlendirme yapmasını, doğrusunu isterseniz, sadece siyasi bir gayretkeşlik olarak değerlendiriyorum, başka hiçbir şey söylemiyorum.

Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonunun Genel Sekreterinin Türkiye Halk Bankasının Yönetim Kuruluna alınmasını, aslında, fevkalade önemli bir atılım olarak değerlendiriyorum. Bu, bizim zamanımızda olmuştur. Yine, 1996 yılında, TOBB'un bir temsilcisinin, esnafın ve KOBİ'lerin yasal temsilcilerinin Halk Bankasında temsil edilmesini, önemli bir reform, önemli bir hareket olarak değerlendiriyorum; çünkü, Halk Bankası, özellikle bu kesime; yani, ortadirek olarak değerlendirdiğimiz esnaf ve sanatkâr ile küçük ve orta boy işletmelere hitap eden bir banka olması sebebiyle, yönetiminde temsil edilmeleri, fevkalade önemli bir olaydır, âdeta, özelleştirmenin de bir örneğidir.

Bizim iktidarımızda esnaf ve sanatkarlar bugünkü gibi plasman sıkıntısı çekmiyorlardı -bunu herkes söylüyor; esnaf ve sanatkâr söylüyor; sorarsanız, öğrenirsiniz- çünkü, ekonomi büyüyordu, esnaf ucuz kredi bulabiliyordu, millet böylesine fakirleşmemişti. Bugün, gayri safi millî hâsıla, 1999 yılı sonu itibariyle, eksi 2 küçülmüştür. Bunun anlamı, ekonominin daralması, esnafın da sıkıntıya düşmesidir. Ekonomiyi en basit şekilde bilen dahi bunu çok iyi değerlendirebilecektir. Ekonomi, çıkmaz sokağa sokulmuştur. Millet, inim inim, gerçekten inlemektedir. Esnafı da milleti de rahatlatacak çözüm, bu hatalı ve yanlış rotalı makro ekonomik politikalardan ve acemi iktidardan mutlaka kurtulmaktır.

Değerli milletvekilleri, benim, özellikle altını çizerek belirtmek istediğim hususlar var. Esnaf ve sanatkâr ne istiyor? Esnaf ve sanatkâr diyor ki: "Benim, Anayasada ve kanunlarda çözümlenmesi gereken işlerim var. Ben, ortadireğin en önemli unsuru olarak, demokrasinin en önemli unsuru olarak özellikle temsil edilmeyi istiyorum." Anayasanın, özellikle 173 üncü maddesine dayalı olarak, esnaf ve sanatkarlar örgütlü temsilcilerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilmesini, Anayasamızın 82 nci maddesi hükümünü de değiştirmek suretiyle, özellikle istiyorlar; yani, anayasal bir değişiklik istiyorlar.

Başka ne istiyorlar? 507 sayılı Kanunun; yani, kendi kanunlarının 2000'li yıllara uygun hale getirilmesini istiyorlar.

Başka ne istiyorlar? Faiz oranları yükseldi. Bizim zamanımızda faiz oranları yüzde 20 ile 40 arasındaydı, şu anda yüzde 65-70'lere çıktı. Bunun indirilmesini istiyorlar. Bunların hepsi, esnafın, sanatkârın, küçük ve orta boy işletmelerin en önemli sorunlarıydı.

Başka ne istiyorlar? Başka, şunu istiyorlar: "Şehrin ortasında büyük hipermarketler kuruyorsunuz, bu hipermarketlere izin veriyorsunuz. Ben, sıkıntıdayım; hiç olmazsa bunları şehrin dışına kurun; ama, beni de şehrin içerisinde muhafaza edin; çünkü, ben, önemli bir kesimim. Benim, özellikle çocukluğum var, benim de bu demokraside payım var" diyor ve hakkının korunmasını istiyorlar. Elektrik tamirciliği yapanlar, ayakbabcılık, terzi gibi meslek kollarıyla uğraşanlar, şehir merkezinde çok katlı toplu işyerleri ve ihtisas sanayi çarşılarının yapılmasını istiyorlar.

Başka ne istiyorlar? Özellikle, gıdayla ilgili olan tüzüğün değiştirilmesini istiyorlar.

Başka ne istiyorlar? Bir taraftan Tarım Bakanlığı, bir taraftan Sağlık Bakanlığı, her taraf esnafın üzerine gidiyor; "bunu tek elden yönetin" diyorlar. "Eğer, yoklama yapacaksınız, sağlık bakımından, hijyenik bakımdan denetleme yapacaksınız, bunu, tek çatı altında birleştirin, onun gereğini yapın" diyorlar.

Başka ne istiyorlar? Çıkraklık eğitiminin günün şartlarına uygun hale getirilmesini istiyorlar.

Değerli milletvekilleri, 1999 mali yılı bütçesinde, özellikle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bedük, lütfen toparlayınız.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Devamla) – Toparlayayım Sayın Başkan.

1999 mali yılı bütçesine konulacak ödeneğin en az 2 trilyon, 2000 yılında ise 10 trilyon olarak gerçekleşmesini istiyor. Çünkü, esnafı, sanatkârı, özellikle küçük ve orta boy işletmeleri desteklemediğiniz takdirde, Avrupa Birliğine girdiğinizde çok büyük sıkıntı çekeceğimiz gibi, sanayileşmemizi de baltalamış olacaksınız. İşte bunları istiyor.

Esnaf ve sanatkârlar, yanlarında istihdam edilen hizmet erbabının asgari ücret seviyesindeki ücretinin Gelir Vergisinden istisna edilmesini istiyor.

Başka ne istiyor? Özellikle, Asgari Ücret Tespit Komisyonunda temsil edilmesini istiyor.

Çok basit şeyler; ama, bunlar, özellikle esnafın, sanatkârın, küçük ve orta boy işletmelerin ve onların sivil toplum örgütleri diye değerlendirdiğimiz TESK, TOBB ve Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliğinin taleplerinin bir bölümü. Bunları size ifade etmeye çalıştım. Zamanım olsaydı, size, bunların hepsini anlatacaktım; ama, zaman yok. Görüyorsunuz ki, milletvekillerimiz, bütün siyasal partiler ittifak da ettik; gerçekten çok önemli bir kesim; hepimizin ittifak ettiği nokta...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bedük, son cümleliz...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Devamla) – Hepimizin ittifak ettiği nokta, özellikle bu kesimin desteklenmesi gerektiği noktasıdır; ama, bunu, sadece hükümete bırakmak olmaz; milletvekilleri olarak, hakkınıza, görevinize ve sorumluluğunuza sahip çıkın. O sebeple de, eğer sahip çıkarsanız, sizler -hatta iktidar partileri yine çoğunlukta olacaktır- bu komisyonda görev alacak ve böylece, uygulamayı görüp, esnaf ve sanatkârdan da bilgi almak suretiyle çözümler bulunacak, tespitler yapılacak, Türkiye'nin geleceği, demokrasisi garanti altına alınacak; ama, bu kesimin, mutlak surette, ekonomik ve sosyal meslecleri çözümlenmiş olacaktır.

Bu sebeple, verdiğimiz önerenin destekleneceği inancını taşıyor ve şahsım ve Grubum adına sizleri saygılarımla selamlıyorum. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bedük.

Son söz, diğer önerge sahibi, Balıkesir Milletvekili Sayın İsmail Özgün'e aittir.

Buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakikadır.

İSMAİL ÖZGÜN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, 23 arkadaşımızla birlikte vermiş olduğumuz esnaf ve sanatkârlarımızın sorunlarının araştırılmasıyla ilgili araştırma önergemize, Doğru Yol Partili arkadaşlarımız da bugün verdikleri önergeyle katıldılar; bu bakımdan, kendilerine teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, gerçekten, esnaf ve sanatkârlarımız açısından, KOBİ'lerimiz açısından...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan, bir yanlış anlama var galiba; katılmadık, iki önerge birleştirildi.

İSMAİL ÖZGÜN (Devamla) – Ben de onu arz etmek üzere söylemişim. Bizim verdiğimiz önerge ve bugün Sayın Saffet Arıkan Bedük ve arkadaşlarımızın verdikleri önerge birleştirilerek burada görüşülüyor. Ben, teşekkürlerimi arz etmek için söylemişim. Tabii, bu vesileyle, Yüce Heyetinizi de saygıyla selamlıyorum.

MHP Grubu adına konuşan arkadaşımız, konuşmasında, "20 nci Dönemde bu konuyla ilgili bir araştırma önergesinin verildiği ve bunun da Mecliste görüşüldüğü, bu vesileyle de, bir daha, yeniden böyle bir araştırma komisyonunun kurulmasına gerek olmadığı" şeklinde bir beyanda bulundular. 20 nci Dönemle ilgili, kurulmuş olan komisyonlar ve Meclise intikal etmiş olan önergeler liste halinde önümdedir; böyle bir komisyon kurulmamış ve böyle bir görüşme de 20 nci Dönemde burada yapılmamıştır; bunu da, sözlümün başında arz etmeyi bir görev biliyorum.

Değerli arkadaşlar, gerçekten, esnaf ve sanatkârlarımız, bugün, çok büyük sıkıntı içerisinde dirler. Esnaf ve sanatkârlarla ilgili olarak çeşitli platformlarda yapılan toplantıları izliyoruz ve duyuyoruz; gerçekten, bugünkü ekonomik şartlar altında esnaf ve sanatkârimiz ezilmektedir.

Esnaf ve sanatkârimiz Meclisimizden, hükümetlerden ne istemektedir diye baktığımız zaman öncelikle, finansman konusunda bugün çok büyük sıkıntı içerisinde dirler- öncelikli olarak, finansmanla ilgili sorunlarının çözülmesini arzu etmektedirler.

Bugün için, aşağı yukarı yüzde 52'yle verilmekte olan krediler -daha önce yüzde 47'ydi, yüzde 57'ye çıkarıldı, tekrar 5 puan indirildi, yüzde 52 olarak veriliyor- 2,5 milyar lira limitle veriliyor; hem limitin artırılması isteniliyor hem de bu kredi faiz oranının çok yüksek olduğu söyleniliyor ve bu kredi faiz oranının aşağıya, yüzde 40'lar, hatta yüzde 30'lar mertebesine doğru çekilmesi isteniliyor.

Bir toplantıda, Balıkesir Esnaf ve Sanatkârlar ve Kredi Kefalet Kooperatifi Başkanı, bana "Balıkesir Esnaf ve Sanatkârlar ve Kredi Kefalet Kooperatifine, aşağı yukarı, temmuz, ağustos ve Eylül aylarında çok ciddi anlamda kredi gelmediği, hatta, temmuz ve ağustos ayında hiç kredi gelmediği" şeklinde bir beyanda bulunmuştu. O bakımdan, öncelikli olarak, esnaf ve sanatkârimizin krediyile ilgili olan bu sorununu çözmemiz lazım gelir. Kredi faiz oranlarını aşağıya çekmemiz ve limiti de mutlaka artırmamız lazım. Bugünkü şartlarda, aşağı yukarı 4 milyon, 5 milyon esnaf olduğunu düşünürsek, bu esnafın ancak dörtte 1'ine kredi verme durumundayız. Bu sayının mutlaka artırılması ve ihtiyacı olan esnaf ve sanatkârimize gereken kredinin verilmesi lazım.

Diğer arzu edilen, istenilen bir husus; teşvik sisteminde, esnaf ve sanatkârlarımız, maalesef, yerini alamamış durumdadır. Özellikle, küçük esnaf ve sanatkârimiz, teşvik belgesine dayanmadan yatırım yapan orta boy işletmelerimiz, maalesef, teşvik sisteminden yeterince yararlanamamaktadırlar. Bunların da, yeni düzenlemelerle, teşvik sistemi içerisinde hak ettikleri yere getirilmesi lazım gelir. Esnaf ve sanatkârimizin bizden istediği ve önemli hususlardan birisi de budur değerli kardeşlerim.

Diğer taraftan, esnaf ve sanatkârimizin vergiyile ilgili olan problemleri hâlâ devam etmektedir. Esnaf ve sanatkârimiz bizden adil bir vergi istemektedir, az kazananadan az, çok kazananadan çok alınacak bir vergi sistemini istemektedir. Oysa, bugünkü uygulamadaki vergi sistemimize göre, maalesef, bütün yük, küçük esnaf ve sanatkârimizin sırtına yıkılmaktadır. Son yapılan değişiklikle de, daha önce yüzde 15'e çekilmiş olan alt vergi dilimi, ne yazık ki, 5 puan daha yukarıya çıkarıldı.

muş, uygulamaya bile girmeden yüzde 20'ye tekrar getirilmiştir. Aynı düzenleme yapılırken, repo-yu, faizi ve birtakım gelirleri beyanname verme mükellefiyeti dışına iterken, esnaf ve sanatkârlarıma bir 5 puan daha vergi yükünün getirilmesini hakkaniyet ölçütleriyle bağdaştırmak, kanımca mümkün değildir.

Yine, aynı şekilde, esnaf ve sanatkârlarımızın peşin vergiyle ilgili problemleri devam etmektedir. Geçen yıl burada düzenlenen vergi kanunlarının içerisinde en çok itiraz ettiğimiz husus "geçici vergi" dediğimiz peşin verginin yanlış düzenlenmesiydi. Bir yıl sonra, burada, belli bir yere kadar düzeltildi; ancak, bu konudaki sıkıntı da, halen devam etmektedir.

Yine, aynı şekilde, en çok şikâyet konusu olan hususlardan birisi enflasyon üzerinden vergi alınmasıdır. Mutlaka, muhasebe sisteminde enflasyon muhasebesi getirilerek, reel kazançlar üzerinden vergi alınmalı, bugün olduğu gibi, kazanılmayan, enflasyondan doğan kazançlar üzerinden vergi alınmamalı, yapılacak düzenlemelerle, bu haksız vergiden bir an evvel geri dönlümelidir.

Değerli arkadaşlar, esnaf ve sanatkârlarımızın önemli problemlerinden birisi de, bizden, Meclisimizden ve hükümetimizden istenilen hususlardan birisi de Bağ-Kur'la ilgili olan sorunlardır. Son yapılan düzenlemeyle, maalesef, Bağ-Kur'lu esnaf ve sanatkârlarımız bu işten zararlı çıkmıştır. Nitekim, emeklilik aylıklarını bağlama oranı yüzde 70'ten yüzde 65'e düşürülmüş; Bağ-Kur sigortalılarının ödeyecekleri primlerin aylık miktarları, tüketici fiyat endeksinde ve gayri safî millî hâsıla artış oranına göre her ay yeniden belirlenirken, emeklilik aylıklarının artırılmasında yalnızca tüketici fiyat endeksinin esas alınması bir çifte standart olarak orta yere çıkmıştır. Tabii, bu durumda, emekli aylıkları yükseleceğine düşerken, prim bedelleri sürekli yükselecektir. Prim artışlarının, yaşlılık aylıklarının artış yöntemlerinden daha farklı ve yüksek ölçüyle ilgilendirilmesi, nimet-külfet dengesi bakımından, sigortalılar aleyhine bozucu bir nitelik olarak orta yere çıkmıştır. Yine aynı kanunda, prim tahsilatlarının hızlandırılması için faiz oranlarının artırılması da isabetli olmamıştır.

Değerli arkadaşlar, 60 yaş sınırı konusunda da esnaf ve sanatkârlarımız sıkıntı içerisinde. Bugün, demircilik, kaynakçılık, marangozluk, kaportacılık, mobilyacılık veya kamyonculuk yapan bir esnafı, sanatkârı düşünün; bunların 60 yaşına kadar bu mesleği yapmaları ve ondan sonra emekli olmaları diye bir şey, belki de söz konusu olmayacak, hayalden öteye gitmeyecektir. Bu mesleklerin 60 yaşına kadar yapılması, elbette ki mümkün görülmemektedir. O bakımdan, bunların, mutlaka yeniden düzeltilmesi ve gündeme getirilmesi lazım gelir.

Bağ-Kur'dan söz etmişken; Balıkesir İlimizde Bağ-Kur'la ilgili bir binaya ihtiyaç var. Şu andaki hizmet binası, hizmetlerin götürülmesine imkân vermeyecek bir yapıda. O bakımdan, süratle, yeni bir Bağ-Kur hizmet binasının bulunması ve taşınması gerekiyor.

Öbür taraftan, eğitimle ilgili sorunlar var, çıraklık okullarıyla ilgili sorunlar var. Sekiz Yıllık Kesintisiz Temel Eğitim Kanunu, çıraklık okullarına fevkalade olumsuz etki yapmıştır ve bugün, sanayicimiz, ara eleman diyebileceğimiz çırak bulmada sıkıntı çekiyor; yarın, çok daha büyük sıkıntılarla karşılaşacak ve belki de çırak bulamayacak noktalara doğru gidiyoruz. Bunun da, tabii, düzeltilmesi lazım gelir.

Öbür taraftan, önemli hususlardan birisi de, promosyona son verilmesi lazımdır. Esnaf ve sanatkârların en çok şikâyet ettiği konulardan birisi, promosyondur. Bunun mutlaka önüne geçilmesi lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özgün, lütfen toparlayınız efendim.

İSMAİL ÖZGÜN (Devamla) – Esnaf ve sanatkârların istediği, talep ettiği hususlardan birisi de, kendileri için müstakil bir bakanlıktır. Esnaf bakanlığının kurulmasını, her platformda, esnaf ve sanatkâr dile getirmektedir. Bu konunun üzerinde durulması lazım.

Yine, 506 sayılı Kanunda, günün şartlarına göre düzenlemelerin yapılması istenilmektedir. Halk Bankası ciddi olarak ele alınmalı, gerekirse, Halk Bankasının tamamıyla esnaf ve sanatkârlara devredilmesi gündeme getirilmelidir.

Değerli milletvekilleri, sonuç olarak; ülke nüfusunun 1/3'ünü teşkil eden, küçük sermayesi ve alınteriyile çalışan, üreten, devletine yük olmadan yaşam mücadelesi veren, ülke ekonomisinde yaşanan olumsuzluklardan kaynaklanan yüksek enflasyonun, küçüktük sermayesini her geçen gün bitirip tükettiği, raflarını boşalttığı esnaf ve sanatkârlarımızın sorunlarına kulak tıkanmamalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL ÖZGÜN (Devamla) – Bir cümleyle bitiriyorum Sayın Başkan...

BAŞKAN – Peki, son cümleniz efendim.

İSMAİL ÖZGÜN (Devamla) – Aksi halde, 20 milyon insanın, bu şartlar altında, böyle giderse, sonu olacaktır. O bakımdan, araştırma komisyonunun kurulması ve günün ekonomik şartları da göz önüne alınarak, esnaf ve sanatkârlarımızın sorunlarının, derli toplu bir şekilde Meclisimizde daha detaylı görüşülmesi lazım gelir diye düşünüyorum.

Bu vesileyle, Muhterem Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (FP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özgün.

Sayın milletvekilleri, böylece, Meclis araştırması önermeleri üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, Meclis araştırması açılıp açılmaması hususunu oylarınıza sunacağım: Araştırma açılmasını kabul edenler lütfen işaret etsinler... Kabul etmeyenler...

MEHMET DÖNEN (Hatay) – Demek ki, bunlar esnafta istemiyorlar...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Esnafı desteklemiyor musunuz?!

BAŞKAN – Araştırma önermeleri kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, sözlü sorular ile kanun tasarı ve tekliflerinin sırasıyla görüşülmesi için, 20 Ekim 1999 Çarşamba günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.30

V. - SORULAR VE CEVAPLAR (Devam)

B) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. - İstanbul Milletvekili Azmi Ateş'in, Kızılay tarafından deprem bölgelerinde yapılan hizmetlere ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ın yazılı cevabı (7/481)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Sadettin Tantan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla

23.8.1999

Dr. Azmi Ateş
İstanbul

Sorular :

Bilindiği gibi, Ülkemizde 17 Ağustos 1999 tarihinde Adapazarı ve İzmit merkezli olarak İstanbul, Bursa, Bolu, Zonguldak, Eskişehir ve Tekirdağ illerini içine alacak ve Marmara bölgesini de kuşatacak şekilde elim bir deprem vuku bulmuştur.

Bu büyük afetin neticesinde binlerce insanımız hayatını kaybetmiş, on binlercesi yaralanmış ve evsiz barksız kalmış, çok büyük hasarlar meydana gelmiş, Adapazarı, Gölcük ve Yalova yerle bir olmuştur. Bütün bunların sonucunda ülkemiz on milyarlarca dolar zarara uğramıştır. Kadirşinas ve hamiyetperver vatandaşlarımızın maddi ve manevi imkânlarını seferber ederek depremedelerin yardımına koşmaları; depremedeçer ve insanımızın yüreğine az da olsa su serpmiştir.

Buna karşılık, Milletimizi yasa boğan bu elim olay karşısında Devletimiz; ilk günlerde aktif bir şekilde vatandaşlarımızın yardımına yeterince koşmadığı için ölü ve yaralı sayısının arttığı kamuoyunda yaygın bir kanaat haline gelmiştir.

Ayrıca, bu büyük olay karşısında halkımız; kendisi için sığınak, dayanak ve barınak olarak gördüğü, bu neviden afetlere anında müdahale etmeye hazırlıklı bulunması gereken ve devletimizin önemli bir kurumu olan Türkiye Kızılay Derneği'ni de ilk günden beri hasretle ve ümitle beklemiştir.

Bu vesileyle bu Kurumla ilgili olarak aşağıdaki sorularımın cevaplandırılmasına ihtiyaç vardır.

1. Kızılay bugüne kadar günler itibarıyla deprem bölgelerine;

a. Kaç adet kurtarma ekibi göndermiştir?

b. Kaç adet küçük, orta ve büyük boy çadır göndermiştir? Toplam bedeli ne kadardır?

c. Kaç adet tek ve çift kişilik battaniye göndermiştir? Toplam bedeli ne kadardır?

d. Ne kadar ilaç yardımı yapmıştır? Kalemler olarak ve toplam bedeli ne kadardır?

e. Kaç ünite kan ve kaç şişe (1000 cc ve 500 cc'lik) serum yardımı yapmıştır? Toplam bedeli ne kadardır?

f. Ne kadar giyecek, yiyecek ve içecek yardımını hangi kalemler olarak yapmıştır? Toplam bedeli ne kadardır?

g. Seyyar hastaneler kurmuş mudur? Kurmuşsa kaç tane kurmuştur? Bunlarda kaç doktor, kaç hemşire ve kaç yardımcı personel çalışmaktadır?

h. Başka yaptığı hizmetler var mıdır? Var ise, dökümü nasıldır ve bu hizmetlerin kuruma maliyeti nedir?

i. Bütün bu hizmetler hangi il ve ilçelere, deprem olduktan ne kadar zaman sonra yapılmıştır? Ve bu hizmetlerin ulaşım dahil, toplam değeri ne kadardır?

2. Birinci sorudaki sorularımın aynen;

a. 1998 yılında Adana-Ceyhan'daki deprem,

b. 1995 yılında Dinar'daki deprem,

c. 1998 yılında Beşk y/Köprübaşı, Sürmene'deki sel felaketi,

d. 1997 yılında Kırkkale'deki yangın başta olmak üzere,

e. 1979 yılından itibaren ülkemizin muhtelif yerlerinde meydana gelmiş olan tüm deprem sel yangın ve diğer tabii afetler için sormaktayım.

3. 11 Haziran 1868'de kurulan, ulusal ve uluslararası bir yardım kuruluşu olan Kızılay;

a. Bosna Savaşı'nda,

b. Kosova Savaşı'nda,

c. Başta Çeçenistan, Azerbaycan ve Filistin olmak üzere diğer savaşlarda, birinci sorumdaki maddeler açısından ne kadar yardımda bulunmuştur?

4. Kızılay'ın (şubeler dahil) 1979 yılında ekonomik varlığı; malı (yurt içi ve yurt dışı), nakdi, ayrı ayrı ve haklar olarak ne kadardır?

5. Kurumun (şubeler dahil) bugün ekonomik varlığı; malı (yurt içi ve yurt dışı)), nakdi, ayrı ayrı ve haklar olarak ne kadardır?

6. Kurumun (şubeler dahil) 1979 yılından itibaren, yıllar olarak geliri ne kadardır?

7. Kurumun (şubeler dahil) 1979 yılından itibaren, yıllar olarak harcamaları kalemler halinde ve toplam olarak ne kadardır?

8. Kurumun (şubeler dahil) 1979 yılından itibaren, yıllar olarak genel harcamalar içerisinde temsili masrafları,

a. Yurt içi ve yurt dışı olarak ne kadardır?

b. Kimler tarafından ne zaman ve hangi amaçla yapılmıştır?

9. Kuruma (şubeler dahil) 1979 yılından itibaren, yıllar olarak;

a. Yapılan kan bağışı ne kadardır?

b. Bundan elde edilen gelir ne kadardır?

TC

İçişleri Bakanlığı

Emniyet Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.1.EGM.0.12.01.01/229333

11.10.1999

Konu : Yazılı Soru  nergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 31.8.1999 gün ve A.01. GNS .0.10.00.02-7/481-1666/4357 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Azmi Ateş tarafından TBMM Başkanlığına sunulan ve tarafımdan yazılı olarak cevaplandırılması istenilen soru önergesi ile ilgili olarak "Türkiye Kızılay Derneği" hakkın-

da bir Başbakanlık Başmüfettişi'nin koordinatörlüğünde, Bakanlığımıza bağlı teftiş birimlerinin (Mülkiye Müfettişi, Dernek Deneticileri) katılımı ile inceleme başlatılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadettin Tantan
İçişleri Bakanı

2. – *İstanbul Milletvekili Azmi Ateş'in, Kızılayda yolsuzluk olduğu yolundaki haberlere ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ın yazılı cevabı (7/482)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Sadettin Tantan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla

23.8.1999

Dr. Azmi Ateş
İstanbul

Sorular :

6 Mart 1997 tarihli Milliyet Gazetesi'nde "Kızılay'ı Dolandırdılar" başlığıyla yer alan haberde;

Kızılay tarafından Eylül 95'te yapılan ihale sonrasında "Japonya Mitsui and Co. Ltd firmasından 240 bin kutu özel (x) ışıklı röntgen filmi alımı yapıldı... Bu röntgen filmlerinin ithalatı Mersin, İzmit, Gebze ve Atatürk Havalimanı'ndaki gümrük birimleri üzerinden yapıldığı belirlenirken, teslimler sırasında gümrük giriş müsaadelerine dernek tarafından verilen beyannamelerle dernek kayıtlarında yer alan beyanname suretleri arasında bildirim farklılıklarının bulunduğu ortaya çıktı. Denetim yapan uzmanları hayrete düşüren yolsuzluk sırasında dernek kayıtlarıyla gümrük müdürlükleri ve saymanlıklardaki belgelerin karşılaştırılmasında gümrük saymanlıklarına yatırılması gereken Ek Vergi ve Katma Değer Vergisinin farklı olduğu saptandı..." denilmektedir.

1. Adı geçen bu yolsuzluğun yapıldığı doğru mudur?

2. Doğru ise, bu yolsuzluğun kuruma maliyeti haberde yer aldığı miktar olan 650 bin dolar mı, yoksa daha mı fazladır?

3. Kurumun uğratıldığı zarar suçlulardan tazmin edilmiş midir?

4. Bu yolsuzluğun müsebbipleri sadece haberde yer alan Mehmet Şahin, Hayati Kalkanoğlu, Hüseyin Çatana, Yıldırım Yalçın ve Ahmet Çil isimli şahıslar mıdır?

5. a. Bu yolsuzlukla ilgili soruşturma sonuçlanmış mıdır?

b. Sonuçlanmış ise, başka kimler suçlu bulunmuştur? Ve ne kadar hüküm giymişlerdir?

c. Yolsuzlukla suçlanan kişilerden hâlâ kurumda çalışanlar var mıdır? Var ise; bunlar kimlerdir? Çalışmalarına halen neden müsaade edilmektedir?

6. Kurumda bu yolsuzluk gibi; yargıya intikal etmiş başka yolsuzluklar;

a. Var mıdır?

b. Var ise; kimlerin adı karışmıştır? Ne zaman, nasıl ve nerede vuku bulmuştur?

c. Bunlardan hangileri; ne zaman ve nasıl neticelenmiştir?

TC

İçişleri Bakanlığı

Emniyet Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.1.EGM.0.12.01.01/229334

11.10.1999

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 31.8.1999 gün ve A.01. GNS .0.10.00.02-7/482-1667/4358 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Azmi Ateş tarafından TBMM Başkanlığına sunulan ve tarafımdan yazılı olarak cevaplandırılması istenilen soru önergesi ile ilgili olarak "Türkiye Kızılay Derneği" hakkında bir Başbakanlık Başmüfettişi'nin koordinatörlüğünde, Bakanlığuma bağlı teftiş birimlerinin (Mülkiye Müfettişi, Dernek Deneticileri) katılımı ile inceleme başlatılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadettin Tantan

İçişleri Bakanı

3. - İçel Milletvekili Turhan Güven'in, Kızılay'ın elindeki çadırlara ilişkin Başbakan'dan sorusu ve İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ın yazılı cevabı (7/484)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Bülent Ecevit tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla

Turhan Güven

İçel

1. Her ne kadar özel bir durumu var ise de, Kızılay Genel Başkanlığının emrinde kaç adet çadır bulunmaktadır? Bu sayı yeterli midir?

2. Çadırlar günün sağlık şartlarına uygun mudur?

3. Dünya'da bugün afet bölgelerinde ısıtma ve havalandırma sistemleri mevcut olan çadırlar kullanılırken, Kızılay'ın tabanı bulunmayan, yağmurlardan etkilenen ve hastalıklara davetiye çıkarılan bez çadırlar hakkında ne düşünüyorsunuz? Kızılay'ın modern yardım malzemesine kavuşması için herhangi bir çalışma var mıdır?

TC

İçişleri Bakanlığı

Emniyet Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.1.EGM.0.12.01.01/229331

11.10.1999

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) TBMM Başkanlığının 31.8.1999 tarih ve A.01.O. GNS .0.10.00.02-7/484-1670/4362 sayılı yazısı

b) Başbakanlığın 6.9.1999 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-66-3/4286 sayılı yazısı.

İçel Milletvekili Turhan Güven tarafından TBMM Başkanlığına sunulan ve Sayın Başbakanımıza yöneltilen ve Başbakanımızca da kendileri adına tarafımdan cevaplandırılması istenilen yazılı soru önergesi ile ilgili olarak "Türkiye Kızılay Derneği" hakkında bir Başbakanlık Müfettişi'nin

koordinatörlüğünde, Bakanlığuma bağlı teftiş birimlerinin (Mülkiye Mufettişi, Dernek Deneticileri) katılımı ile inceleme başlatılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadettin Tantın
İçişleri Bakanı

4. - *Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak'ın, Kızılay'ın gelir kaynaklarına, personel sayısına ve Kocaeli depremine katkısına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve İçişleri Bakanı Sadettin Tantın'ın yazılı cevabı (7/491)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki soruların Başbakan Sayın Bülent Ecevit tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

25.8.1999

Kemal Albayrak
Kırıkkale

1. Kızılay Derneğinin görev ve gelir kaynakları nelerdir?
2. Kızılay Derneğinde kaç personel görev yapmaktadır?
3. 17.8.1999 günü merkez üssü Kocaeli olan depremde Kızılay Derneğinin ne gibi faaliyeti olmuştur?

TC

İçişleri Bakanlığı

Emniyet Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.1.EGM.0.12.01.01/229332

11.10.1999

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) TBMM Başkanlığının 31.8.1999 gün ve A.01.O. GNS .0.10.00.02-7/491-1681/4420 sayılı yazısı

b) Başbakanlığın 6.9.1999 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-66-10/4284 sayılı yazısı.

Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak tarafından TBMM Başkanlığına sunulan ve Sayın Başbakanımıza yöneltilen ve Başbakanımızca da kendileri adına tarafımdan cevaplandırılması istenilen yazılı soru önergesi ile ilgili olarak "Türkiye Kızılay Derneği" hakkında bir Başbakanlık Başmufettişi'nin koordinatörlüğünde, Bakanlığuma bağlı teftiş birimlerinin (Mülkiye Mufettişi, Dernek Deneticileri) katılımı ile inceleme başlatılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadettin Tantın
İçişleri Bakanı

5. - *Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, 1999 bütçesinden Şanlıurfa Köy Hizmetlerine ayrılan ödenek miktarına ve bazı köylerinin yol ihtiyacına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Mustafa Yılmaz'ın yazılı cevabı (7/567)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki soruların Devlet Bakanı Sayın Mustafa Yılmaz tarafından aracılığınızla sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

26.6.1999

Ahmet Karavar
Şanlıurfa

Sorular :

1. Araç parkının yenilenmesi amacıyla ihalesi yapılan iş makinalarından hangi kalemlerden ne kadarını Şanlıurfa'ya göndereceksiniz?

2. 1999 yılı bütçesinden Şanlıurfa Köy Hizmetlerine gönderilecek ödenek miktarı ne kadardır?

3. 1995-1996 yıllarında programa alınmasına rağmen bir kısım köy yollarının stabilizesi yapılmamıştır. Programda olmamasına rağmen bazı köylerin yollarının yapılması programları tartışılır hafe getirmektedir. Adaletsizliği önleyecek şekilde bir çalışmanız var mıdır veya olacak mıdır?

TC

Devlet Bakanlığı

Sayı : B.02.0.010/031-4704

15.10.1999

Konu : Yazılı Soru Önergisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliğinin 7.7.1999 gün ve A.01.0. GNS .0.10.00.02-6/20-524/1929 sayılı yazısı

b) 12.10.1999 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2107 sayılı yazımız

Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın soru önergesi incelenmiştir.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün makine yenileme ve dengeleme projesi kapsamında ihaleler yapılmıştır.

İş makinelerinin teslim alınmasını müteakip illerimizin köy yolu ağları dikkate alınmak suretiyle makinaların adil bir şekilde dağıtımı yapılacaktır.

1999 yılı bütçesinden Şanlıurfa İline gönderilmesi planlanan ödenek miktarı şöyledir : Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri (15607 Hektar) için 2 Trilyon 536 Milyar TL. Sulama Suyu Temin Hizmetleri (9 adet proje 328 Hektar) için 175 Milyar 192 Milyon TL. İçme Suyu Hizmetleri (36 ünite) için 519 Milyar 624 Milyon TL. Ulaştırma Hizmetleri için 246 Milyar TL. İskân ve Köy Sosyal Tesisleri için 353 Milyar 284 Milyon TL. ve Makine ve Yedek parça Giderleri için 663 Milyar lira olmak üzere toplam 4 Trilyon 493 Milyar 100 Milyon TL. dir.

Yıllık yatırım programlarında yer alan tüm yolların stabilize ve asfalt kaplamaları belli bir plan dahilinde yapılmakta olup, bazı yolların yapılıp bazılarının yapılmaması söz konusu değildir.

Bilgilerinize arz ederim.

Mustafa Yılmaz

Devlet Bakanı

6. - Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Balıkesir İline bağlı köy yollarından kaçının asfaltlandığına ve asfaltlanmayan yollara ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Mustafa Yılmaz'ın yazılı cevabı (7/571)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularının ilgili Devlet Bakanı tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delillerinizi saygılarımla arz ederim.

İsmail Özgün

Balıkesir

1. Balıkesir İline bağlı köy yollarından ne kadar asfaltlanmıştır?

2. Bu köy yollarının tamamının asfaltlanması halinde ne kadar kaynağa ihtiyaç duyulacaktır?

3. 30.10.1997 tarihli soru önergeme Sayın Devlet Bakanının 2.12.1997 tarih ve B.02.0-014/1-03-0920 sayılı yazı ile verdiği cevapta, programda bulunan Balıkesir/Köteyli-Kutludüğün-Mer-yemdere-Karakaya-Kaçtılı-Kocaavşar, Dursunbey/Sağırılar, Kepsut/Mestanlar-Şeremetler, Sın-

dırgı/Sinandare-Devletlibaba-Alayaka-İzzettin,Bigadiç Balatlı-Çaldere, Savaştepe/Esenköy-Dikmeler, Havran/Sarıç, Bandırma/Orhaniye-Bereketli, Burhaniye/Kurucaoluk, İvrindi/Gümel köylerinin yollarının asfaltlanması için çalışmaların devam ettiğini ve 1998 yılı özel idare programında tamamlanacağı ifade edilmektedir. Bu gerçekleşmiş midir? Gerçekleşmemişse bahsedilen köy yolları ne zaman asfaltlanacaktır?

T.C.

Devlet Bakanlığı

15.10.1999

Sayı : B.02.0.010/031-4705

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliğinin 7.7.1999 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-6/30-568/02009 sayılı yazısı.

b) 12.10.1999 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2107 sayılı yazınız.

Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'e ait soru önergesi incelenmiştir.

İlin toplam köy yolu.ağı 5 636 km.'dir. 1809 km.'sinin asfalt satlı kaplaması yapılmış ve 3 827 km.'si ise stabilize kaplamalı durumdadır.

Stabilize kaplamalı köy yollarının tamamının asfalt satlı kaplama yapılabilmesi için 420 trilyon TL. ödeneğe ihtiyaç bulunmaktadır.

1997 yılında Balıkesir İlinde 60 km., Genel İdare 213 km. Özel İdareden olmak üzere toplam 273 km. yolun asfalt kaplamasının yapılması planlanmıştır. İl Müdürlüğümüzün yapım kapasitesinin üzerinde bir program olmasına rağmen ek programa alınan 57 km.'lik yolun uygulamasında hava şartları nedeniyle gecikme olmuş, yolun 19 km.'lik kısmı 1997 yılında 29 km.'si ise 1998-1999 yıllarında asfalt kaplaması yapılabilmektedir. Ek ödeneklerle programa alınan Bandırma, Orhaniye, Karakaya, Bigadiç, Polatlı, Savaştepe-Esenköy, Burhaniye-Kuruca Oluk köy yollarının asfalt kaplaması yapılmıştır. Yapılamayan köy yolları ise ileriki yıllarda ödenek, öncelik durumuna göre yapım programında değerlendirilecektir.

Bilgilerinize arz ederim.

Mustafa Yılmaz
Devlet Bakanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

8 İNCİ BİRLEŞİM

19 . 10 . 1999 SALI

Saat : 15.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin (2/196), İçtüzüğün 37 nci maddesine göre doğrudan Gündeme alınmasına ilişkin önergesi

2. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkındaki Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifinin (2/58), İçtüzüğün 37 nci maddesine göre doğrudan Gündeme alınmasına ilişkin önergesi

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

1. — Yozgat Milletvekili İlyas Arslan ve 20 arkadaşının, Yozgat ilinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesinin oylanması

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

1. — Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 23 arkadaşının, esnaf ve sanatkârların sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2) (1)

2. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 21 arkadaşının, THY'nın zarar etmesinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3) (1)

3. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 22 arkadaşının, BAĞ-KUR'un içinde bulunduğu sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4)

4. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 23 arkadaşının, DDY'nin zarar etmesinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırılması açılmasına ilişkin önergesi (10/5)

5. — Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli ve 20 arkadaşının, amatör sporun sorunlarının araştırılarak aksaklıkların tespit edilmesi ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6)

6. — Erzurum Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, eğitimin sorunları ile uygulanan eğitim politikalarının araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/7)

7. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 22 arkadaşının, yumurta üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/8)

8. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 22 arkadaşının, ithal kömür uygulamasının yeniden değerlendirilmesi ve kömür üreticilerinin içinde bulunduğu durumun araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/9)

9. — Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır ve 31 arkadaşının, tekstil ve konfeksiyon sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlen-

(1) Hükümet bulunmadığından bir defaya mahsus olmak üzere ertelenmiştir.

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

mesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/10)

10. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 20 arkadaşının, SSK'nın bugünkü durumunun araştırılarak yeniden yapılandırılması için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/11)

11. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 23 arkadaşının, Emekli Sandığı'nın sorunlarının araştırılarak yeniden yapılandırılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/12)

12. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, yeraltı ve yerüstü su kaynaklarımızın daha etkin kullanımını sağlamak ve komşu ülkelerle olan su sorununa çözüm bulmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/13)

13. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, trafik kazalarının önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/14)

14. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, işsizlik ve yoksulluk sorununun araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/15)

15. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, köylerin sorunlarının araştırılarak köy kalkınması ile ilgili alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/16)

16. — Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu ve 36 arkadaşının, telefonların yasadışı olarak dinlendiği iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/17)

17. — İstanbul Milletvekili Ayşe Nazlı Ilıcak ve 23 arkadaşının, bazı basın kuruluşlarının kamu imkânlarından baskı kurmak suretiyle yararlandıkları iddiaları konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/18)

18. — İstanbul Milletvekili Azmi Ateş ve 43 arkadaşının, THK yönetimi hakkındaki iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/19)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

19. — Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu ve 21 arkadaşının, erozyonun nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/20)

20. — Sivas Milletvekili Musa Demirci ve 35 arkadaşının, hayvancılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/21)

21. — Bursa Milletvekili Faruk Çelik ve 19 arkadaşının, tarım sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/22)

22. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, yerel basın sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/23)

23. — İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin ve 21 arkadaşının, üniversite giriş sınavının ülke gerçeklerine uygun olup olmadığının ve soru kitapçıklarının çalınması olayı ile Meteksan firmasına yapılan ödeme arasındaki bağlantıların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/24)

24. — İzmir Milletvekili Atilla Mutman ve 24 arkadaşının, Ege kıyılarındaki balık çiftliklerinin neden olduğu zararların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/25)

25. — Konya Milletvekili Remzi Çetin ve 23 arkadaşının, ilköğretim okullarının içinde bulunduğu sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/26)

26. — Bursa Milletvekili Faruk Çelik ve 23 arkadaşının, Uluslararası Çok Taraflı Yatırım Anlaşması (MAI)'nin ülkemiz açısından doğabilecek etkilerini araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/27)

27. — Konya Milletvekili Remzi Çetin ve 22 arkadaşının, üniversiteler ve YÖK hakkında ileri sürülen iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/28)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

28. — Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak ve 21 arkadaşının, ÖSS sorunlarının ihalesiz olarak bir firmaya verildiği ve bazı öğretim üyelerinin çocuklarının üniversitelerin yüksek puanlı bölümlerine yerleştirildikleri iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/29)

29. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 23 arkadaşının, ülkemizde yaşanan ekonomik krizin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/30)

30. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, üniversite kurulacak illerin tespiti ve bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/31)

31. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, Erzincan ilinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/32)

32. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 arkadaşının, üniversite kurulacak illerde aranacak kriterler konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/1)

33. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 27 arkadaşının, bankacılık sektörünün sorunlarının ve devlete devredilen bankaların batış nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/33)

34. — İzmir Milletvekili Suat Çağlayan ve 26 arkadaşının, Dünya Bankası tarafından desteklenen Birinci Sağlık Projesi ile ilgili iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/34)

35. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı ve 21 arkadaşının, teröre destek veren ülkeler ve bu ülkelerdeki kuruluşlar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/35)

36. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 21 arkadaşının, göç olayının nedenlerinin ve göçten kaynaklanan sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/36)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

37. — Amasya Milletvekili Akif Gülle ve 21 arkadaşının, Amasya İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunları ile özellikle Amasya'nın kamu yatırımları, özel sektörü teşvik edici tedbirler ve kamu hizmetleri yönünden ihmal edilmesinin ortaya çıkardığı sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/37)

38. — Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener ve 20 arkadaşının, Sivas İlinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/38)

39. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 21 arkadaşının, gençliğin sorunları ve uygulanan politikalar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/39)

40. — Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün ve 20 arkadaşının, Doğu Anadolu'nun bölgesel kalkınması ve Doğu Anadolu projesi (DAP) konusunda Anayasanın 98 inci İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/3)

41. — İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş ve 50 arkadaşının, Türkiye'nin bilgi ve bilgi teknolojisi kaynaklarının etkin kullanımı konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/40)

42. — Adana Milletvekili Yakup Budak ve 21 arkadaşının, Adana İlinin sınıfl, tarımsal, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/41)

43. — Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz ve 21 arkadaşının, Çankırı İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/42)

44. — Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 24 arkadaşının, zeytin ve zeytinyağı üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/43)

45. — Konya Milletvekili Remzi Çetin ve 31 arkadaşının, MGK için hazırladığı iddia edilen bir rapor konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/44)

46. — Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener ve 34 arkadaşının, bazı gizli bilgi ve belgelerin bazı aracı kuruluşlara sızdırılarak borsada haksız kazanç sağladığı iddia-

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

larının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/45)

47. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç ve 20 arkadaşının, Elazığ İlinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/46)

48. — Samsun Milletvekili Musa Uzunbaya ve 19 arkadaşının, ulusal kemik iliği bankası kurulması amacıyla Dr. Oktar Babuna tarafından başlatılan kampanya hakkındaki iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/47)

49. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 21 arkadaşının, tekstil ve konfeksiyon sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/48)

50. — İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın ve 23 arkadaşının, İstanbul TEM otoyolunun Çamlıca ve Mahmutbey gişelerinde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/49)

51. — Ordu Milletvekili Yener Yıldırım ve 20 arkadaşının, İstanbul Üniversitesi ve Y.Ö.K. Başkanının bazı uygulamaları üzerine öğretim üyelerinin istifa etmeleri konusundaki iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/50)

52. — Çanakkale Milletvekili Sadık Kırbaş ve 23 arkadaşının, kamu harcamaları üzerindeki parlamenter denetimin etkinliğinin artırılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/51)

53. — Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan ve 20 arkadaşının, sermaye piyasasının ve borsalarla ilgili olarak ortaya atılan iddiaların ve sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/52)

54. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 20 arkadaşının, özelleştirmelerle ilgili olarak ortaya atılan iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/53)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

55. — Tokat Milletvekili M. Ergun Dağcıoğlu ve 19 arkadaşının, Tokat ilinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İhtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/54)

56. — Adana Milletvekili Yakup Budak ve 21 arkadaşının, Türk aile yapısının korunması ve güçlendirilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İhtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/55)

57. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 25 arkadaşının, kültür politikalarının incelenmesi ve millî bir kültür politikası oluşturulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İhtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/56)

58. — Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş ve 34 arkadaşının, üniversite giriş sınav soru kitapçıklarının çalınması olayını, bazı rektör, dekan ve öğretim üyelerinin istifaya zorlanmaları ile öğrencilerden katkı payı adıyla alınan harçların sosyal tesislere harcandığı iddialarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İhtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/57)

59. — Rize Milletvekili Mehmet Bekaroğlu ve 41 arkadaşının, Türk çaycılığının ve çay üreticilerinin sorunlarının ve çözüm yollarının tespiti amacıyla Anayasanın 98 inci, İhtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58)

60. — Şanhurfa Milletvekili Ahmet Karavar ve 29 arkadaşının, GAP'ın bir an önce bitirilmesi için gerekli önceliklerin tespiti, projenin yavaş ilerlemesinin altında yatan sebeplerin belirlenmesi ile kalıcı çözümlerin üretilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İhtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/59)

61. — Ankara Milletvekili Cemil Çiçek ve 20 arkadaşının, Kuzey Irak'ta yaşanan gelişmeler ve uygulanan politikalarla ilgili olarak Anayasanın 98 inci, İhtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/4)

62. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, 903 sayılı Kanuna göre kurulan resmî vakıflarla ilgili yolsuzluk ve şikayet iddiaları ile bu vakıfların gelirlerinin nerelerde kullanıldığının tespiti ve faaliyetleri ile ilgili alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İhtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/60)

63. — Adyaman Milletvekili Mahmut Göksu ve 27 arkadaşının, meslek liselelerinin eğitimdeki yeri, günümüzdeki durumu ve öğrencilerinin karşılaştıkları sorunların değerlendirilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İhtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/61)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

64. — Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak ve 21 arkadaşının, Kırıkkale ilinin, uygulanan politikalar sonucu karşılaştığı sınav, tarımsal ve ekonomik alanlardaki sorunlarının tespiti ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci İktüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/62)

65. — Erzurum Milletvekili İsmail Köse ve 52 arkadaşının, Kuzey Irak'ta yaşanan son gelişmeler ile uygulanan politikalar konusunda Anayasanın 98 inci, İktüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/5)

66. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfükar İzol ve 19 arkadaşının, Şanlıurfa ilinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İktüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/63)

67. — Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak ve 22 arkadaşının, Türkçenin korunması, kullanılması ve bu alandaki eksikliklerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İktüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/64)

68. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya ve 26 arkadaşının, sınır ticaretinin ekonomik boyutları ile yerli üretime etkisinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İktüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/65)

69. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, ülkemizde meydana gelen deprem felaketi konusunda alınması gereken kalıcı önlemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İktüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/71)

70. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, yangınların zararlarını en aza indirmek için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İktüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/72)

71. — İstanbul Milletvekili Nazif Okumuş ve 43 arkadaşının, Kızılay'ın, sorunlarının araştırılarak gelir kaynaklarının daha etkin kullanılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İktüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/73)

72. — Ankara Milletvekili Cemil Çiçek ve 21 arkadaşının, Türkiye Kızılay Derneğinin gelir kaynaklarının ve faaliyetlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İktüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/74)

73. — İzmir Milletvekili B. Suat Çağlayan ve 26 arkadaşının, pratisyen hekimlerin sorunlarının araştırılarak ülke sağlığı açısından alınması gerekli önlemlerin be-

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜSMELER**

lirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/75)

74. — Diyarbakır Milletvekili Sacit Günbey ve 28 arkadaşının, Dicle Nehrine petrol atığı bırakıldığı iddialarının araştırılarak alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/76)

75. — Erzincan Milletvekili Mihalhi Aksu ve 55 arkadaşının, üniversite kurulacak illerde aranacak kıstasların belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/77)

76. — Rize Milletvekili Mehmet Bekaroğlu ve 26 arkadaşının, cezaevlerinde meydana gelen olayların ve sorumlularının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/78)

77. — Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 32 arkadaşının, Anadolu basınının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/79)

78. — Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 32 arkadaşının, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün modernize edilerek daha etkin ve verimli hizmet verebilmesi için alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/80)

79. — Trabzon Milletvekili Nail Çelebi ve 23 arkadaşının, Trabzon İlinin ekonomik, sosyal ve kültürel sorunlarının araştırılarak kamu hizmetlerinden daha fazla yararlandırılması için alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/81)

80. — Batman Milletvekili Burhan İsen ve 27 arkadaşının, POAŞ'ın özelleştirilme ihalesiyle ilgili olarak ortaya atılan iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/82)

81. — Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 28 arkadaşının, tarım sektörünün ve çiftçilerin içinde bulunduğu sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/83)

SÖZLÜ SORULAR

1. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa 2 nci Organize Sanayi Bölgesi projesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/113) (2)

2. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa İlinde yapımı tamamlanan hipodromun ne zaman hizmete açılacağına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/114) (2)

3. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa Devlet Hastanesi için ayrılan ödeneye ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/115) (2)

4. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa-Akçakale karayolu için ayrılan ödeneye ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/117) (2)

5. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa İlinde yaşanan kuraklık nedeniyle çiftçilerin faiz borçlarının ertelenmesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/118) (2)

6. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa İlinde Merkez Bankası şubesi açılıp açılmayacağına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/120) (2)

7. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Akçakale Gümrük Kapısına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/121) (2)

8. — Siirt Milletvekili Takiddin Yarayan'ın, Siirt Merkez Küçük Sanayi Sitesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/122) (2)

9. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya ve çevresinin yeşil kuşak projesine alınmasına ve bölgesel tarım teşviklerine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/124) (2)

10. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya doğalgaz ve KOP projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/125) (2)

11. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya İlinin A tipi sivil havaalanı ihtiyacına ve Konya - Ankara arası hızlı tren projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/126) (2)

12. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya İlinde mahallî bir menkul kıymetler borsası kurulmasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/128) (2)

13. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya'da serbest bölge kurulması çalışmalarına ve KOBİ'lerin desteklenmesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/129) (2)

(1) Bir birleşimde cevaplandırılmıştır.

(2) İki birleşimde cevaplandırılmamıştır.

SÖZLÜ SORULAR

14. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan Milli Piyango Anadolu Lisesi lojman inşaatına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/130) (2)

15. — Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, mahalle ve köy muhtarlarının maaşlarının iyileştirilmesine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/131) (2)

16. — Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Ankara - Aksaray arasındaki karayoluna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/132) (2)

17. — Ankara Milletvekili Mehmet Arslan'ın, Ankara'nın Merkez ve bazı ilçelerinin cami imamı kadrosuna ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/133) (2)

18. — Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz'ün, Çankırı İline bağlı bazı köylerin içme suyu sorununa ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/134) (2)

19. — Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, olağanüstü hal uygulamasının ne zaman kaldırılacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/136) (2)

20. — Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Hakkâri İli Durankaya Beldesi ve Geçitli Köyü ile Şemdinli İlçesi Derecik Beldesi Grup Köy yollarının standartlaştırılması ve asfaltlanmasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/137) (2)

21. — Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Hakkâri -Elazığ karayolunda yapılan araç ve insan aramalarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/138) (2)

22. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Güneydoğu Anadolu Projesi çerçevesinde yürütülen çalışmalara ilişkin Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/141) (2)

23. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, ülkemizde düzenlenen güzellik yarışmalarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/143) (2)

24. — Bingöl Milletvekili Necati Yönder'ın, Bingöl Organize Sanayi Bölgesi altyapı inşaatlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/149) (2)

25. — Bingöl Milletvekili Necati Yönder'ın, Bingöl İli Genç İlçesi Devlet Hastanesi inşaatı için ek ödenek tahsis edilip edilmeyeceğine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/150) (2)

26. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, canlı hayvan ve et ithalatına ilişkin Tarım ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/151) (2)

27. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, Silivri İlçesine bağlı Behiçler Köyüne tahsis edilen transformatöre ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/152) (2)

28. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, Değirmenköy Gölet Projesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/153) (2)

SÖZLÜ SORULAR

29. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde tohumluk buğday dağıtımında yapılan yolsuzlukla ilgili bir soruşturma açılıp açılmadığına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/155) (2)

30. — Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Ankara - Aksaray - Adana tren yolunun kısaltılması ile ilgili bir proje olup olmadığına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/158) (2)

31. — Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Aksaray ilinin hastane, sağlık ocağı ve sağlık personeli ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/159) (2)

32. — Trabzon Milletvekili Nail Çelebi'nin, TMO hakkındaki yolsuzluk iddialarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/163) (2)

33. — Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, sivil savunma hizmetlerine ve yardım çalışmaları engellenen İHH ve Mazlum - Der'e ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/164) (2)

34. — Karabük Milletvekili Mustafa Eren'in, demir ithalatının yasaklanıp yasaklanmayacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/165) (2)

35. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, yasak olan anız yakmanın engellenemediğine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/166) (2)

36. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, İmar Planı Yönetmeliğindeki değişikliklerle camiler için öngörülen arsaların vatandaşlar tarafından tahsisinin imkânsız hale getirildiği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/167) (2)

37. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, 17 Ağustos depreminde yıkılan binaların imar değişikliklerinin hangi döneme ait olduğuna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/168) (2)

38. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, deprem bölgelerinin tespitine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/169) (2)

39. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, 17 Ağustos depreminde yıkılan binaların sorumluları hakkında yapılan işlemlere ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/170) (2)

40. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, 1. derece deprem bölgesi ilan edilen bölgelerin yapı ve imar değişikliklerinin Bayındırlık ve İskân Bakanlığı onayına bağlanmasına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/171) (2)

41. — Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş'ın, Kayseri ilinde bulunan hastanelerin personel ve tıbbi cihaz ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/172) (2)

42. — Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş'ın, TAKSAN Fabrikasına ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/173) (2)

SÖZLÜ SORULAR

43. — Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş'ın, Kayseri ilindeki gölet ve baraj inşaatlarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/174) (2)

44. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Samsun Sahra Sıhhiye Okulu içindeki mescide ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/175) (2)

45. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, İskenderun sınırları içerisinde geçen otoyolun kamulaştırma bedellerinin ne zaman ödeneceğine ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/176) (2)

46. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, İskenderun Demir Çelik Fabrikası Genel Müdürlüğünün taşeron firmalara verdiği işlere ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/177) (2)

47. — Amasya Milletvekili Akif Gülle'nin, TMO'nin bazı çiftçilere ürün bedellerini ödemediği iddiasına ilişkin Tarım ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/179)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 1. — Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile Hayati Korkmaz'ın, Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji komisyonları raporları (2/91) (S. Sayısı : 123) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 2. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınır Olay ve Uyuşmazlıklarının Çözümüne Dair Sözleşme ve Sözleşmeye Ait Ek 1 ve 2 Numaralı Protokoller ile Türkiye - Azerbaycan Sınır Hattının Her İki Tarafında Kalan Onar Kilometrelik Bölgenin İçinde Yapılacak Sivil ve Askeri Hava Vasıtalarının Uçuşlarını Düzenleyen Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/314) (S. Sayısı : 35) (Dağıtma tarihi : 15.7.1999)

3. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın; Siyasal Ahlak Komisyonu Kanunu Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/75) (S. Sayısı : 40) (Dağıtma tarihi : 15.7.1999)

× 4. — Türkiye Cumhuriyeti ve İsveç Krallığı Arasında 30 Haziran 1978 Tarihinde İmzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesine Ek Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/337) (S. Sayısı : 45) (Dağıtma tarihi : 19.7.1999)

× 5. — Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hong Kong Başkonsolosluğunun Yeni Hukuki Statüsünün Belirlenmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/304) (S. Sayısı : 42) (Dağıtma tarihi : 20.7.1999)

× 6. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/312) (S. Sayısı : 43) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 7. — Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında 4 Temmuz 1966 Tarihinde Brüksel'de İmzalanan Sosyal Güvenlik Hakkındaki Genel Sözleşmenin Revizyonu ile İlgili Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/338) (S. Sayısı : 46) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 8. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kanada Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/350) (S. Sayısı : 47) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 9. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/354) (S. Sayısı : 48) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 10. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/356) (S. Sayısı : 49) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 11. — Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/372) (S. Sayısı : 50) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

12. — Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/396) (S. Sayısı : 53) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

13. — Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/461) (S. Sayısı : 55) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 14. — Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/326) (S. Sayısı : 64) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

× 15. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Malezya Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/342) (S. Sayısı : 66) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

× 16. — Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/455) (S. Sayısı : 71) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

× 17. — Türkiye Cumhuriyeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/344) (S. Sayısı : 67) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

× 18. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/362) (S. Sayısı : 68) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

× 19. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/371) (S. Sayısı : 69) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

20. — Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/390) (S. Sayısı : 72) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

21. — Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/407) (S. Sayısı : 73) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

22. — Hazır Gıda İşçisi Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/439) (S. Sayısı : 74) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

23. — 1615 Sayılı Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında 564 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/464, 1/248) (S. Sayısı : 86) (Dağıtma tarihi : 27.7.1999)

× 24. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/327) (S. Sayısı : 80) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

× 25. — Avrasya Ülkeleri Kadınları İşbirliği Grubu Kurulmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/324) (S. Sayısı : 81) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

× 26. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/315) (S. Sayısı : 83) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

× 27. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdarî Bölge Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/341) (S. Sayısı : 78) (Dağıtma tarihi : 29.7.1999)

× 28. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovakya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/310) (S. Sayısı : 84) (Dağıtma tarihi : 29.7.1999)

× 29. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Ulaştırma Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Muta-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

bakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/368) (S. Sayısı : 77) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 30. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/349) (S. Sayısı : 79) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 31. — Uluslararası Sergilere İlişkin Sözleşme ile Sözleşmeye Değişiklik Getiren Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Kurul Kararına Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/273) (S. Sayısı : 85) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

32. — Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve İçişleri ve Çevre komisyonları raporları (1/393) (S. Sayısı : 89) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 33. — Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilâtı Dokunulmazlıklar ve Bağışlıklar Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/285) (S. Sayısı : 90) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 34. — Motorlu Taşıtlar Zorunlu Malî Sorumluluk Sigortasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları (1/277) (S. Sayısı : 91) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 35. — Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanuna Ek Milletlerarası Para Fonu Ana Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/363) (S. Sayısı : 92) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 36. — D-8 Uluslararası İcra Direktörlüğünün Türkiye'de Yararlanacağı Ayrıcalıklar, Bağışlıklar ve Kolaylıklara Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/316) (S. Sayısı : 93) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 37. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/268) (S. Sayısı : 96) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 38. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kabinesi Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/357) (S. Sayısı : 97) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 39. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/369) (S. Sayısı : 98) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 40. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/328) (S. Sayısı : 99) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 41. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/274) (S. Sayısı : 101) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 42. — Türkiye Cumhuriyeti ile İspanya Kralığı Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/343) (S. Sayısı : 104) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 43. — Dünya Turizm Teşkilâtı Tüzüğü'nün Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/266) (S. Sayısı : 94) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 44. — Türkiye Cumhuriyeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/267) (S. Sayısı : 95) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 45. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti Arasında Kara Taşımacılığı Alanında İlkeler Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/303) (S. Sayısı : 100) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 46. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Tadiline İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/269) (S. Sayısı : 102) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 47. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri komisyonları raporları (1/331) (S. Sayısı : 103) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 48. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bu-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

lunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri komisyonları raporları (1/361) (S. Sayısı : 106) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

49. — Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askerî Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/402) (S. Sayısı : 112) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

50. — Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddeleri ile Madalya ve Nişanlar Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/440) (S. Sayısı : 113) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 51. — Türkiye Cumhuriyeti ile Slovenya Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/345) (S. Sayısı : 107) (Dağıtma tarihi : 5.8.1999)

× 52. — Türkiye Cumhuriyeti ile Letonya Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/355) (S. Sayısı : 108) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 53. — Çok Tarafli Yatırım Garanti Kuruluşu Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/353) (S. Sayısı : 115) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 54. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/319) (S. Sayısı : 117) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 55. — Karadeniz Ülkeleri Spor Bakanları Toplantısı Tutanağı ile Karadeniz Oyunları Statüsünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/373) (S. Sayısı : 119) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 56. — Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Veçhelerine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/370) (S. Sayısı : 120) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 57. — Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Uluslararası Fonun Kurulması ile İlgili Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/360) (S. Sayısı : 121) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

58. — Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe ve Adalet komisyonları raporları (1/456) (S. Sayısı : 116) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

× 59. — Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukuki Sorumluluğu ile İlgili Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri komisyonları raporları (1/359) (S. Sayısı : 122) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

× 60. — Balkan Ticareti Geliştirme Bölge Merkezi Kuruluş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri komisyonları raporları (1/364) (S. Sayısı : 118) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

61. — Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/394) (S. Sayısı : 126) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

× 62. — Türkiye Cumhuriyeti ve Türkmenistan Arasındaki Hazar - Geçişli Türkmenistan - Türkiye - Avrupa Gaz Boru Hattı Projesinin (HGB) İfası ve Türkmenistan'dan Türkiye Cumhuriyetine Doğal Gaz Satışına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/491) (S. Sayısı : 127) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

× 63. — Türkiye Cumhuriyeti ile Avustralya Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşması ile Bu Andlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/279) (S. Sayısı : 125) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

× 64. — Kuzey Atlantik Konseyine Taraf Devletler ve Barış İçin Ortaklık Programına Katılan Diğer Devletler Arasında Kuvvetlerin Statüsüne İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/299) (S. Sayısı : 128) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

× 65. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anti-Personel Mayınların Kullanılmaması ve Ortak Sınıra Yakın Bölgelerdeki Anti-Personel Mayınların Temizlenmesi veya İmha Edilmesi Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/488) (S. Sayısı : 130) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

× 66. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında İnşaat Şirketlerinin Vergilendirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/336) (S. Sayısı : 131) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 67. — Uydular Aracılığı ile Deniz Haberleşmesi Uluslararası Teşkilâtı Sözleşmesi ve İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/275) (S. Sayısı : 132) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

× 68. — Inmarsat Gemi Yer İstasyonlarının Karasularında ve Limanlarda Kullanılması Uluslararası Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/294) (S. Sayısı : 133) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

69. — Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarıları ile Aynı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/416, 1/417, 1/457) (S. Sayısı : 134) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

70. — Denizlerde ve Yurt Yüzeyinde Görülen Patlayıcı Madde ve Şüpheli Cisimlere Uygulanacak Esaslara İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Plan ve Bütçe ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/433) (S. Sayısı : 137) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

71. — Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/502) (S. Sayısı : 138) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

72. — Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Tarım, Orman ve Köyşleri komisyonları raporları (1/468) (S. Sayısı : 140) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

73. — Topyekün Savunma Sivil Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/385) (S. Sayısı : 139) (Dağıtma tarihi : 13.8.1999)

× 74. — Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesi ile Bunlara İlişkin Nihai Kararlar, Tavsiye Başlıklı Belge ve İhtiyarî Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/334) (S. Sayısı : 129) (Dağıtma tarihi : 14.8.1999)

75. — Şıtma ve Frengi İlaçları İçin Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/469) (S. Sayısı : 142) (Dağıtma tarihi : 14.8.1999)

76. — Uydular Aracılığı ile Telekomünikasyon Uluslararası Örgütüne (INTELSAT) İlişkin Anlaşmada Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/276) (S. Sayısı : 144) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 77. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/293) (S. Sayısı : 149) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

× 78. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/308) (S. Sayısı : 151) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

× 79. — Avrupa Yerel Topluluklar veya Yönetimler Arasında Sınırötesi İşbirliği Çerçeve Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları (1/351) (S. Sayısı : 152) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

× 80. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/270) (S. Sayısı : 143) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 81. — Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasası Beşinci Ek Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/281) (S. Sayısı : 145) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 82. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Avrupa Teşkilâtı Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/288) (S. Sayısı : 147) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 83. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/302) (S. Sayısı : 150) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 84. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı Anlaşması ve Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/287) (S. Sayısı : 146) (Dağıtma tarihi : 27.8.1999)

× 85. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/289) (S. Sayısı : 148) (Dağıtma tarihi : 27.8.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 86. — 4393 Sayılı 1999 Mali Yılı Bütçe Kanunu ile Bağlı (A) İşaretili Cetvelde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/524) (S. Sayısı : 158) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 87. — 17.8.1999 Tarihinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Depremiñ Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla 30.6.2000 Tarihine Kadar Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/525) (S. Sayısı : 159) (Dağıtma tarihi : 27.8.1999)

× 88. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/291) (S. Sayısı : 163) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 89. — Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/296) (S. Sayısı : 164) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 90. — Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/283) (S. Sayısı : 165) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 91. — Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti Arasında Hususî Hukuk, Ticaret ve Ceza Hukuku Konularında Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/313) (S. Sayısı : 166) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 92. — Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/311) (S. Sayısı : 167) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 93. — Uluslararası Ticarî İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Verilen Rüsvetin Önlenmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/367) (S. Sayısı : 168) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 94. — Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/318) (S. Sayısı : 169) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 95. — Avrupa Enerji Şartı Konferansı Nihaf Senedi, Enerji Şartı Antlaşması ve Eki'ni Teşkil Eden Kararlar ile Enerji Verimliliğine ve İlgili Çevresel Hususlara İlişkin Enerji Şartı Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/332) (S. Sayısı : 170) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 96. — Nükleer Denemelerin Kapsamlı Yasaklanması Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Milli Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/347) (S. Sayısı : 171) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 97. — Spor Toto Teşkilât Müdürlüğünün İstihdam Fazlası Personelinin Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Kadrolarına Atamalarının Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/540) (S. Sayısı : 172) (Dağıtma tarihi : 8.10.1999)

98. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köy-İşleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/479) (S. Sayısı : 173) (Dağıtma tarihi : 13.10.1999)

(×) Açık oylamaya tabi işleri gösterir.

